STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
NO. 13567

DOS ERSHTE YUDISHE SHAKH-LEHRBUKH

H. Endewelt

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS
413 256-4900 | YIDDISH@BIKHER.ORG
WWW.YIDDISHBOOKCENTER.ORG

•

MAJOR FUNDING FOR THE
STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
WAS PROVIDED BY:

Lloyd E. Cotsen Trust
Arie & Ida Crown Memorial
The Seymour Grubman Family
David and Barbara B. Hirschhorn Foundation
Max Palevsky
Robert Price
Righteous Persons Foundation
Leif D. Rosenblatt
Sarah and Ben Torchinsky
Harry and Jeanette Weinberg Foundation
AND MEMBERS AND FRIENDS OF THE
National Yiddish Book Center

•

The *goldene pave*, or golden peacock, is a traditional symbol
of Yiddish creativity. The inspiration for our colophon comes from
a design by the noted artist Yechiel Hadani of Jerusalem, Israel.

The National Yiddish Book Center respects the copyright and intellectual property rights
in our books. To the best of our knowledge, this title is either in the public domain
or it is an orphan work for which no current copyright holder can be identified.
If you hold an active copyright to this work – or if you know who does –
please contact us by phone at 413-256-4900 x153, or by email at digitallibrary@bikher.org

דאס ערשטע יודישע

שאך-לעהרבוך

— פון —

ה. ענדעוועלט און ש. ווייסבלאט.

דאס בוך ענטהאלט א היסטארישען שאך-איבערבליק, שאך-רעגעלן, מיניאטור-, שאכמייסטער- און אמאטארען-פארטיען (מיט וויכטיגע בעמערקונגען), ענדשפיעל-סטודיען און אויפגאבען. יעדע פארטיע איז אילוסטרירט מיט א לעהרהאפטע דיאגראמע.

DAS ERSTE JÜDISCHE SCHACHLEHRBUCH

von

H. ENDEWELT & S. WEISSBLATT.

Warschau, 1917.

[illegible] POLAND

אינהאלט.

פארדעדע	2 — 1
שאך־טעאריע, רעגעלן און פערשידענע ערקלערונגען . .	48 — 3
אפענע שפּילען . . .	62 — 49
געשלאסענע פארטיען . .	65 — 63
מיניאטור־פארטיען . .	92 — 66
שאך־פארטיען געשפּילט דורך שאך־מייסטער און אמאטארען .	193 — 93
ענדשפּיעל־סטודיען . .	216 — 194
אויפגאבען . . .	224 — 217
אויפגאבען־ענטשיידונגען . .	238 — 225

WARSZAWA
Druk. SZ. SIKORA i I. MYLNER, Nowolipki 6.

פאררעדע.

אונזער פאלק איז גוט בעקאנט דאס אינטעלעקטועלע שאך־שפיעל, דערום האט דער יודישער שאך־ליטעראטור־מאנגעל אונז גענויט ארויסצוגעבען דאס דאזיגע וויכטיגע לעהרבוך.

מיר האבען געשעפט שטאף נישט נור פון פרעמדע שפראכען, נור אויך אייגענם צוגעגעבען. דעם שאך־אנפאנגער מוזען מיר ערקלערען, אז די שאך־נאטאציע איז גענוי דיזעלבע ווי אין דער דייטשער שפראך (T — טורם, K — קעניג א. א. וו.). קיין אנדערע נאטאציע האבען מיר נישט געפינען פאר קיין פאסענדע, ווייל כדי צו געבען יודישע בוכשטאבען אלס פיגורען־אבקורצונגען (צ. ב. טורם—ט., קעניג—ק., א. א. וו.) וואלט די גאנצע שאך־נאטאציע געמוזט בעצייכענט ווערען ווי יודישע פראזען (ק. 2a — 3a וואלט געהייסען קעניג פון a2 קומט אויף a3) און דאס וואלט געווען געגען די שאך־רעגעלן. ריכטיג איז, אלזא, געוועזן די בעמערקונג פון דעם בערימטען שאכמייסטער ה' ע. רובינשטיין, וועלכער האט געפונען אזא מין פערקורצונג אין יודישען וואכענבלאט „דאס פאלק" (שאך־אבטיילונג פון ש. וויינבלאט), אלס א נישט־קארעקטע. מיר מוזען זיך, אלזא, מיט דער נאטאציע דערנעהנטערען צו אנדערע אבסטראקטע וויסענשאפטען (ווי מאטעמאטישע צ. ב.) און זי לעזען פון לינקס אויף רעכטס, ווי צ. ב. Kg1—h1 בעדייט, אז דער קעניג פון פעלד g1 קומט אויף h1; Tf1×e1† — דער טורם פון f1 שלאגט א פיגור וואס שטעהט אויף e1 און זאגט „שאך".

אויסער דעם האָבען מיר דאָס בוך אילוסטרירט מיט אַ גרויסע צאָהל לעהרהאַפטע דיאַגראַמען מיט בעמערקונגען, כדי צו ערקלערען דײַטליך דעם שפּיעלער וועגען וואָס עס האַנדעלט זיך אויפ'ן שאַך־ברעט. דאָס לעצטע — מוז ליגען בײַם שפּיעלער און יעדער צוג מוז ווידערהאָלט און אַנאַליזירט ווערען לויט אונזערע צוגען. נור דאַמאָלס וועט דער שפּיעלער ריכטיג זיך בעקענען מיט דער שאַך־קונסט. דאַמאָלס וועט אונזער אויפגאַבע, וועלכע בעשטעהט אַרײַנצודרינגען מיט'ן ערשטען וויכטיגען טריט אין דער יודישער שאַך־ליטעראַטור, זײַן מיט ערפאָלג ענטשיידען.

ה. ענדעוועלט

ש. ווײַסבלאַט.

וואַרשאַ, נאָוועמבער 1917.

שאך-טעאריע.

דאס שאכמאט-שפיעל ווערט גערעכענט אלס דאס ערשטע שפיעל פון דער געדאנקען-ענטוויקלונג און גילט איבערהויפט אלס דאס גייסט-פולסטע און פאלקאמענסטע שפיעל.

שאכמאט טראגט אומעטום דעם נאמען „קעניגליך שפיעל“ און שטעלט-פאר א ווערט-קאמף צווישען צוויי ארמעען. א גוט-געשפיעלטע שאך-פארטיע איז א מיכטיג שטיק גייסטיגע ארבייט. דא גילט נישט דער בלינדער צופאל, דא שפיעלט די הויפט-ראלע דאס קעמפען פון שכל און דעם כח הדמיון ביז צום נצחון.

א פארטיע שאך קאנען שפיעלען צוויי פערזאן מיט צוויי, דריי—מיט דריי. איין פארטיע קאנען אויך שפיעלען מעהרערע פערזאנען, נור איבערהויפט ווערט געשפיעלט איינער מיט איי-נעם—דאס הייסט דאס צוויי-שאך.

שאכמאט שטאמט פון מזרח. ווער עס האט דאס שפיעל ערפינדען, איז נישט בעוואוסט. אסך דערצעהלען, אז דאס שטאמט פון כינא, אנדערע זאגען—פון אינדיען.

קיין אייראפא איז דאס שפיעל אריבערגעוואנדערט פון אראביען. צוערשט איז עס בעוואוסט געווארען אין סיציליען, פון דארט — אין אנדערע לענדער פון צפון-אייראפא; אמעהר-סטען איז געשפיעלט געווארען אין איטאליען און אין שפאניען.

דאס אלטמאדישע שאך-שפיעל איז געווען גאנץ אנדערש ווי דאס היינטיגע. אין לעצטען יאהרהונדערט איז עס פיעל

אויסגעבעסערט געווארען. מען גלייכט עס ריכטיג צו צו דער קריעגס־קונסט, ווייל מען האט אויך דא צו טהון מיט אנגריפען, געגען־אנגריפען, פערטיידיגונגען, אויסקוקען די שוואכערע זייט פונ'ם געגנער, אויסנוצען די געלעגענהייט פון זיין נישט־פארזיכטיגקייט א. א. וו. אין דער ווירקליכקייט בעשטעהט דאס שאך־שפיעל פון אנ'אונערשעפליכער צאהל קאמבינאציעס, פון 32 שאך־פיגורען אויף 64 שאך־פעלדער.

ווי מיר האבען אויבען געזעהן, ווערט דאס צוויי־שאך געשפיעלט דורך צוויי פערזאן אויף א שאך־ברעט איינער אנט־קעגען דעם צווייטען.

דאס שאך־ברעט בעשטעהט פון 64 קוואדראט־פעלדער, 32 ווייסע און 32 שווארצע (זעה דיאגראמע 1).

די שאך־פיגורען זענען אויך שווארצע און ווייסע און זיי זענען פאלגענדע:

שווארץ	ווייס		
♚	♔	צו 1 קעניג (מלך)	פון יעדען
♛	♕	„ 1 דאמע (קעניגין, מלכה)	„ „
♜	♖	„ 2 טורמען (ראך'ס)	„ „
♝	♗	„ 2 לויפערס (זקנ'ס)	„ „
♞	♘	„ 2 שפרינגער'ס (ריטער'ס, פערד)	„ „
♟	♙	„ 8 בויערן (פעהנדלעך)	„ „

יעדער צו 16 פיגורען.

יעדער פון די צוויי שפיעלער פיהרט איין פארב, ד. ה. 16 ווייסע אדער 16 שווארצע פיגורען. דער אויסוואהל פון די

פארבען ווערט געמאכט דורך א גורל: איינער פון די שפּיעלער נעהמט אין איין האנד א ווייסען בויער און אין דער צווייטער — א שווארצען, און דער, וואס טרעפט דעם ווייסען בויער, פאנגט-אן דאס שפּיעל מיט די ווייסע פיגורען*) מען דארף זעהן, אז אנהויבענדיג שפּיעלען זאל דאס שאך-ברעט ביי די שפּיעלער אזוי ליעגען, אז דאס עק-פעלד (ראנדפעלד) פון רעכטס זאל זיין ווייס.

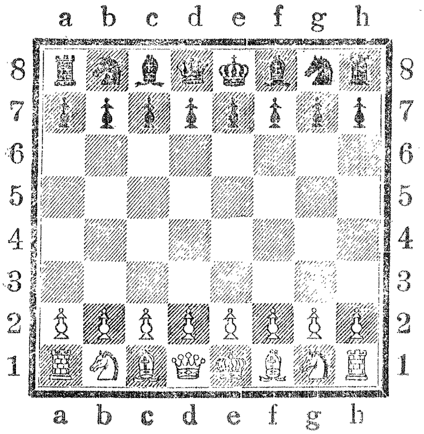

אזוי ווערען אויסגע-שטעלט די שאך-פיגורען אויפ'ן שאך-ברעט בעת'ן אנהויבען שפּיעלען:

דיאגראמע 1

פון דער דיאגראמע 1 זעהען מיר, אז יעדער שפּיעלער האט 16 איינפארביגע פיגורען: 8 אפיצירען (וויכטיגע פיגורען) און 8 בויערען, די טורמ'ס שטעהען אויף די עק-פעלדער, נעבען די טורמ'ס — די שפּרינגער, ביים קעניג, רעכטס פון שאך-שפּיעלערס האנד — א קעניג-לויפער, לינקס פון שאך-שפּיעלערס

---

*) מען דארף זיך נישט געוועהנען תמיד צו שפּיעלען מיט איינפארביגע פיגורען, נאר נאך יעדער פארטיע די פיגורען אויסטוישען, איינמאל מיט ווייס און איינמאל מיט שווארץ א. ז. וו.

האַנד אַדאַמע-לויפער, דער קעניג און די דאַמע פֿערנעהמען די מיטעלסטע צוויי פֿעלדער, די ווייסע דאַמע — דאַס ווייסע פֿעלד און די שוואַרצע דאַמע — דאַס שוואַרצע פֿעלד; דער ווייסער קעניג שטעהט אויפ'ן שוואַרצען פֿעלד און דער שוואַרצער קעניג — אויפ'ן ווייסען פֿעלד.

פֿון דער דיאַגראַמע 1 זעהען מיר, אַז די פֿיגורען שטעהען איינס אַנטקעגען דאַס אַנדערע, דהיינו, טורם געגען טורם, לויפער געגען לויפער א. א. וו. פֿאַר די 8 אָפֿיצירען שטעהען 8 בויערן אַלס שוץ-פֿיגורען (אויך ווייס אַנטקעגען שוואַרץ).

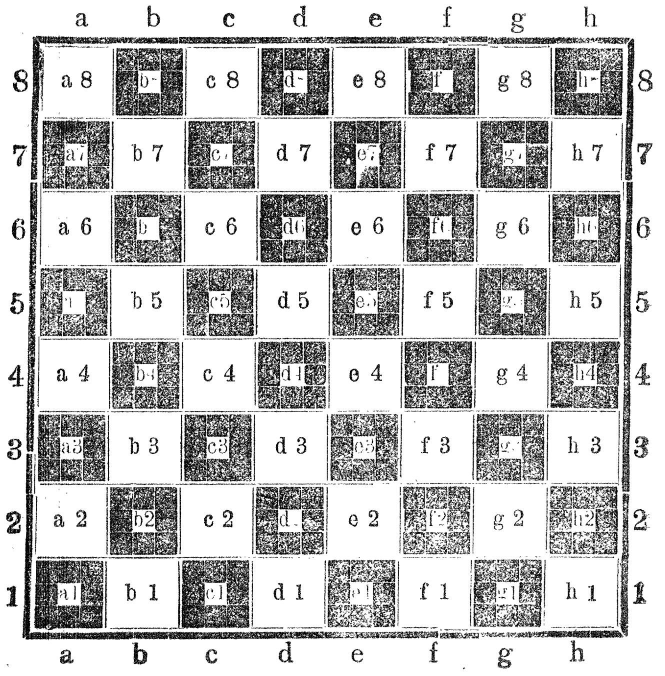

דיאַגראַמע 2

צוליעב מעאריע-צוועקען האט דאס שאך-ברעט א נומע-ראציע, ד. ה., יעדעס שאך-פעלד האט זיין לאטיינישע בוכשטאב און נומער.

אין דער ברייט זענען די בוכשטאבען:

a, b, c, d, e, f, g, h,

אין דער לענג זענען די נומערן:

1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8

אזוי ווי די צווייטע דיאגראמע:

פערגלייכענדיג די ערשטע דיאגראמע צו דער צווייטער זעהען מיר, אז די ווייסע טורמ׳ס שטעהען אויף a 1 און h 1; שווארצע—אויף a 8 און h 8; ווייסע שפרינגערס אויף b 1 און g 1; שווארצע שפרינגערס אויף b 8 און g 8; ווייסע לויפערס אויף c 1 און f 1; שווארצע—אויף c 8 און f 8; ווייסע דאמע אויף d 1, שווארצע—d 8; ווייסער קעניג—e 1, שווארצער—e 8.

די ווייסע בויערן דארפען שטעהן אויף פאלגענדע פעלדער:

a 2, b 2, c 2, d 2, e 2, f 2, g 2, h 2

די שווארצע בויערן — אויף:

a 7, b 7, c 7, d 7, e 7, f 7, g 7, h 7

אין אונזער לעהרבוך וועלען מיר זיך בענוצען מיט פאל-גענדע פערקירצונגען:

D — דאמע   K — קעניג
L — לויפער   S — שפרינגער
T — טורם

בויערן ווערען נישט בעצייכענט, עס ווערט נור אנגע-געבען די בוכשטאב און נומער פון פעלד, וואו זיי שטעהען. D e 3 בעדייט, אז די דאמע שטעהט אויף דעם פעלד e 3.

h 5 בעדײַט אז א בויער פֿערנעהמט דאָס פֿעלד h 5 א. א. וו.

יעדע שאך-פּארטיע האָט נור דעם צוועק צו עראָבערן דעם פֿײַנדליכען קעניג, ד. ה. אין „מאַט" שטעלען, דאַרום מוז יעדער שפּילער תּמיד געדענקען אין זײַן קעניג, הגם די פּאַרטיע איז קאָמפּליצירט.

אַלע שאך-פֿיגורען האָבען דאָס רעכט צו געהן פֿאָראויס, צוריק, לינקס, רעכטס און שיעף, די בויערן אָבער — נור פֿאָראויס ד. ה. אַנטקעגען דער פֿײַנדליכער אַרמעע.

ווען מען שלאָגט דעם געגנערס אַ פֿיגור, נעהמט מען זי אַראָב פֿונ'ם שאך-ברעט און מען שטעלט אַוועק אויפֿ'ן זעלבען פֿעלד די זיגערישע פֿיגור.

ווען דער בויער טרעפֿט בײַם זײַט-גאַנג אַ פֿײַנדליכע פֿיגור, קאָן ער זי שלאָגען, למשל, ווען אויף e 3 שטעהט אַ ווײַסער בויער און אויף d 4 — אַ שוואַרצע פֿיגור — קאָן דער ווײַסער בויער פֿון e 3 שלאָגען די פֿײַנדליכע פֿיגור פֿון d 4. עס איז נישטאָ קיין מוז צו שלאָגען אַ פֿײַנדליכע פֿיגור, יעדער מעג שפּיעלען ווי ס'געפֿעלט איהם.

די בעוועגונג פֿון די פֿיגורען.

דער טורם קאָן זיך בעוועגען רעכטס, לינקס, פֿאָראויס, צוריק און אין אַלע זײַטען. דער טורם b 4 אויף דיאַגראַמע 3 קאָן זיך בעוועגען אויף c 4, d 4, e 4, f 4, g 4, און h 4. אויף (דעם פֿעלד) a 4 קאָן דער טורם אין דעם פֿאַל נישט געהן, ווײַל אויפֿ'ן דאָזיגען פֿעלד שטעהט דער ווײַסער קעניג. ער קאָן אָבער אויך פֿערנעהמען די פֿעלדער b 5, b 6, b 7, b 8 און צוריקוועגס געהן אויף b 3; ער קאָן

אויך שלאָגען דעם פײַנדליכען בויער, וואָס שטעהט אויף b 2, ד. ה., ער קאָן אַראָבנעהמען דעם בויער b 2 פֿון שאַך־ברעט און זיך דאָרט אַוועקשטעלען. צום פֿעלד b 1 קאָן דער טורם, אין דעם פֿאַל נישט צוטרעטען, ווײַל דער בויער b 2 פֿערשטעלט איהם דעם וועג.

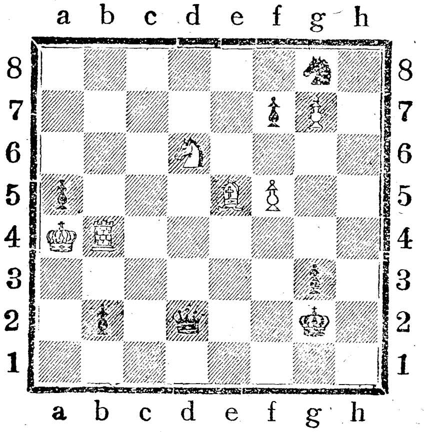

דיאַגראַמע 3

מיט איין וואָרט, דער טורם מוז נור געהן אויף אַ גלײַכע ליניע: אין דער לענג, אָדער אין דער ברייט. דער לויפֿער געהט תמיד אין דער קרום, למשל, לויפֿער c 1 קאָן געהן אויף d 2, e 3, f 4, g 5, h 6, אויך אויף b 2, a 3. דער לויפֿער פֿון f 1 קאָן געהן אויף e 2, d 3, c 4, b 5, a 6, אויך אויף g 2, h 3, ווען ער האָט פֿרײַ פּלאַץ דורכ־צוגעהן דורך די פֿעלדער (ד. ה. ווען קיין פֿיגור שטעהט איהם נישט אין וועג). בײַם שפּיעלען, מוז דער לויפֿער, וואָס שטעהט אויפֿ'ן ווײַסען פֿעלד, תמיד זײַן אויף די ווײַסע פֿעלדער; דער,

וואס שטעהט אויפ'ן שווארצען פעלד — אויף די שווארצע פעלדער. דער ווייסער לויפער e 5 (דיאגר. 3) קאן געהן אויף f 6, d 4, c 3, f 4. ער קאן אויך שלאגען דעם פיינדליכען בויער g 3 אדער b 2, ד. ה., דעם בויער אראבנעהמען פון שאך-ברעט און אויף דעם ארט זיך אוועקשטעלען. אין דאזיגען פאל (דיאגר. 3) קאן דער לויפער e 5 אויף d 6 און g 7 נישט צוטרעטען, ווייל דארט שטעהען אייגענפארביגע פיגורען. דאדורך איז אויך דעמזעלבען לויפער נישט צוטריטליך צו a 1, h 8, c 7, b 8 און צו h 2, ווייל אייגענפארביגע אדער פיינדליכע שטיינער פערשטעלען איהם דעם וועג.

די דאמע איז די שטארקסטע פיגור אויפ'ן שאך-ברעט, ווייל זי האט די זעלבע בעוועגונגס-רעכט ווי דער לויפער און דער טורם, ד. ה. זי קאן געהן גלייך, קרום, פאראויס, צוריק, רעכטס און לינקס. פון די אלע בעוועגונגען קאן זי נור מאכען איין צוג, וואסער ס'געפעלט איהר. אין דער דריטער דיאגראמע קאן די דאמע מארשירען פון d 2 אויף c 2, e 2, f 2. די פעלדער b 2 און g 2 זענען פערנומען פון איהרע אייגענע שטיינער. אין דער גלייכער ריכטונג קאן די דאמע געהן d 1, d 3, d 4 אדער d 5. זי קאן אויך שלאגען דעם פיינדליכען שפרינגער פון d 6 און זיך אויף דעם פעלד אוועקשטעלען. אין דער קרומער ריכטונג קאן די דאמע געהן אויף c 1, e 3, f 4, g 5, h 6 און c 3. זי קאן אויך דער-גרייכען דאס פעלד b 4, שלאגענדיג אויפ'ן דאזיגען פעלד דעם ווייסען טורם.

די דאמע קאן די פעלדער a 2, h 2, d 7, d 8 נישט דערגרייכען, ווייל דער וועג איז נישט צוטריטליך.

דער שפרינגער מאכט זיין וועג שפרינגענדיג, ד. ה.,

ער מאַכט גלייכצייטיג איין גלייכען און איין קרומען צוג; ער שפּרינגט איבער זיינע אייגענע אָדער פיינדליכע פיגורען אָהן שטערונג. אַמבעסטען זעהט מען די געננ פון שפּרינגער אויף דיאַגראַמע 3; דער ווייסער שפּרינגער d 6 קאָן געהן אויף c 4, b 5, b 7, c 8, e 8 און e 4. צו פערנעמען e 4 קאָן איהם נישט שטערען דער לויפער e 5 (ווען אפילו אויף d 5 וואָלט געשטאַנען אַ פיגור). ער קאָן אָבער נישט קומען אויף f 5, ווייל זיין אייגענע פיגור שטעהט דאָרט. דאָך קאָן דער שפּרינגער שלאָגען דעם בויער f 7. דער שוואַרצער שפּרינגער פון g 8 קאָן מאַרשירען אויף h 6, e 7 און f 6. אין לעצטען פאַל שטערען איהם נישט די בויערן צו קומען אויף די דערמאָהנטע פּלעצער.

דער קעניג קאָן נור געהן איין שריט אין יעדער ריכטונג, ווי למשל, אויף דער דיאגר. 3; דער שוואַרצער קעניג קאָן געהען פון g 2 אויף h 3, h 1, h 2, g 1, f 1, f 2 און f 3. דאָס פעלד g 3 איז פאַר איהם נישט צוטריטליך, ווייל דאָרט שטעהט זיין אייגענער בויער. דער ווייסער קעניג קאָן אין דאָזיגען פאַל (לויט דיאגר. 3) געהען פון a 4 אויף a 3, b 3, b 5 און a 5. אין לעצטען פאַל שלאָגט ער דעם פיינדליכען בויער, אַראָבנעהמענדיג איהם פון שאַך־ברעט. דאָס פעלד b 4 איז פערשטעלט דורך אַנ'אייגענפאַרביגע פיגור. דער קעניג טאָר נישט קומען אויף אַ פעלד, ווי אַ פיינדליכע פיגור קאָן איהם שלאָגען ווייל די פּאַרטיע ווערט דערמיט פערשפּיעלט דורך דעם שפּיעלער, וועמענס קעניג עס איז געשלאָגען געוואָרען. ווען, למשל, אויף דיאגר. 3 אויף d 6 וואָלט געשטאַנען אַנשטאָט דעם ווייסען — אַ שוואַרצער שפּרינגער, וואָלט דער ווייסער קעניג פון a 4 אויף b 5 נישט געקאָנט קומען, ווייל

ער וואָלט געשלאָגען געוואָרען פונ׳ם פיינדליכען פערד.

אַלזאָ, יעדע פיגור קאָן דער שפּיעלער ציהען אין די ריכטונגען: פאָראויס, צוריק, רעכטס, לינקס ווי ס׳געפעלט איהם, נאָר לויט די שאַך־רעגעלן פון יעדער פיגור, מיט וועלכער מען ציהט.

די בויערן מוזען שטרעבען צו געהן נור פאָראויס, זיי טאָרען נישט געהן צוריק, ד. ה. זיי מוזען תמיד זיך נאָר דערנעהנטערן צום פיינדליכען לאַגער.

די דיאַגר. 4 ווייזט, אַז דער ווייסער בויער פון e 2 קאָן געהן אויף e 3 אָדער אויף e 4; דער ווייסער בויער פון g 2 קאָן געהן אויף g 3 און אויך אויף g 4. דער שווארצער בויער פון g 7 האָט דאָס רעכט צו געהן אויף g 6 אָדער אויף g 5, ווי ס׳געפעלט איהם. פון ליניע 2 קאָן יעדער בויער געהן אויף ליניע 3 אָדער 4; פון ליניע 7 קאָן יעדער בויער געהן אויף ליניע 6 אָדער 5. פון יעדער אַנדערע ליניע קאָן דער בויער מאַכען נור איין שריט אין דער גלייכער ריכ־טונג צום פיינד. אַלזאָ ווייסער בויער f 3 קאָן געהן נור אויף f 4, דערנאָך אויף f 5, f 6 א. א. וו. נור אַנ׳איינציגען טריט קאָן דער בויער מאַכען פון h 4 אויף h 5, דער שוואר־צער בויער — פון c 6 אויף c 5, שווארצער בויער פון g 5 אויף g 4 א. אז. וו.

אַ פיינדליכען בויער שלאָגט מען אויף אַנ׳אַנדערען אופן ווי ער גופא געהט. מיר האָבען געזעהן, אַז אַלע פיגורען שלאָגען אזוי ווי זיי געהן, אָבער בויערן געהן אין דער גלייכער און שלאָגען אין דער קרומער ריכטונג.

אויף דיאַגראַמע 4, ווען די ווייסע דאַרפען געהן, קאָן דער ווייסער בויער b 7 שלאָגען דעם טורם c 8; דערוועלבער

בויער קאָן אָבער נישט שלאָגען דעם בויער c 6, ווײַל ער וואָלט צוריקגעגאנגען פון פײַנדליכען לאגער, און ווי ס'איז אויבען געזאָגט געוואָרען, מוז ער געהן נור פאָראויס.

דער ווײַסער בויער h 4 קאָן שלאָגען דעם שווארצען בויער g 5, ד. ה. אויף זײַן אָרט זיך אוועקשטעלען, אראָבּ־גענעמענדיג דעם שווארצען בויער פון שאך־ברעט.

דאָסזעלבּע איז אויך מיט שווארצע בויערן: ווען די שווארצע דארפען געהן, קאָן דער שווארצער בויער g 5 שלאָגען דעם ווײַסען בויער h 4, (אין דאָזיגען פאַל ווערט דער ווײַסער בויער אראָבּגענומען פון שאך־ברעט און זײַן פּלאַץ פערנעמט דער שווארצער בויער). ווען דער ווײַסער בויער g 2 וואָלט געגאנגען אויף g 4 קאָן דער שווארצער בויער g 5 אויף g 4 שוין נישט געהן, ווײַל דאָס פעלד וואָלט געווען פערנומען פון ווײַס.

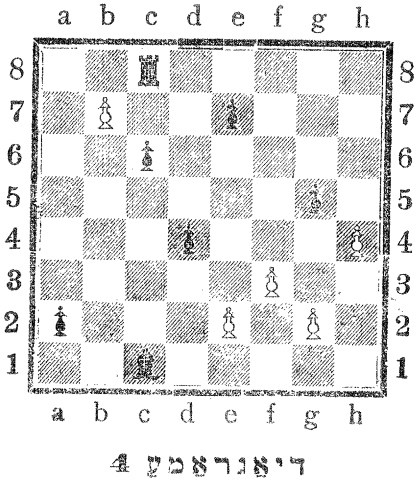

דיאַגראַמע 4

ער קאָן נור שלאָגען דעם בויער h 4. דער שווארצער בויער c 6 קאָן נישט שלאָגען b 7, ווייל דאס וואָלט געווען א צוריקטריט. דער בויער שלאָגענדיג א פיינדליכע פיגור, קאָן שפּעטער (ביים אנדערן אָדער ווייטערן צוג) געהן אין דער גלייכער ריכטונג צום פיינד. ער מוז זיך דערנעהנטערען צום פיינד. ווען, למשל, דער ווייסער בויער h 4 וואָלט גענומען דעם שווארצען בויער g 5, וואָלט ער נור געקאָנט ווייטער געהן אויף דער g-ליניע, ד. ה., פון g 5 אויף g 6 א. א. וו.

En passant

א געוויסע אייגענטליכקייט האָבען די בויערן ביים שלאָ-גען אין דורכגאנג (en passant).

ווען דער ווייסער בויער געהט מיט איינמאל אויף צוויי פעלדער (די ווייסע בויערן פון ליניע 2 אויף 4, שווארצע פון 7 אויף 5) און ביים דורכגאנג אויף דער שכנ׳ישער ליניע אין דער זייט (רעכטס אָדער לינקס פון בויער) שטעהט א פיינדלי-כער בויער, האָט דער לעצטער דאס רעכט איהם צו שלאָגען אזוי ווי ער וואָלט געגאנגען נור איין טריט.

ווען, למשל, דער ווייסער בויער e 2 (דיאגר. 4) וואָלט געגאנגען אויף e 4, וואָלט ער געקאָנט געשלאָגען ווערען פון בויער d 4, גענוי, אזוי ווי דער ווייסער בויער וואָלט געגאנ-גען פון e 2 אויף e 3, ד. ה., דער שווארצער בויער וואָלט זיך געקאָנט שטעלען פון d 4 אויף e 3 און דער ווייסער בויער וואָלט אראָבגענומען געוואָרען פון שאך-ברעט. דאס רעכט צו שלאָגען „אן פאסאן" דיענט באלד נאך דעם צוג, ווי דער געגנער האָט אזא צוג געמאכט. ווען, ווייס שפּיעלט e 2 אויף e 4 און דער שווארצער בויער פון d 4 שלאָגט נישט ביים

געכּסטען צוג דעם בויער אין דורכגאַנג (אַן פּאַסאַן), פערליערט ער דאָס רעכט צו שלאָגען אַן פּאַסאַן.

קיין אַנדערע פיגור האָט נישט דאָס רעכט צו שלאָגען אַן פּאַסאַן. דאָס שלאָגען אין דורכגאַנג, ווי איבערהויפּט יעדעס שלאָגען אין שאַך־שפּיעל, האָט קיין שום צוואַנג, עס ווענדט זיך נור פון שפּיעלער גופא. ווען, צ. ב., דער ווייסער בויער שפּיעלט: f 3 אויף f 4 קאָן דער שוואַרצער בויער g 5 נעה־מען דעם בויער f 4, אָדער דעם בויער h 4 און אויך גאָר־נישט נעהמען און געהן ווייטער אויף g 4.

נאָך אַנ'אייגענשאַפט האָבען די בויערן: ווען יעדער פון זיי קומט צו דער לעצטער ליניע (ווייסער צו ליניע 8, שוואַר־צער — צו ליניע 1) קאָן ער פערוואַנדעלט ווערען אין אַזאַ פיגור, וואָסער ס'געפעלט דעם שפּיעלער (אין אַ דאַמע, טורם, לויפער א. א. וו.).

אין פאַלס, דער ווייסער בויער b 7 (דיאגר. 4) קומט אויף b 8, אָדער ער נעהמט דעם שוואַרצען טורם c 8 און שטעלט זיך אויף זיין אָרט, קאָן דער שפּיעלער מיט ווייס זאָפאָרט אַראָבנעהמען דעם בויער און אויפ'ן זעלבען פעלד אוועקשטעלען אַ דאַמע, אַ טורם, אַ לויפער אָדער אַ שפּרינגער, הגם אַזעלכע פיגורען געפונען זיך שוין אויפ'ן שאַך־ברעט. דאָסזעלבע רעכט האָט שוואַרץ, ווען ער קומט מיט זיין בויער a 2 אויף a 1.

אויף דער ליניע 1 און 8 קאָנען קיין בויערן נישט שטעהן, זיי מוזען זאָפאָרט פערוואַנדעלט ווערען אין פיגורען. דער שפּיעלער מוז באַלד זאָגען אין וואָסער פיגור דער בויער איז פערוואַנדעלט געוואָרען. ווען אַ בויער ווערט פערוואַנדעלט אין אַ שפּרינגער, אָדער אין אַנ'אַנדערע פיגור, וועלכע איז

נאָך דאָ אויפ'ן שאַך-ברעט, מוז מען דעם בויער בעצייכנען (מיט פאַפּיער, אָדער אַוועקשטעלען אויפ'ן פעלד 2 בויערן*).

אַ בויער איז, ווי מיר זעהן שוואַכער ווי אַנ'אַנדערע פיגור; ער האָט נור צו שטרעבען פאָראויס צו געהן. אַלזאָ, אין משך פון אַ מאַרשרוט קאָן ער נישט מאַכען מעהר ווי 6 צוגען.

אויף דעם פעלד, ווי אַ בויער שטעהט, דראָהט ער נור די צווייַ פעלדער, וואו ער האָט דאָס רעכט צו שלאָגען**). פונדעסטוועגען האָט אַ בויער אַ גרויסע בעדייטונג אין אַ פּאַרטיע, ווייל ער שטערט דער פיינדליכער פיגור זיך צו בעוועגען און, ווען ער זעלבסט קומט צו צו דער לעצטער ליניע ווערט ער פערוואַנדעלט אין אַ פיגור.

אַ שפּרינגער איז אַזוי פיעל ווערט כמעט ווי 3 בויערן: ער קאָן מיט איינמאָל נישט אַדורכגעהן קיין סך פעלדער. כדי צו קומען פון איין עק שאַך-ברעט צום אַנדערן, מוז ער מאַכען פון 4 ביז 6 צוגען. ווען אָבער אויפ'ן שאַך-ברעט זענען דאָ אַ סך פיגורען און בויערן, און די בעוועגונגען פון אַלע פיגורען זענען געשטערט, — קאָן זיך אַ שפּרינגער צווישען זיי פרייַ בעוועגען, ווייל ער האָט דאָס רעכט אַריבערצושפּרינגען איינגע און פיינדליכע פיגורען. דעריבער איז אַ שפּרינגער ביים אָנפאַנג שפּיעל מעהר ווערט ווי ביים סוף.

דער לויפער האָט אונגעפעהר דעמזעלבען ווערטה וואָס אַ שפּרינגער ד. ה. כמעט וואָס דרייַ בויערן. פאַר יעדען לויפער זענען נור צוטריטליך 32 פעלדער. פאַר דעם לויפער,

---

*) דער בויער טאָר נישט פערוואַנדעלט ווערען אין אַ קעניג.

**) אַ בויער פון עק פעלד (ראַנדפעלד) דראָהט נור איין פעלד

וואָס שטעהט אויפ'ן ווייסען פעלד 32 ווייסע פעלדער פאר דעם שווארצפעלדינגען לויפער — 32 שווארצע פעלדער.

ביים ענדע שפיעל שטייגט דער ווערטה פון א לויפער, וויל ער האט מעהר פעלדער זיך צו בעוועגען ווי ביים אנפאנג שפיעל. ביים ענדע שפיעל האבען צוויי לויפערס א גרעסערן ווערטה ווי צוויי שפרינגערס.

לויפערס, אזוי ווי שפרינגערס, ווערען צוערשט ארויס־געפיהרט צום שלאכט, הגם לויט די מיינונגען פון גוטע שפיע־לערס, איז בעסער צוערשט ארויסצופיהרען שפרינגערס און דערנאך לויפערס. שפרינגערס און לויפערס ווערען אנגערופען לייכטע פיגורען.

א טורם איז א שטארקע פיגור. פון יעדען ארט אויף פרייע ליניעס קאן ער אנגרייפען מיט איינמאל 14 פעלדער, בעת א לויפער, וואס שטעהט אויף אן'עקפעלד, קאן נור אנ־גרייפען 7 פעלדער און ווען דער לויפער שטעהט אויף די מיטעל־פעלדער פון שאך־ברעט (e5 ,d5 ,e4 ,d4) גרייפט ער אן מיט אמאל 13 פעלדער.

א שפרינגער פון מיטען שאך־ברעט קאן נור אטאקירען אויף 8 פעלדער.

דער ווערטה פון א טורם ווערט דאן גרעסער פון א לוי־פער, ווען אויפ'ן שאך־ברעט זענען דא ווייניגער פיגורען, וויל דעמאלט קאן ער זיך פריי בעוועגען אין אלע זייטען לויט זיינע רעגעלן.

דער ווערטה פון צוויי טורמ'ס ווערט פערגלייכט צום ווערטה פון 3 לייכטע פיגורען מיט איין בויער צוזאמען. אלזא, א טורם האט דעם ווערטה וואס $4^{1}/_{2}$ אדער 5 בויערן.

די דאמע איז די שטארקסטע פון די שאך־פיגורען; פון

יעדען פעלד קאָן זי אטאקירען 21 פרייע פעלדער. די דאמע איז אזוי פיעל ווערטה וואס 2 טורמען.

דער שפיעלער מוז תמיד זארגען פאר דעם קעניג, וועלכען מען מוז שיצען פון פיינדליכע אטאקעס.

ווען אויפ'ן שאך-ברעט געפונען זיך א קליינע צאהל פיגורען, שפיעלט דער קעניג א גרויסע ראָלע ביים פערטיידיגען און ביים אָנגריף (אויך ביים געגען-אָנגריף). אין לעצטען פאל ווערט דער קעניג אלס טעטיגע פיגור פערגליכען אונגעפעהר צום ווערטה פון א לייכטע פיגור מיט א בויער צוזאמען.

די אויבען-פארגעשטעלטע ווערטה פון פיגורען איז נישט פעסט. עס וועגדט זיך פיעל מאל פון דער פאזיציע; עס טרעפען פאלען, ווען א לייכטע פיגור האט א גרעסערן ווערטה ווי א דאמע.

ווען די שפיעלערס נעהמען זיך איינער פון אנדערן א פיגור פון גלייכען ווערטה, הייסט דאס אויסטוישען א פיגור. אזוי טרעפט זיך אפט, אז א דאמע ווערט אויסגעטוישט פאר א דאמע, טורם פאר א טורם, לייכטע פיגור פאר א לייכטע, בויער פאר א בויער.

ווען איינער פון די שפיעלערס נעהמט פון געגנער א שטארקערע פיגור, ווי ער האט איהם אוועקגעגעבען, הייסט דאס: ער האט בעקומען „קוואליטאס” (qualitas). דער, וואס האט פערלוירען די שטארקערע פיגור פאר א שוואכערע, הייסט עס: ער האט פערלוירען דעם „קוואליטאס”.

ווען מען טוישט אויס א דאמע אויף א לייכטע פיגור, אפילו אויף א טורם, הייסט דאס, מען האט די דאמע פערלוירען. עס טרעפט זיך, אז א שפיעלער גיט אוועק א בויער אדער א פיגור, אדער ער טוישט אויס א שווערע פיגור אויף

אַלײַכטערע, אום שפּעטער צו דערגרײכען העכערע ציעלען; דאָס הײסט מען אָפּפערט אַבויער, אַפיגור, אָדער מען אָפּפערט דעם „קוואַליטאַס".

פֿערטײדיגען אַנ'אָנגעגריפֿענע פיגור הײסט: מען זאָל אַזוי שיצען די פיגור, אַז ווען די פֿײַנדליכע פיגור וועט זי צונעהמען, זאָל מען זי צוריק שלאָגען.

קײנמאָל דאַרף מען נישט וואָרנען דעם געגנער, אַז זײן פיגור אָדער בויער איז אין געפֿאַהר, ווײַל

1) דער כּח פֿון שפּיעל ליעגט אין אױפֿמערקזאַמקײט און פֿערבעסערט דאָס שפּיעל. ווען דעם שפּיעלערס געדאַנקען זענען נישט גוט אָנגעשטרענגט, ווערט זײַנעם געגנער לײַכטער די פּאַרטיע צו געווינען.

2) עס טרעפֿט זיך אָפֿט, אַז דער שפּיעלער אָפּפערט אַ פיגור, כּדי צו דערגרײכען שפּעטערע ציעלען.

בײַם אָנגרײפֿען די דאַמע וואָרנט מען נור שוואַכערע שפּיעלערס. בעסערע שפּיעלערס וואָרנט מען נישט. אַנ'אויסנאַהם איז נור, בעת מען אַטאַקירט דעם קעניג — דעמאָלט מוז מען וואָרנען דעם גוטען, ווי דעם שלעכטען שפּיעלער.

יעדער שפּיעלער שטרעבט צו־צונעהמען דעם פֿײַנדליכען קעניג, ד. ה. איהם מאַט צו זעצען (אָדער מאַט־שטעלען)

דאָס מאַט־זעצען דעם פֿײַנדליכען קעניג מוז אַזוי געשעהן, אַז ער זאָל נישט האָבען ווי צו געהן און קײן פיגור צו פֿערטײדיגונג. דאָס איז די אויפֿגאַבע פֿון אַ שאַך־פּאַרטיע. דאָס קומט אָפֿט פֿאָר מיט שוועריגקײטען און פֿיעל מאָל מיט וואונדערליכע און קאָמישע קאָמבינאַציעס.

ווען מען גרײפֿט־אָן מיט אַ בויער אָדער פיגור דעם געג־

נערם קעניג, מוז מען איהם זאפארטווארנען, זאגענדיג: „שאך!“ *).

דער געגנער איז מחויב ביים נעכסטען צוג צו בעפרייען דעם קעניג פון דיזער דראהונג.

פערטיידיגען דעם קעניג ווי אנ׳אנדערע פיגור, ד. ה., אויסטוישען איהם אויף אנ׳אנדער פיינדליכער פיגור, טאר ניט געשעהן.

עס העלפט אויך נישט דאס אנגרייפען דעם פיינדליכען קעניג, ווען ער איז אונטער דער „שאך־פראגע“, וויל ער פערליערט צוערשט דעם קעניג און מיט דעם ווערט שוין די פארטיע געענדיגט.

די שאך־רעגעלן האבען די פאלגענדע דריי מיטלען צו ראטעווען דעם קעניג פון שאך־דראהונג:

1) איבערצורוקען דעם קעניג פון דעם פעלד, וואו ער איז אנגעגריפען געווארען, אויף אנ׳אנדער פעלד, וואס איז נישט געדראהט פון א פיינדליכער פיגור, אדער בויער; דאס קאן אבער נור געשעהן דאן, ווען עס איז ווירקליך דא אזא פעלד.

2) פערשטעלען דעם קעניג, ד. ה., אזוי ארויסרוקען אנ׳אייגענע פיגור, אדער בויער, אז ער זאל פערנעהמען פלאץ צווישען דעם געדראהטען קעניג און דער פיגור, וואס גרייפט־אן. דער פאל איז אבער אונמעגליך, ווען א פיגור, וואס גרייפט־אן שטעהט ביים שכנ׳ישען פעלד פון קעניג (ווען צ. ב., א בויער e4 גרייפט־אן דעם קעניג d5), אדער ווען א שפרינ־

*) מען זאגט אויך „קעניג“ (au roi), „שאך דעם קעניג“, אדער „מלך“.

גער גרייפט-אַן, קאָן מען דעם קעניג נישט פערשטעלען, ווייל ער שפּרינגט איבער פיגורען.

3) שלאָגען די פיגור, וואָס זאָגט „שאַך!" זעלבסטפער-שטענדליך, ווען עס איז דאָ מיט וואָס צו שלאָגען.

ווען מען קאָן נישט אָנווענדען איינס פון די דריי שוץ-מיטלען, הייסט דאָס „מאַט" און דאָס שפּיעל איז ענטשיעדען.

למשל, אויף דיאגר. 5: דער ווייסער טורם a 4 קאָן געהן אויף g 4 און דאָרט דראָהען צו נעהמען דעם שוואַרצען קעניג, וואָס שטעהט אויף g 6.

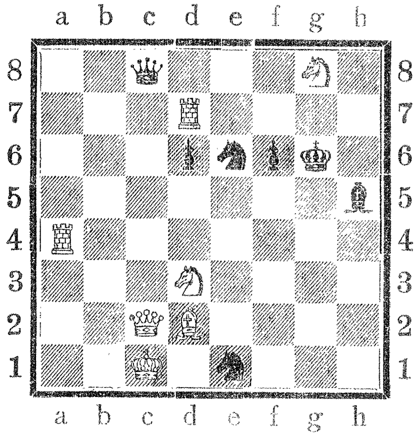

דיאַגראַמע 5

דער שפּיעלער מיט ווייסע פיגורען מוז זאָגען „שאַך!". די שוואַרצע, וועלכע דאַרפען מאַרשירען, מוזען דעם קעניג פון דאָזיגען „שאַך" בעפרייען און עס מאַכען מיט איינעם פון די אויבענדערמאָהנטע מיטלען. שוואַרץ קאָן אוועקריקען דעם קעניג (דיאגר. 5) אויף f 5, וואָס איז נישט געדראָהט פון אַ ווייסע פיגור, אָדער מיט'ן שפּרינגער e 6 צו קומען אויף g 5.

ד. ה. שטעלען דעם שפּרינגער צווישען דעם ווייסען טורם און שוואַרצען קעניג און דערמיט שיצען דעם שוואַרצען קעניג פון שאך.

דער שוואַרצער לויפער, וואָס שטעהט אויף h 5, קאָן אויך שלאָגען דעם טורם g 4, וואָס זאָגט „שאך”.

דער שוואַרצער קעניג האָט נישט קיין אַנדערן וועג, נור צו אַנטלויפען אויף f5, ווייל: דער ווייסער טורם d7 גרייפט-אָן, די שכנ׳ישע (פאַר דעם שוואַרצען קעניג) פעלדער f7, g7 און h7, די פעלדער g5, h6 זענען אַטאַקירט פון ווייסען לויפער d2, דער שוואַרצער בויער פערנעהמט דאָס פעלד f6 און דער שוואַרצער לויפער שטעהט אויף h5.

די ווייסע פיגורען וואָלטען אויך געקאָנט דעם שוואַרצען קעניג פרעגען „שאך!”, געהענדיג מיט׳ן טורם d7 אויף g7, אַזוי, ווי אין דעם פאַל וואָלט זיך דער טורם, וועלכער זאָגט שאך, געשטעלט נעבען דעם אָנגעגריפענעם קעניג, — קאָן מען נישט דעם שאך פערשטעלען.

עס וואָלט נאָך געבליבען צוויי מיטלען: 1) אָבצורוקען דעם קעניג אויף f 5, אָדער 2) שלאָגען דעם טורם (ווייל ער איז נישט געשיצט) מיט דעם קעניג, אָדער מיט דעם שפּרינגער e6.

דער ווייסער שפּרינגער g8 געהענדיג אויף e7 וואָלט אויך געקאָנט פרעגען „שאך” דעם שוואַרצען קעניג. שוואַרץ האָט נישט מיט וואָס צו שלאָגען דעם דאָזיגען שפּרינגער. פאַר דעם שפּרינגער, וואָס גרייפט-אָן קאָן מען נישט פערשטעלען די אָנגעגריפענע פיגור. (ווייל, ווי מיר האָבען געזאָגט, ער שפּרינגט אַריבער פיגורען). שוואַרץ האָט נישט צו אַנטלויפען מיט דעם קעניג ווי פריהער אויף f5, ווייל דערזעלבער

שפּרינגער e7 גרײַפֿט־אָן דאָס פֿעלד. דערזעלבער שפּרינגער פֿערשטעלט דעם ווײַסען טורם d7 און דאַדורך קאָן דער שוואַרצער קעניג אַנטלויפֿען אויף h7, g7 אָדער אויף f7. ווען ווײַס, אַנשטאָט צו זאָגען „שאַך" מיט אַ טורם אָדער מיט'ן שפּרינגער g8, וואָלט געגאַנגען מיט'ן שפּרינגער d3, — וואָלט ער אויך געגעבען שאַך, ווײַל ער וואָלט געעפֿענט דעם וועג זײַן אײגענע דאַמע, וועלכע אַטאַקירט דעם שוואַרצען קעניג.

ווײַס קאָן אויך פֿון d3 שלאָגען דעם שוואַרצען שפּרינגער e1, זאָגענדיג „שאַך". דער שוואַרצער קעניג האָט נישט קײן שום פֿעלד צו אַנטלויפֿען, ער קאָן, ענטוועדער זיך פֿערשטעלען, ציהענדיג דעם בויער פֿון f6 אויף f5, אָדער שוואַרצע דאַמע c8 קאָן שלאָגען די ווײַסע דאַמע c2. ווען דער ווײַסער שפּרינגער, אַנשטאָט צו שלאָגען דעם שוואַרצען שפּרינגער, וועט קומען אויף f2, — פֿערבלײַבט דער שוואַרצער קעניג אָהן מעגליכקײַט צו אַנטלויפֿען. שוואַרץ האָט נאָך דרײַ רעטונגס־מיטלען: דער שפּרינגער e1 קאָן שלאָגען דאַמע c2, אָדער, שוואַרץ קאָן, זיך פֿערשטעלען מיט דעם שפּרינגער e1, געהענדיג אויף d3 און זאָגענדיג „שאַך" דעם ווײַסען קעניג, ווײַל שוואַרצער שפּרינגער d3 דראָהט דעם פֿײַנדליכען קעניג c1. אָדער שוואַרצע דאַמע c8 קאָן שלאָגען די ווײַסע דאַמע c2 און מאַט־זעצען דעם ווײַסען קעניג.

„שאַך", וואָס איז געפֿערגט געוואָרען דורך אַבציהען אַ פֿיגור, וועלכע איז געשטאַנען צווישען דער אַנגרײַפֿענדער פֿיגור און פֿײַנדליכען קעניג, הײסט „אַבצוג־שאַך" (Abzug).

ווײַסער שפּרינגער d3, שלאָגענדיג דעם שוואַרצען שפּרינגער אויף e1, אָדער געהענדיג אויף f2 גיט שאַך דורך „אַבצוג". ווען ווײַסער שפּרינגער, אַנשטאָט צו מאַכען אײנעם

פֿון די דריי לעצטע צוגען וועט קומען פֿון d3 אויף f4, בעקומט דער שוואַרצער קעניג שאַך פֿון ווייסען שפּרינגער און גלייכצייטיג פֿון דער דאַמע („דאָפּעלט שאַך"), ווייל יעדע פֿון די צוויי פֿיגורען וויל אין נאָהנטסטען צוג דעם קעניג ערּאָבערן.

שוואַרץ קאָן נישט שלאָגען די דאַמע און זיך נישט פֿער־שטעלען, ווייל דער ווייסער שפּרינגער וועט דראָהען צו צו־נעהמען דעם קעניג. ער קאָן נישט נעהמען דעם שפּרינגער (f4) מיט'ן אייגענעם שפּרינגער e6, ווייל די דאַמע וועט דראָהען.

דער שוואַרצער קעניג קאָן נור אַנטלויפֿען אויף g5; פֿריהער איז דאָס פֿעלד g5 נישט געווען צוטריטליך פֿאַר דעם קעניג, ווייל דער לויפֿער d2 וואָלט איהם אָנגעגריפֿען. איצט אָבער, ווען דער שפּרינגער איז געקומען אויף f4, פֿערשטעלט ער דעם ווייסען לויפֿער און גיט אָרט דעם פֿיינד־ליכען קעניג צו קומען אויף g5.

מיר מוזען נאָך זעהן, וואָס וואָלט געווען, ווען דער ווייסער שפּרינגער וואָלט געגאַנגען פֿון d3 אויף e5. אַזאַ צוג וואָלט געווען אַ „דאָפּעלט־שאַך" (שפּרינגער און דאַמע דראָהען). ביים שלאָגען איינע פֿון די צוויי פֿיגורען, וועט די צווייטע מאַט־זעצען דעם קעניג.

דער קעניג האָט נישט קיין שום פֿעלד צו אַנטלויפֿען; ער קאָן זיך אויך נישט פֿערשטעלען פֿאַר דער דאַמע c2, ווייל דער שפּרינגער e5 וואָלט ערּאָבערט דעם קעניג.

אַזאַ שאַך איז גלייכצייטיג „מאַט" *) (Mat).

ביים געבען „מאַט" מוז מען זאָגען „שאַך־מאַט", אָדער נור „מאַט".

*) „מאַט" הייסט אין אַראַביש געשטאָרבען.

עס טרעפט זיך, אז א שוואכערער שאך-שפּילער, געבענדיג מאט דעם געגנער, ווייסט זאגאר נישט, אז ער האט געגעבען „מאט“ — און זאגט נור „שאך“. אזא בלינדער מאט, הגם די פּארטיע איז געווינען, איז נישט קיין עהרען-מאט פאר'ן שפּילער, ווייל ער האט נישט געוואוסט, וואס ער האט געטהון.

ווען אנשטאט ווייס, וואלט שווארץ געדארפט מארשירען, וואלט שווארץ געקאנט זאגען „שאך“ דעם ווייסען קעניג, שלאגענדיג דעם ווייסען שפּרינגער d3 מיט'ן שפּרינגער e1.

ווייס האט נישט מיט וואס צו שלאגען דעם פיינדליכען שפּרינגער d3. די ווייסע דאמע c2 קאן נישט צוריקשלאגען דעם אנגרייפענדען שפּרינגער, ווייל זי וואלט געמוזט אוועקגעהן פון ליניע c, אויף וועלכער עס שטעהט די פיינדליכע דאמע (c8), און מיט אזא אבצוג בעדראהען דעם אייגענעם קעניג.

דער ווייסער קעניג וואלט אבער געקאנט אוועקגעהן אויף b1, אדער d1. שווארץ וואלט אויך געקאנט זאגען „שאך“, נעהמענדיג מיט דער דאמע c8 די ווייסע דאמע c2. דאס וואלט געווען גלייכצייטיג „מאט“. דער ווייסער קעניג וואלט זיך נישט געקאנט פערשטעלען, ווייל די אנגרייפענדע פיגור שטעהט אויף א שכנ'ישען פעלד; ער קאן נישט געהן, נישט אויף b1, נישט אויף b2 און נישט אויף d1, וועלכע זענען אטאקירט דורך דער דאמע. דער קעניג קאן אויך נישט נעהמען די דאמע, ווייל זי איז געשיצט דורך דעם שווארצען שפּרינגער e1. די שטעלונג פון די פיגורען פון דער דיאגר. 6 ווייזט אונז א ספּעציעלען מאט.

ווען ווייס דארף מארשירען קומט דער שפּרינגער פון e5 אויף f7 און פרעגט „שאך“.

שוואַרץ האָט נור איין אַנטוואָרט, צו רוקען דעם קעניג פֿון h 8 אויף g 8.

שפּרינגער f 7 געהט אויף h 6 און גיט אַ דאָפּעלטען „שאַך“ פֿון אַ שפּרינגער און פֿון דער ווייסער דאַמע, וועלכע שטעהט אויף c 4.

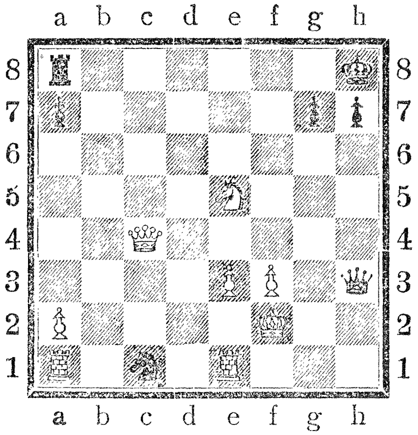

דיאַגראַמע 6

דער קעניג מוז ווידער אַוועקגעהן און ער האָט אויס־צוּוועהלען צווי פֿעלדער: f8 אָדער h 8. ווען ער וואָלט גע־גאַנגען אויף f8, קומט די ווייסע דאַמע פֿון c 4 אויף f7 און גיט זאָפֿאָרט „מאַט“. דער שוואַרצער קעניג מוז זיך אַלזאָ וויי֗ט בעהאַלטען אויף h 8. דאַן קומט די ווייסע דאַמע פֿון c 4 אויף g8 און גיט ווייטער „שאַך“ איצט קאָן דער קעניג אין ערגיץ נישט געהן, ער קאָן אויך נישט נעהמען די דאַמע, וועלכע איז פֿערטיידיגט דורך דעם שפּרינגער h6, נאָר דער שוואַר־צער טורם a8 נעהמט די דאַמע. איצט קומט דער שפּרינגער צוריק פֿון h 6 אויף f7, גיט „שאַך“ און „מאַט“.

אַזאַ „מאַט“ מיט דעם שפּרינגער הייסט „בעניאָווסקי׳ס מאַט“, וועלכער שטאַמט פֿון מאָריץ בעניאָווסקי פֿון 18־טען יאָהרהונדערט. אַנדערע רופֿען דעם מאַט „דערשטיקטער מאַט“ (Mat etouffé), ווייל דער קעניג איז דערשטיקט געוואָרען פֿון אייגענע פֿיגורען אָדער בויערן. דער מאַט איז פֿאָרגעקומען ביים אָפּפֿערן די דאַמע.

ווען ביי אַ פּאָזיציע פֿון דיאַגר. 6 וואָלט שוואַרץ, וואָס איז שוואַכער פֿאַר ווייס, געדאַרפֿט מאַרשירען, וואָלטען זיי זיך געקאָנט ראַטעווען, געהענדיג מיט דער דאַמע פֿון h 3 אויף h 2 און גלייכצייטיג געבענדיג שאַך דעם ווייסען קעניג. דער לעצטער האָט נישט מיט וואָס צו שלאָגען די דאַמע. פֿון די פֿרייע פֿעלדער, וואָס זענען אַרום דעם קעניג, איז נור f1, וועלכעס איז נישט געדראָהט, אַלזאָ, דאָרט קאָן ער זיך אָבּרוקען. די פֿעלדער g 3 ,g 2 ,g 1 זענען אַטאַקירט דורך דער דאַמע, דאָס פֿעלד e2 דורך די דאַמע און דורך דעם שוואַרצען שפּרינגער (c 1). ווען דער ווייסער קעניג וועט אַנטלויפֿען אויף f 1, גיט איהם די דאַמע נאָכאַמאָל „שאַך“ געהענדיג אויף h 1, און דער קעניג האָט נישט קיין שום אַנדערן אויסוועג, ווי צוריקצוקומען אויף דעם אָרט, וואו ער איז פֿריהער געשטאַנען, ד. ה., אויף f2.

ווייס האָט נישט קיין שום מיטעל צו בעפֿרייען זיין קעניג פֿון אָפּטען שאַך אויף די צוויי פֿעלדער h 1 און h 2, אויך די פּאַרטיע איז נישט ענטשיעדען, ד. ה., קיינער פֿון די שפּיעלער האָט נישט געוואונען. אַזאַ פּאַרטיע הייסט „רעמי“ (Remis).

מיר האָבען פֿריהער דערמאָהנט, אַז אַ פּאַרטיע איז נישט ענטשיעדען ווען ביידע שפּיעלער האָבען נישט קיין פֿיגורען (אַחוץ דעם קעניג, וואָס יעדער שפּיעלער מוז האָבען).

איצט זעהען מיר, אז א פארטיע איז אויך אונענטשיעדען ווען עס קומט פאר „אייביגער שאך“ (échec éternel), ד. ה., אזא שאך, וועלכער דויערט אהן אויפהער.

עס זענען דא אנדערע פאלען, ווען א פארטיע איז אונענטשיעדען, ווען, צ. ב., שפיעלער ווידערהאלען דריי מאל דיזעלבע סעריען צוגען, האט יעדער שפיעלער דאס רעכט די פארטיע צו ענדיגען אלס „רעמי“.

עס עקזיסטירט נאך א שאך-געזעץ, לויט וועלכען מען מאכט „50 צוגען“. עס טרעפט זיך אפט, אז א שפיעלער איז ביים ענדע שפיעל מאטעריעל אדער אין פאזיציע שטארקער ווי זיין געגנער און צו געבען מאט קאן ער נישט דערגרייכען, — האט דער שוואכערער צד דאס רעכט צו פאדערן פון דעם שטארקערן געגנער מאט אין „50 צוגען“.

אין פאל פון נעהמען א בויער אדער א פיגור, ווערט דאס צעהלען אבגעשטעלט און מען הויבט אן אויפסניי צו צעהלען „50 צוגען“. אין פאלס, ווען דער שפיעלער איז נישט געווען אימשטאנד אין משך פון „50 צוגען“ צו געבען מאט, ווערט אזא פארטיע געענדיגט אלס „רעמי“.

דאס „50 צוגען שאך-געזעץ“ איז געמאכט געווארען, אום נישט צו מאטערן דעם געגנער, וועלכער קאן זאגען ביי אן׳אונבעשטימטער פארטיע, אז ער וועט זי נישט פערשפיעלען (ביי איהם איז זי „רעמי“), הגם איינער האט א קליינע איבערגעוויכט (מאטעריעל אדער פאזיציאנעל), למשל, טורם און קעניג געגען לויפער און קעניג, — האט די שוואכערע זייט, וועלכע וויל נישט אויפגעבען די פארטיע אלס פערשפיעלט, דאס רעכט, צו פאדערן „50 צוגען“, ד. ה., צו קריגען מאט אין 50 צוגען. ווען מאט ווערט נישט דערגרייכט, הייסט די פארטיע „רעמי“.

עס טרעפט זיך אויך, אז א שפּיעלער קאָן געבען מאַט און ער איז נישט פעהיג דערצו, — האָט דער געגנער צו-פאָדערן דאס דאָזיגע רעכט, וועלכעס שליעסט די פּאַרטיע.

מיר דערמאָהנען נאָכאמאָל, אז דאָס „50 צוגען-רעכט" דיענט נור דאַן, ווען א שפּיעלער וויל נישט פרייווילליג אויפגעבען זיין פּאַרטיע. א מין רעמי-פּאַרטיע וועט אונז וויזען דיאגראַמע 7.

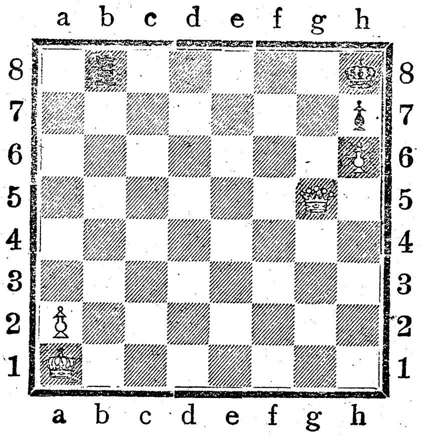

דיאגראַמע 7

ווען ווייס וואָלט געדאַרפט דאָ מאַרשירען, וואָלט די דאַמע געגאַנגען פון g5 אויף g7 און געגעבען „שאַך-מאַט", ווייל דער שוואַרצער קעניג, זייענדיג געדראָהט דורך דער דאַמע, האָט נישט וואו צו אנטלויפען. די דאַמע קאָן נישט גענומען ווערען, ווייל זי איז געשיצט דורך דעם ווייסען בויער h6. ווען ווייס וואָלט זאָגאַר נישט געדראָהט מיט א זאָפאָרטיגען מאַט, מוז דאָך שוואַרץ פערשפּיעלען, ווייל ער האָט שוואַכערע פיגורען: טורם און בויער געגען דאַמע און צוויי בויערן. דער-

פאַר אָבער וואָס שוואַרץ דאַרף מאַרשירען, קאָן ער נאָך גע־פינען אַ גליקליך מיטעל זיך צו ראַטעווען פון פערשפּיעלען, דערמיט, וואָס ער גענעהמט מיט'ן טורם, פון b 8 אויף b 1. דער ווייסער קעניג האָט איצט בעקומען שאַך און איז געצוואונגען צו נעהמען דעם שוצלאָזען טורם.

יעצט דאַרף שוואַרץ מאַרשירען, ער האָט נאָר אַ קעניג און איין בויער; דער קעניג קאָן אָבער נישט אַרויסגעהן פון h 8, ווייל אויף h 7 שטעהט אַ שוואַרצער בויער און די גאַנצע g-ליניע איז אַנגעגריפען דורך דער ווייסער דאַמע. אַזאַ שטעלונג הייסט „פאַט" (Pat).

אַ שפּיעלער בעקומט פון געגנער „פאַט", ווען ער שטעלט איהם אין אַזאַ לאַגע, אַז קיין שום פיגור, קיין שום בויער קאָן זיך נישט בעוועגען און דאָך האָט מען זיין קעניג נישט געפרעגט „שאַך".

פאַט ווערט גערעכענט אַלס „רעמי".

אין לעצטען שפּיעל האָט שוואַרץ דערגרייכט פאַט אָפּ־פערנדיג אַ טורם.

אַ זעהר וויכטיגער און נאָר איין־איינציגער דאָפּעלט־צוג (צוויי פיגורען קאָנען זיך גלייכצייטיג בעוועגען) איז אין אַ פּאַרטיע די „ראָשאַדע" (אָדער „ראָכאַדע" Rochade).

מען קאָן ראָשירען, ווען דער קעניג און טורם זענען פון זייער אָנפאַנגס־פעלדער נישט אוועקגעגאַנגען, ד. ה., ווען קיינער פון די צוויי פיגורען האָט זיך פון אָנפאַנגס־שפּיעל נישט בעוועגט און אויך, ווען צווישען זיי זענען דאָ פרייע פעלדער. די ראָשאַדע ווערט אויסגעפיהרט, אַז מען שטעלט דעם קעניג אויף 2 פעלדער פון רעכטס אָדער לינקס פון שפּיעלער (אין דער ברייט פון שאַך־ברעט) און נעבען איהם דעם טורם. ווען

ער איז געשטאַנען פֿריהער רעכטס, קומט ער יעצט לינקס פֿון קעניג. און ווען ער איז געשטאַנען פֿריהער לינקס קומט ער יעצט רעכטס פֿון קעניג.

ווען, למשל, אין א פּאָזיציע פֿון דיאַגר. 8, ווייס דאַרף מאַרשירען, קאָן ער זיין קעניג פֿון e1 רוקען אויף g1 און גלייכצייטיג דעם טורם h1 איבערטראָגען אויף f1.

די נוצען פֿון ראָשאַדע זענען פֿאָלגענדע:

1) געוועהנליך ביים אנפֿאַנג-פּאַרטיע קומט-פֿאָר די הויפּט-שלאַכט אין מיטען שאַך-ברעט. די מיטעלסטע בויערן זענען ענטוועדער אַרויסגערוקט, אָדער געשלאָגען. ביים ערשטען און צווייטען פֿאַל איז דער קעניג נישט גוט געשוצט, ער איז, אַלזאָ, אונטערגעוואָרפֿען אונטער פֿערשידענע אנגריפֿען אָדער דראָהונגען.

ביים ראָשירען געהט דער קעניג אַוועק אין דער זייט, ער רוקט זיך אָב אויף 2 פֿעלדער פֿון דעם אָרט, וואו ער איז פֿריהער געשטאַנען און מיט'ן טורם בעפֿעסטיגט ער זיך פֿון די אַטאַקעס.

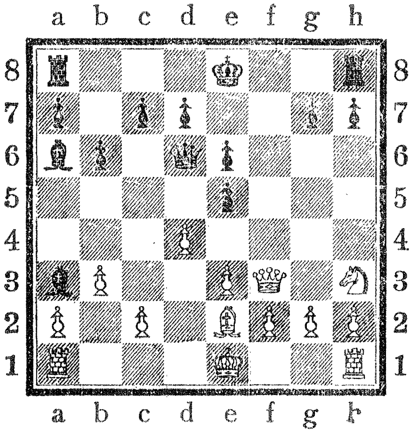

דיאַגראַמע 8

2) ביים ראָשירען ווערט דער טורם לייכט אריינגעפיהרט אין שפיעל און פערנעהמט אַ שכנ'ישע ליניע פון די מיטעלליניעס, וואו עס זענען פאַראויסגערוקט אָדער געשלאָגען בויערן, אויף אַזאַ אַרט קאָן ער זיך פרייער בעוועגען.

3) נאָכ'ן ראָשירען, ווען צווישען די צוויי טורמען שטעהען נישט קיין שום פיגורען, פערטיידיגט איין טורם דעם אַנדערן.

שירען קאָן מען נור ביי פאָלגענדע אומשטענדען:

ווען דער קעניג האָט זיך נאָך נישט געהאַט בעוועגט פון זיין ערשטען אָרט (דער ווייסער פון e1, דער שוואַרצער פון e8). אַנדערפאַלס האָט ער שוין פערלוירען דאָס רעכט צו ראָשירען, הגם, ער האָט זיך נאָך זיין בעוועגונג צוריקגעקעהרט צום ערשטען אָרט. ווען איינער פון די צוויי טורמען האָט זיך שוין בעוועגט, טאָר מען נישט מיט דעם טורם ראָשירען און דער קעניג קאָן נור ראָשירען מיט'ן אַנדערן טורם. ווען צווישען דעם קעניג און דעם טורם געפינט זיך אַנ'אייגענע אָדער אַ פיינדליכע פיגור, קאָן מען נישט ראָשירען ביז מען רוקט נישט אַרויס די דאָזיגע פיגור.

מען טאָר נישט ראָשירען און גלייכצייטיג שלאָגען אַ פיינדליכע פיגור.

ווען מען פרעגט דעם קעניג „שאַך", טאָר מען נישט ראָשירען.

ווען די ווייסע דאַמע (דיאַגר. 8) וואָלט געגאַנגען פון f3 אויף h5 און וואָלט מיט דעם געפרעגט „שאַך", טאָר שוואַרץ נישט, אַלס תשובה אויף דער פראַגע, ראָשירען. שוואַרץ קאָן: אָדער אָברוקען דעם קעניג און מיט דעם פערלירען דאָס רעכט צו ראָשירען; אָדער פאָראויס רוקען דעם

בויער פֿון g7 אויף g6, און זיך איבערלאָזען אויף שפּעטער דאָס רעכט צו ראָשירען.

דער קעניג טאָר, ביים ראָשירען, נישט דורכגעהן דורך אַ בעדראָהט פֿעלד אָדער זיך אַוועקשטעלען דעריויף. למשל, דער שוואַרצער קעניג אויף דיאַגר. 8 קאָן ראָשירען מיט'ן טורם a8, ד. ה., דער קעניג קאָן זיך אַוועקשטעלען אויף c8 און דער טורם וואָלט איבערגעטראָגען געוואָרען אויף d8. אין גע־גענטייל, דער ווייסער קעניג וואָלט נישט געקאָנט ראָשירען מיט'ן טורם a1, ווייל דער קעניג וואָלט זיך געשטעלט אויף c1, וועלכעס איז געדראָהט פֿון שוואַרצען לויפֿער a3.

די ראָשאַדע מיט'ן טורם, וואָס שטעהט אויף דער h-ליניע, הייסט די קורצע ראָשאַדע. און די ראָשאַדע מיט'ן טורם פֿון דער a-ליניע — הייסט די לאַנגע ראָשאַדע.

די ראָשאַדע ווערט נישט געשטערט, ווען דער טורם דאַרף אַדורכגעהן, אָדער איז אָנגעגריפֿען דורך אַ פֿיינדליכער פֿיגור, ווי למשל, שוואַרץ (דיאַגר. 8) קאָן ראָשירען מיט'ן טורם a8, ד. ה., רוקען דעם קעניג אויף c8 און דעם טורם a8 שטעלען נעבען דעם קעניג אויף d8, הגם דער טורם a8 איז געדראָהט פֿון דער ווייסער דאַמע f3.

ווען אויף a3, אָנשטאָט דעם שוואַרצען לויפֿער, וואָלט געשטאַנען אַ שוואַרצער שפּרינגער, וואָלט ווייס געקאָנט ראָשירען מיט דעם טורם a1, ד. ה., רוקען דעם קעניג אויף c1 און דעם טורם a1 שטעלען אויף d1, הגם דער טורם וואָלט אַדורכגעגאַנגען דאָס פֿעלד b1, וועלכעס וואָלט געווען אַטאַקירט פֿון שוואַרצען שפּרינגער a3.

ראָשירען קאָן מען נור איין מאָל אין אַ פּאַרטיע, און דאָס רעכט האָט ווייס און שוואַרץ.

שאך־נאָטאַציע.

אין אָנפאַנג פון אונזער לעהרבוך האָבען מיר דערמאָהנט ווי אזוי מען בעצייכענט די שאך־פעלדער. מיר מוזען דאָ צו־געבען די שאך־נאָטאַציע: d7—d5 הייסט, אז א שווארצער בויער, וועלכער איז געשטאַנען אויף d7, געהט אויף d5.
e4—e5 הייסט, אז א ווייסער בויער פון e4 געהט אויף e5.

דער קעניג, דאמע, טורם, לויפער, שפרינגער האָבען זייערע פערקירצונגען:

קעניג — K   לויפער — L
דאמע — D   שפרינגער — S
טורם — T

S f3—g בעדייט, אז א שפרינגער, וואָס איז גע־שטאַנען אויף f 3 קומט אויף g 5.

L c4—b3 הייסט, אז דער לויפער פון c4 געהט אויף b3 א. אז. וו.

דאָס שלאָגען א פיגור ווערט אין דער שאך־טעאָריע בע־צייכענט מיט דעם צייכען ×. (פיעל שאך־ביכער בענוצען דאָס שלאָגען מיט דעם צייכען :).

T e8×e1 בעדייט, אז דער טורם e8 שלאָגט א פיגור, וועלכע שטעהט אויף e1.

מען דערמאָהנט ניש ט וואָס פאר א פיגור עס ווערט גע־שלאָגען, ווייל דאָס זעהט מען שוין אויפ'ן שאך־ברעט.

„שאך"־פראַגען ווערט בעצייכענט +.

D d1—a4+ בעדייט, אז די דאמע d1 קומט אויף a4 און גיט „שאך".

ווען א פיגור שלאָגט און גיט גלייכצייטיג „שאך", בע־

בוצט מען די צוויי צייכענס פון שלאגען און פון „שאך"-פראגען.

S d5×c7† הייסט, אז דער שפרינגער d5 האט געשלאגען א פיגור (אדער א בויער) אויף c7 און האט געזאגט „שאך" דעם פיינדליכען קעניג.

D a2—a1 הייסט, אז דער בויער פון a2 איז געקומען אויף a1 און פערוואנדעלט געווארען אין א דאמע.

T c7×d8 בעדייט, אז דער שווארצער בויער c7 האט געשלאגען א פיינדליכע פיגור d8 און פערוואנדעלט געווארען אין א טורם.

די קורצע ראשאדע (ביים קעניג-פליגעל) בעצייכענט מען 0-0.

די לאנגע „ (ביים דאמע-פליגעל) „ 0-0-0.

צו בעצייכענען א גוטען, שטארקען צוג, בענוצט מען !

„ „ א צווייפעלהאפטען, שלעכטען צוג בענוצט מען ?

מאט ווערט בעצייכענט ≠

ערעפנונגס-שפיעלען.

אין די שאך-צייטונגען און בראשורען (דייטשע, פראנצויזישע און ענגלישע) געפינען זיך פיעל ערפינדונגען פון דער שאך-קונסט, צו מייסטענס ערעפנונגס-שפיעלען, ד. ה., מיטלען צו עפנען א פארטיע. די טעאריע גיט אויך פיעל מיטלען טיכטיג צו שליסען אן׳ענדשפיעל. פיהרען א פארטיע דארף דער שפיעלער גופא, לויט אייגענעם געדאנק. די טעאריע האט געוויזען א רייכע צאהל צוגען צו עפנען א פארטיע און אויך ביים ענדשפיעל זי צו שליסען.

מיר זעהען, אלזא, אז די טעאריע שטיצט דעם שפיעלער ביים אנפאנג שפיעל. דער שפיעלער פיהרט ווייטער אליין די

פארטיע, ביים ענדשפיעל קומט איהם ווייטער די טעאריע צו הילף.

עס איז לייכט צו פערשטעהן, אז דער, וואס האט רייכע טעאריע-קענטניסען, שפילט בעסער ווי איינער, וואס מוז שפילען מיט אייגענע כחות.

ביז צו טעאריע-ערקלערונגען ווילען מיר נאך צוערשט בעשרייבען א פארטיע, וואס איז געשפיעלט געווארען צווישען ל. פאאולסאן און מאיאר קינסטנער. פאאולסאן האט געשפילט בלינד (נישט קוקענדיג אויפ'ן שאך-ברעט) מיט 9 שפילער מיט אמאל. פאאולסאן האט, זעלבסטפערשטענדליך, געהאט שווארצע געגנער; די פארטיע איז, אלזא, נישט געווען קיין מוסטערהאפטע. מען מוז אבער אויך פיעל מאל נאכזעהען פעה-לערן, כדי זיי צו פערמיידען.

שווארץ	ווייס
מאיאר קינסטנער	**ל. פאאולסאן**
1. e7—e5	**1.** e2—e4

ארויסרוקענדיג דעם קעניגליכען בויער, עפענט אויף דער שפילער א וועג פאר דער דאמע און פאר זיין קעניגליכען לויפער (וועלכער שטעהט נעבען קעניג).

2. S g1—f3

מיט'ן דאזיגען צוג דראהט דער ווייסער שפרינגער דעם שווארצען בויער, וועלכער שטעהט אויף e5.

2. D d8—f6	**2.** ...

דער צוג, אלס ענטפער אויף דער דראהונג, איז נישט דער בעסטער. די דאמע האט די גרעסטע קראפט, ווען אויפ'ן שאך-ברעט זענען דא ווייניגער פיגורען. ביים ארויספיהרען די דאמע צו-פריה, איז זי אונטער-געווארפען אויף אטאקעס פון

פערשיעדענע פיגורען און בויערן. זי פערליערט מיט דעם די צוגען, ווייל זי מוז שטענדיג צוריקגעהן אנשטאט צו ענטוויקלען די קראפט פון שפיעל; אזא פאל הייסט, אז דער שפיעלער פערליערט „טעמפא" (tempo).

דאס ארויסטרעטען פון דער דאמע איז, צוליעב שאך-עקאנאמיע, וואס בעשטעהט מייסטענס דעריוף, אז מען זאל די גרעסטע ציעלען מיט די קלענסטע קרעפטען דערגרייכען, איז נישט געווען ריכטיג. דא, אין געגענטייל, צו פערטיידיגען זיך פון א לייכטע פיגור (א שפרינגער), האט מען בענוצט די שטארק-סטע קראפט, די דאמע.

חוץ דעם איז דער ארויסטריט פון דער דאמע געווען א שלעכטער צוג דערמיט, ווייל זי פערנעהמט דאס פעלד f6, אויף וועלכען עס דארף ארויסטרעטען דער שפרינגר g8. דער בעסטער ענטפער אויפ'ן צווייטען צוג וואלט געווען Sb8—c6. דער שווארצער שפרינגער פון c6 וואלט פערטיידיגט דעם בויער e5. מען וואלט אויך געקאנט דעם שפרינגער פון g8 ארויספיהרען אויף f6 און מאכען א געגען-אנגריף אויפ'ן ווייסען בויער e4.

3. L f1—c4 **3.** c7—c6

ווייס פיהרט שנעל ארויס זיינע פיגורען, שווארץ פערשליסט זיינע אייגענע פיגורען דעם וועג. שווארץ וואלט אין דריטען צוג בעסער געקאנט שפיעלען Sb8—c6.

4. 0-0 **4.** L f8—c5

5. d2—d4

מיט דעם ראשירען פיהרט ווייס ארויס דעם טורם צו שפעטערע צוועקען. מיט'ן פינפטען צוג אפפערט ווייס דעם בויער d4, וועלכער איז אטאקירט פון שווארצען בויער e5

און פון לויפער c5 און פערטיידיגט נור פאַן שפרינגער f3. דער צוג האָט דעם צוועק, אַז מ׳זאָל נישט שטערען דעם טורם צו בעוועגען זיך אויף דער e-ליניע און גלייכצייטיג צו עפענען אַ וועג דעם לויפער c1. שוואַרץ איז פאָרלויפיג בעאונרוהיגט מיט דעם בויער און קאָן נישט אַרויספיהרען זיינע פיגורען.

5. . . . **5.** e5×d4

6. e4—e5

דער ווייסער בויער מיט׳ן 6-טען צוג גרייפט-אָן די שוואַרצע דאַמע*) זי קאָן איהם נישט שלאָגען, ווייל דער שפרינגער פון f3 וואָלט צוריקגעשלאָגען די דאַמע.

6. . . . **6.** D f6—d8

7. c2—c3

ווייס וואָלט יעצט געקאָנט נעהמען דעם שוואַרצען בויער d4 מיט דעם שפרינגער f3 און ווען דער שוואַרצער לויפער פון c5, וואָלט גענומען דאָס פערד, וואָלט דער לויפער גענומען געוואָרען דורך דער ווייסער דאַמע. ווייס וויל זיך אָבער אָבזאָגען פון צוריקנעהמען אַ פערלוירענעם בויער; ער וויל בעסער נאָך עפנען אַ פרייע ליניע פאַר דער דאַמע.

7. . . . **7.** d7—d5

שוואַרץ וואָלט יעצט געקאָנט שלאָגען אַ בויער פון d4 אויף c3 און דערמיט האָבען אַ בויער מעהר ווי דער געגנער. ער זאָגט זיך אָבער אָב, ווייל ער וויל עפנען אַ וועג זיין פערמאַכטען לויפער c8. שוואַרץ האָט פערלוירען צוויי צוגען מיט דער דאַמע און דאַדורך האָט ער זיך פערשפעטיגט צו ענטוויקלען.

---

*) אַ שוואַכער שפּיעלער, ביים אַטאַקירען דער דאַמע, וואָרנט מען: דאַמע, אָדער קעניגין (à la reine).

8. e5×d6

דער בויער פון e5 שלאָגט דעם בויער, וואָס האָט געמאַכט צוויי טריט (d7—d5) „אַן פּאַסאַן״, ד. ה., גענוי ווי ער וואָלט נור אויף איין פעלד געגאַנגען.

8. ... **8.** d4×c3?

עס וואָלט בעסער געווען צו נעהמען מיט דער דאַמע אָדער מיט׳ן לויפער דעם ווייסען בויער d6. עס איז נישט בעקוועם צו האָבען נאָהנט פון זיך אַ פיינדליכען בויער.

9. S b1×c3

נאָך אַ ווייסע פיגור איז געוואָרען אַרויסגעפיהרט, ווייל דער אַכטער צוג פון שוואַרץ איז נישט געווען קיין מוסטערהאַפטער.

9. ... **9.** L c8—f5

10. D d1—b3

דער ווייסער לויפער c4, וועלכער איז געשיצט פון דער דאַמע b3 דראָהט דעם בויער f7 צו שלאָגען מיט „שאַך״. דיזעלבע דאַמע דראָהט צו שלאָגען דעם בויער b7.

10. ... **10.** D d8—d7

די פערטיידיגונג פון f7 דורך דער דאַמע איז שוואַך, ווייל אין נעכסטען צוג ווערט די דאַמע פערטריבען פון d7.

11. S f3—e5

מיט דעם צוג ווערט די דאַמע און גלייכצייטיג דער בויער f7 אַטאַקירט.

11. ... **11.** D d7—c8

די שוואַרצע דאַמע האָט אין דער גאַנצער פּאַרטיע צו מאַכען ריקצוגען, ד. ה., אַפּאָר טעמפּאָ׳ס פערלאָרען.

12. L c4×f7†

יעצט קומט־פאָר דער פריהער פראָלאָנגירטער שאַך מיט דעם לויפער־צוג. דער קעניג קאָן נישט שלאָגען דעם לויפער, וועלכער איז דאָפּעלט געשיצט, דורך דעם שפּרינגער e5 און — דאַמע b3, ער מוז אוועקגעהן.

12. . . . **12.** K e8—f8

13. L f7×g8!

דער שוואַרצער קעניג טאָר נישט שלאָגען דעם לויפער וואָס האָט זיך יעצט געשטעלט אויף g8, ווייל די דאַמע b3 וואָלט ערָאָבערט דעם פיינדליכען קעניג. דער טורם h8 טאָר אויך נישט נעהמען דעם לויפער g8, ווייל אין נאָנטסטען צוג קומט פאָר מאַט דורך D b3—f7. די דאַמע וועלכע וואָלט געקומען אויף f7, וואָלט געווען געשיצט פון שפּרינגער e5.

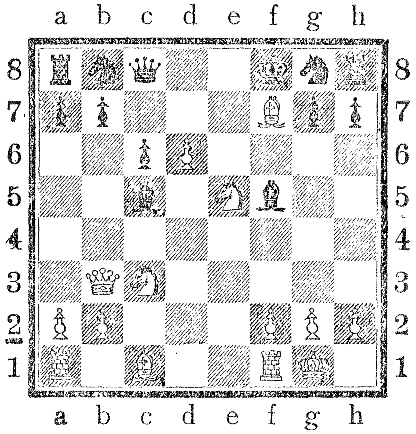

דיאַגראַמע 9

די פּאָזיציע נאָך דעם צוועלפטען צוג פון שוואַרץ.

אום דעם מאַט צו פערמיידען, מוז שוואַרץ שיצען דאָס פעלד f7.

13. . . . **13.** D c8—e8

דער איינציגער צוג, וועלכער פערהיט פארלויפיג דעם מאט. סיי ווי סיי איז די פאזיציע פון שווארץ שוין נישט צו ראטעווען.

14. L c1—g5

וויס דראָהט מיט דעם צוג דאמע-פערלוסט און באלדיגען מאט דורך L g5—e7† . שווארץ צום פערטיידיגען שפיעלט

14. . . . **14.** L c5×d6

15. T a1—e1

ער גרייט-צו א געפעהרליכען אנגריף.

15. . . . **15.** T h8×g8

נאכדעם, ווי דאס פעלד f7 איז געשיצט דורך דער דאמע, קאן דער טורם שלאגען דעם לויפער אום אויפצוהאלטען דעם פערלוסט פון דער פארטיע. שווארץ איז רעטונגס-לאז פערלוירען.

16. S e5—c4

מיט דעם אבטרעטען טוט דער אויפגעדעקטער וויסער טורם דראָהען דער דאמע e8 און דער שפרינגער אטאקירט גלייכצייטיג דעם לויפער d6. די וויסע דאמע גרייפט-אן דעם בויער b7.

16. . . . **16.** D e8—d7

די אונגליקליכע שווארצע דאמע מוז אליין פערטיידיגען און קאן נישט בייקומען אזוי פיעל אנגריפען.

17. S c4×d6!

זעהר ריכטיג! די שווארצע דאמע טאר איצט נישט נעהמען דעם שפרינגער d6, ווייל ביי אזא ארט שלאגען, וואלט

דער לויפער פון g5 געקומען אויף e7 מיט „שאך״*) און די דאמע וואלט פערלוירען געגאנגען.

17. g7—g6

אום צו פערטיידיגען דעם לויפער אויף f5, וועלכער איז אנגעריפען פון דעם שפרינגער d6 און אום נישט צוריקצושלאגען דעם לויפער מיט דער דאמע, מיט וועלכער מען דארף פערטיידיגען דעם בויער b7 פון דער ווייסער דאמע. שווארץ האט געמאכט דעם לעצטען צוג אום צו עפנען א פעלד דעם קעניג, וועלכער איז געענגט. טראץ דעם קאן ער זיך נישט העלפען, אזויפיעל פיגורען שטערען איהם זיינע בעוועגונגען:

18. L g5—h6† **18.** T g8—g7

שווארץ מוז זיך אונטערווארפען צו פערלירען דעם קוואליטאט, ד. ה., אוועקגעבען א טורם פאר א לויפער, ווייל ער האט נישט וואו צו רוקען דעם קעניג אום איהם צו פערהיטען פון „שאך״.

19, D b3×b7

ווייס איילט זיך נישט צו נעהמען דעם טורם g7. ער דראהט פיעל־מעהר צו נעהמען טורם a8.

19. ... **19.** D d7×b7

שווארץ האט שוין נישט געהאט קיין גוטען צוג. ווען ער וואלט גענומען דעם שפרינגער אויף d6, וואלט די ווייסע דאמע גענומען דעם שווארצען טורם g7 און מאט־געזעצט דעם שווארצען קעניג.

20. T e1—e8 ╪

דער שווארצער קעניג קאן נישט נעהמען דעם טורם e8,

*) עס וואלט פארגעקומען שאך דעם קעניג און קעניגען (au roi et à la reine).

וועלכער איז פערטיידיגט פון שפרינגער d6. ער קאן זיך אין ערגיץ נישט אבּרוקען: דאס פעלד f7 איז אנגעגריפען פון שפרינגער d6, און אויף g8 וואלט איהם ערּאבערט דער טורם e8. דערזעלבער טורם גרייפט-אן דאס פעלד e7.

שווארץ האט ביז צום סוף פארטיע, וועלכע איז בעשטא-נען פון 20 ווייסע און 19 שווארצע צוגען, נישט געהאט קיין מעגליכקייט ארויסצופיהרען דעם שפרינגער פון b8 און טורם פון a8. צוליעב דעם האט ער נישט געהאט גענוג כּוחות זיך צו פערטיידיגען.

ווי מיר האבען פריהער דערמאהנט גיט די שאך-טעאריע פערשיעדענע מיטלען צו עפנען א פארטיע. א רייכע צאהל מיט-לען, וועלכע מיר זענען נישט אומשטאנד אין דאזיגען לעהר-בוך צו געבען, האט די שאך-קונסט ערפינדען. מיר וועלען זיך נור בעגנוגענען מיט דעם, אז די אלע ערעפנונגס-מיטלען ווערען איינגעטיילט אין צוויי גרויסע גרופען: אפענע און גע-שלאסענע פארטיען. אפענע שפיעלען הייסען די, וועןביידע שפיעלערס עפנען דעם קעניגליכען בויער אויף 2 פעלדער (ווייס c2—e4, שווארץ e7—e5). ווען ביידע אדער איין שפיעלער הויבט-אן אנדערש צו שפיעלען, הייסט די פארטיע א געשלאסענע.

פון שאך-ברעט זעהט מען אז ביים ערשטען צוג קאן צו-ערשט ארויסטרעטען יעדער בויער (אויף איין אדער אויף 2 פעל-דער) און פון אפיצירען קאנען ארויסטרעטען נור די שפרינ-גערס. ד. ה., מען קאן אויסוועהלען 16 צוגען מיט די בויערן און — 4 מיט די שפרינגערס. מיט אייןווארט, יעדער, ביים אנהויבען א פארטיע קאן אויסוועהלען 20 צוגען. די פריהער

אַנגעגעבענע פּאַרטיע, פּאאולסאָנס מיט קינסטנערס געהערט צו אָפּענע שפּילען.

מיר וועלען אָנהויבען מיט די צוגען, וועלכע זענען אונז בעקאַנט.

שוואַרץ	ווייס
1. e7—e5	1. e2—e4
	2. Sg1—f3

מאַיאָר קינסטנער האָט פערטיידיגט דעם בויער e5, וועלכער איז געדראָהט פון שפּרינגער f3, מיט דער דאַמע, וועלכע ער האָט געשטעלט אויף f6.

אַן׳אַנדערע פערטיידיגונג:

שוואַרץ	ווייס
2. f7—f6	2. ...

האָט אויך אַ חסרון; מיר האָבען אָבער דערמאָהנט, אַז מען מוז אויך זיין בעקאַנט מיט פעלערהאַפטע ווי מיט גוטע צוגען. מען לערנט זיך אויס צו פערמיידען שלעכטע צוגען.

3. S f3 × e5!

דאָס אָפּפּערן אַ שפּרינגער איז זעהר ריכטיג, ד. ה., ווייס (ווי מיר וועלען שפּעטער זעהען) פערלירט גאָר נישט אין דאָזיגען פאַל

שוואַרץ	ווייס
3. f6 × e5?	3. ...

אַ פעהלער. שוואַרץ האָט יעצט געדאַרפט שפּילען 3. ... Dd8—e7 און ווען דער ווייסער שפּרינגער וועט אַנטלויפען, נעהמען מיט דער דאַמע דעם בויער e4 און פרעגען „שאַך״ דעם ווייסען קעניג.

די פאַרטיע פון שוואַרץ וואָלט געווען עטוואָס שוואַכער, ווייל ער האָט צופריה אַרויסגעפיהרט די דאַמע, אָבער שוואַרץ וואָלט זיך דאָך געקאָנט פערטיידיגען.

ווען ווײַס, אַנשטאָט צו אַנטלויפֿען מיט'ן שפּרינגער, שפּיעלט:

4. D d1—h5† 4. g7—g6
5. S e5×g6

מען דאַרף נישט צוריקשלאָגען דעם שפּרינגער מיט'ן בויער פֿון h7, ווייל די ווײַסע דאַמע וואָלט גענומען דעם טורם a8, דערום איז בעסער צו נעהמען מיט דער דאַמע e7 דעם ווײַסען בויער e4 מיט „שאַך“.

ווען די ווײַסע דאַמע וועט פֿערשטעלען איהר איינגעפֿאַר־בינגען קעניג, געהענדיג אויף e2, דאַרף מען מיט דער דאַמע נעהמען די פֿיינדליכע דאַמע און דערנאָך מיט'ן בויער h7 נעה־מען דעם שפּרינגער.

ווען ווײַס, אַנשטאָט זיך צו פֿערשטעלען פֿון שאַך מיט דאַמע, וועט שפּיעלען אַנדערש (גלייכגילטיג), דאַרף מען מיט דער דאַמע e4 נעהמען דעם שפּרינגער g6.

ווען מיר וועלען זיך צוריקקעהרען צום דריטען צוג פֿון שוואַרץ f6×e5, וועלכען מען האָט בעמערקט אַלס פֿעה־לערהאַפֿטען צוג, וועלען מיר זעהען די רעזולטאַטען:

4. D d1—h5†

דעם שאַך קאָן שוואַרץ פֿערטיידיגען מיט צווײַ פֿאָלגענדע מיטלען:

I

4. . . . 4. g7—g6
5. D h5×e5†

ווי שוואַרץ זאָלט יעצט נישט שפּיעלען, קאָן ער זיך דאָך נישט פֿערהיטען פֿון פֿערלירען דעם טורם h8, וועלכען די ווײַסע דאַמע וועט נעהמען.

ווייס, בעקומענדיג א טורם מיט 2 בויערן פאר זיין שפרינגער, האט גרויסע אויסזיכטן די פארטיע צו געווינען.

ער דארף נור וואס מעהר אויסצוטוישען: ד. ה., צו-נעהמען פונ'ם געגנער פיגורען און אוועקגעבען אזוינע פון זעלבען ווערט: לייכטע פיגורען פאר לייכטע, דאמע פאר דאמע א. אז. וו.

II

אנשטאט אין פירטען צוג זיך צו פערשטעלען פון שאך מיט'ן בויער אויף g6 קאן זיך דער שווארצער קעניג אוועק-רוקען.

דעמאלט וועט פארקומען

4. . . .	4. Ke8—e7
5. Dh5×e5†	5. Ke7—f7
6. Lf1—c4†	6. Kf7—g6
7. De5—f5 †	7. Kg6—h6
8, d2—d4	

ווייס גוט „שאך", ווען ער עפענט דעם לויפער c1.

8. . . .	8. g7—g5
9. h2—h4	

ווייס דראהט צו נעהמען דעם בויער g5 ענטוועדער מיט'ן לויפער און דורכדעם וואלט פערלוירען געווארען די שווארצע דאמע אדער מיט'ן בויער h4, ביים שלאגען h4×g5, צו געבען א ראפעלטען „שאך" מיט'ן בויער און מיט'ן טורם h1

9. . . .	9. Kh6—g7
10. Df5—f7†	10. Kg7—h6
11. h4×g5 ‡	

יעדער אנדערער ענטפער פון שווארץ אויף דעם ניינטען

צוג פון ווײַס פֿיהרט, ענטוועדער צום פערליירען די דאמע אדער צום מאט. אמשפעטסטען אין צוויי צוגען.

שווארץ וואלט געקאנט ביים זעקסטען צוג אוועקגעהן מיט'ן אטאקירטען קעניג, אדער רוקען d 7 — d 5 און מיט דעם אויפדעקען דעם לויפער c 8; זאגאר דער מיטעל וועט נישט העלפען.

שווארץ מוז פערשפיעלען.

6. . . .	6. d 7 — d 5
7. L c 4 × d 5 †	7. K f 7 — g 6
8. h 2 — h 4	

דער לעצטער בויער (h 2 — h 4) וועט באלד דראהען „שאך".

8. . . .	8. h 7 — h 5
	(אדער h 7 — h 6).
9. L d 5 × b 7	

ווײַס אפפערט דעם לויפער, ווײַל ווען שווארץ, וועט שפיעלען

9. . . .	9. L c 8 × b 7

קומט אויף דעם 10-טען צוג

10. D e 5 — f 5 †	10. K g 6 — h 6

(ווען דער שווארצער בויער וואלט פריהער געגאנגען פון h 7 נור אויף h 6 אנשטאט אויף h 5 וואלט ביים 10-טען צוג שוין געווען מאט).

11. d 2 — d 4 † *)	11. g 7 — g 5
12. L c 1 × g 5 †	

---

*) מען האט געעפענט א ליניע דעם לויפער וואס זאגט „שאך".

און שוואַרץ פערלירט די דאַמע פאַר צוויי לייכטע פיגורען.

ווען שוואַרץ אין 9-טען צוג וועט נישט שלאָגען דעם ווייסען לויפער אויף b7 אָדער ער וועט שפּילען ווי ס'געפעלט איהם מוז שוואַרץ אַוועקגעבען אַ טורם און עטליכע בויערן.

מיר וועלען יעצט בעקאַנט ווערען מיט די ריכטיגע פערטיידיגונגען.

אפענע שפּיעלען.

אלע אָפּענע שפּיעלען הויבּט מען אָן:

ווייס	שוואַרץ
1. e2—e4	1. e7—e5

און זיי זענען פאָלגענדע:

קעניגליכער שפּרינגער־שפּיעל.

ווייס	שוואַרץ
1. e2—e4	1. e7—e5
2. Sg1—f3	

צום קעניגליכען שפּרינגער־שפּיעל געהערט:

a) איטאַליענישע פּאַרטיע.

אָדער „Giuoco piano“ (דזשיאָקאָ פּיאַנאָ).

ווייס	שוואַרץ
1. e2—e4	1. e7—e5
2. Sg1—f3	2. Sb8—c6
3. Lf1—c4	3. Lf8—c5

די בּויערן f2 בּיי ווייס און f7 בּיי שוואַרץ זענען די שוואַכסטע, ווייל זיי פּערטיידיגט נור דער קעניג.

דורכדעם שטעלען די שאַך־שפּיעלער מיט חשק זייערע לויפער׳ס אַזוי, אַז מען זאָל דראָהען די דאָזיגע בּויערן.

4. c 2 — c 3

אָדער

4. d 2 — d 3

יעצט האָבען בײדע זײטען אַ גלײַכע און גוטע שפּיעל.

די פּאַרטיע מיט אַזאַ אָנפאַנג הײסט „דזשיאָקאָ פּיאַנאָ"—אין איבערזעצונג: רוהיגע פּאַרטיע, װײל קײנער האָט נישט צוגעגרײט קײן מיטעל פאַר'ן געגנער און עס איז נישט פאָרגעקומען קײן שום בויערן- אָדער פיגורען-אויסטויש. עס איז איבעריג צו ערקלערען, אַז די פּאַרטיע זאָל ביז'ן סוף האָבען אַזאַ רוהיגען כאַראַקטער.

װען װײס שפּיעלט בײם 4-טען צוג

4. b 2 — b 4

װערט די פּאַרטיע אָנגערופען:

b) עװאַנס-גאַמביט
(Evansgambit)

גאַמביט הײסט אַזאַ מין ערעפנונג פון אַ פּאַרטיע, בײ װעלכער מען אָפּפערט אַ בויער, כדי שנעלער אַרײנצופיהרען אין שפּיעל די פיגורען און מיט ערפאָלג אָנגרײַפען דעם געגנער.

עס זײנען פאַרהאַן פערשידענע גאַמביטען. װען דעם בויער, װאָס װערט געאָפּפערט שלאָגט דער געגנער הײסט אַזאַ פּאַרטיע—אָנגענומענער גאַמביט, אין פאַלס נישט—נישט אָנגענומענער.

דער גאַמביט, װעלכען מיר װעלען יעצט װײַזען—הײסט עװאַנס-גאַמביט. דער ערפינדער איז געװען דער ענגלישער קאַפּיטאַן עװאַנס.

שװאַרץ	װײס
1. e 7 — e 5	**1.** e 2 — e 4

2. Sg1—f3	2. Sb8—c6
3. Lf1—c4	3. Lf8—c5

די לעצטע דריי צוגען זענען אועלכע, ווי אין דער איטאליעניסער פארטיע. יעצט קומט אבער פאר:

4. b2—b4	4. Lc5×b4

שווארץ קאן אויך שפיעלען:

4. . . .	4. Sc6×b7

און דאס וואלט נישט געמאכט קיין איינפלוס אויפ'ן שפיעל פון ווייס.

c) צוויי שפרינגער־שפיעל

ווייס	שווארץ
1. e2—e4	1. e7—e5
2. Sg1—f3	2. Sb8—c6
3. Lf1—c4	3. Sg8—f6

ווייס קאן איצט שפיעלען פערשיעדען, צ. ב.:

4. d2—d4

אדער

4. Sb1—c3

מיט'ן לעצטען צוג דערגרייכט ווייס א גוטע ענטוויקלונג.

4. Sf3—g5	4. d7—d5

צומייסטענס פראקטיצירט זיך:

5. e4×d5

d) שפאנישע פארטיע

(לאפעץ־שפיעל)

דאס דאזיגע ערעפנונגס־שפיעל געהערט צום שפאנישען שאכמייסטער לאפעץ (Ruy Lopez) און ווערט גערעכענט אלס דער וויכטיגסטער וואריאנט ביים קעניג־שפרינגער־שפיעל.

1. e2—e4	**1.** e7—e5
2. Sg1—f3	**2.** Sb8—c6
3. Lf1—b5	

אין דער פֿאָרטזעצונג ליגט די שפּאַנישע פּאַרטיע. שוואַרץ האָט צוויי מיטלען פֿאָרטצוזעצן, ער מוז אָבֿער, ווי מיר וועלען באַלד זעהען, פֿאָרזיכטיג שפּילען, ווײַל ווײַס האָט בײַם ריכטיגען שפּילען, צו ענטוויקלען אַנ׳ענערגישען אָנגריף.

I

3. . . .	**3.** a7—a6
4. Lb5—a4	

ווײַס קאָן אויך אויסטוישען מיט Lb5×c6 דעם שפּרינגער פֿאַר דעם לויפֿער און דאָס קאָן אָבֿער פֿיהרען צום גלײַכען שפּיעל.

4. . . .	**4.** Sg8—f6

דער בֿעסטער צוג, שלעכט איז b7—b5 ווײַל דורך La4—b3 בֿעקומט ווײַס אַ נײַע ריכטונג צום אָנגרײַפֿען דעם שוואַכען בויער f7.

5. 0—0	**5.** Sf6×e4
6. d2—d4	

יעצט קאָן נישט שוואַרץ שפּיעלען e5×d4 ווײַל ווײַס מיט Tf1—e1 עפֿענט אַ געפֿעהרליכען אָנגריף אויף דעם שפּרינגער און—די קעניג־ליניע.

6. . . .	**6.** b7—b5
7. La4—b3	**7.** d7—d5
8. d4×e5	**8.** Lc8—e6

ביידע זייטען האבען גוט ענטוויקעלט די פארטיע, ווייס שטעהט א ביסעל בעסער ווי שווארץ.

II

3. ...	3. Sg8—f6

די דאזיגע פארטזעצונג איז שטארקער ווי a7—a6 ווייס קאן שפּיעלען — Sb1—c3, d2—d4, d2—d3. אממייננסטען ווערט געברויכט:

4. 0—0	4. Sf6×e4
5. d2—d4	5. Lf8—e7

אמבעסטען

א. א. וו.

עס וואלט אבער שלעכט געוועזען פאר שווארץ:

II a

5. ...	5. e5×d4
6. Tf1—e1	6. f7—f5
7. Sf3×d4	7. Sc6×d4
8. Dd1×d4	8. Lf8—e7
9. Dd4×g7	9. Le7—f6
10. Dg7—h6	

ווייס מוז יעצט געווינען, ווייל דער פערלוסט פון שווארצען Se4 וועט זאגאר נישט שטערען f2—f3.

II b.

5. ...	5. Sc6×d4

א שלעכטע פארטזעצונג, גענוי ווי II a

6. S f3×d4	6. e5×d4
7. T f1—e1	

מיט דעם צוג ווערט דער שוואַרצער שפּרינגער פּערלויּ־
רען, ווײַל בשעת מ׳שיצט איהם, קומט f2—f3. דער שפּרינ־
גער קאָן נישט אַוועקגעהן, ווײַל דער קעניג וואָלט געבליבען
אונטערן „שאַך" (אַבצוג).

e) פיער־שפּרינגער־שפּיעל.

ווײַס	שוואַרץ
1. e2—e4	1. e7—e5
2. S g1—f3	2. S b8—c6
3. S b1—c3	3. S g8—f6

f) דריי־שפּרינגער־שפּיעל.

ווײַס	שוואַרץ
1. e2—e4	1. e7—e5
2. S g1—f3	2. S b8—c6
3. S b1—c3	3. L f8—b4

g) שאָטלענדישע פּאַרטיע.

ווײַס	שוואַרץ
1. e2—e4	1. e7—c5
2. S g1—f3	2. S b8—c6
3. d2—d4	3. e5×d4

(3. ... S c6×d4 וואָלט נישט גוט געווען פאַר שוואַרץ, ווײַל
ווײַס קאָן פערשיערען פּאַרטועצען.)

I.

4. L f1—c4

דער צוג, הייסט שאָטלענדישער גאַמביט. ביים דאָזיגען צוג אָפּפערט ווייס אַ בויער, כדי צו געוואונען אַן אָנגריף. דער דאָזיגער 4־טער צוג ווערט ווייניגער געשפּיעלט ווי:

II

4. Sf3 × d4

אויף וועלכען שוואַרץ ענטפערט אמבעסטען

4. . . . 4. Lf8—c5

אָדער

4. . . . 4. Sg8—f6

h) אַטאַק פּאָנציאַני

אָדער ענגלישער שפּרינגער־שפּיעל

1. e2 — e4 1. e7 — e5

2. Sg1 — f3 2. Sb8 — c6

3. c2 — c3

i) פֿילאַדאַרס פערטיידיגונג

די דאָזיגע פֿערטיידיגונג געהערט צום בעריהמטען פראַנצויזישען שאַכמייסטער פֿילאָדאָר (1726—1799)

1. e2 — e4 1. e7 — e5

2. Sg1 — f3 2. d7 — d6

2. . . . Sb8—c6 וואָלט דאָך געווען פֿאַר שוואַרץ אַ שטאַרקער אָנגריף.

3. d2 — d4 3. e5 × d4

4. Dd1 × d4

שוואַרץ קאָן יעצט ענטפערן Sb8 — c6 אָדער Lc8—d7.

k) רוסישע פּאַרטיע

אָדער פּיעטראָווים שפּיעל

1. e2—e4	1. e7—e5
2. Sg1—f3	2. Sg8—f6

דאָ פֿערטיידיגט נישט שוואַרץ דעם בויער e5, נור ער ענטפֿערט מיט אַ געגען־אַנגריף אויף דעם בויער e4.

3. Sf3×e5

יעצט טאָר שוואַרץ נישט שפּיעלען Sf6×e4, ווי אונטען אין II איז ערקלערט.

אַמבעסטען איז:

I

3. . . .	3. d7—d6
4. Se5—f3	

נאָכדעם ווי דער ווייסער שפּרינגער איז פֿערטריבען שפּיעלט שוואַרץ:

4. . . .	4. Sf6×e4

ווייס קאָן יעצט ענטפֿערן d2—d3 אָדער d2—d4.

II.

3. . . .	3. Sf6×e4 אַ שלעכטער צוג.
4. Dd1—e2	4. Dd8—e7
5. De2×e4	5. d7—d6
6. d2—d4	6. f7—f6
7. f2—f4	7. Sb8—d7
8. Sb1—c3	8. d6×e5

9. Sc3—d5	**9.** De7—d6
10. d4×e5	**10.** f6×e5
11. f4×e5	

יעצט טאָר שוואַרץ נישט שפּיעלען S d7×e5, ווייל דער שפּרינגער וואָלט פערלוירען געוואָרען דורך Lc1—f4.

11. . . .	**11.** Dd6—c6
12. L f1—b5	

ווייס מוז געוואונען, Dc6 טאָר נישט נעהמען דעם שוצלאָזען L b5, ווייל ווייס שפּיעלט †Sd5×c7, דראָ-העט גלייכצייטיג שאך דעם קעניג און דער דאַמע, — (au roi et à la reine)

קעניג-לויפער-שפּיעל

1. e2—e4	**1.** e7—e5
2. L f1—c4	

שוואַרץ קאָן ענטפערן

2. . . .	**2.** L f8—c5

אָדער נאָך בעסער

2. . . .	**2.** S g8—f6

מיטעל-גאַמביט.

1. e2—e4	**1.** e7—e5
2. d2—d4	**2.** e5×d4
3. S g1—f3	**3.** S b8—c6

שוואַרץ קאָן אויך שפּיעלען:

3. ...	3. Lf8—b4†
4. Lc1—d2	4. Lb4—c5

וויַיס האָט אַ גוטע פּאָזיִציע, ער מוז אָבער זעהען אָבצו־נעהמען דעם געאָפּפערטען בויער.

קעניג־גאַמביִט.

1. e2—e4	1. e7—e5
2. f2—f4	

דעם געשענקטען f־בויער דאַרף שוואַרץ ניִשט צונעהמען, ווען ער האָט מורא פאַר אַן׳אָנגריִף.

ווען ער שלאָגט ניִשט דעם דאָזיִגען בויער הייַסט אזא פּאַרטיע:

דער ניִשט־אָנגענומענער קעניג־גאַמביִט.

1. e2—e4	1. e7—e5
2. f2—f4	2. Lf8—c5!
3. Sg1—f3	3. d7—d6
4. Lf1—c4	

וויַיס קאָן אויך שפּיִלען 4. Sb1—c3 (און דערנאָך 5. Sc3—a4) אָדער 4. c2—c3 (און דערנאָך 5. d2—d4) אום צו קאָנען מאַכען ניִשט־וויִרקזאַם דעם שוואַרצען Lc5 אָדער דעם שפּריִנגער צו טוישען, כּדי צו קאָנען ראָשיִרען.

דער אָנגענומענער קעניג־שפּריִנגער גאַמביִט

1. e2—e4	1. e7—e5
2. f2—f4	2. e5×f4

מיִט׳ן לעצטען צוג האָט שוואַרץ אָנגענומען דעם גאַמביִט.

ווײַס קאָן פֿאָרטזעצען:

3. Sg1—f3

דער דריטער צוג פֿון ווײַס שטערט דער שוואַרצער דאַמע צו קומען אויף h4 און צו געבען „שאַך“.

I

3. …	**3.** g7—g5
4. h2—h4	**4.** g5—g4
5. Sf3—g5	**5,** h7—h6
6. Sg5×f7	**6.** Ke8×f7

אַזאַ אַרט שפּיעלען הײַסט אַלגײַערס גאַמביט.

גאַמביט קונינגהאַמ׳ס (Cunningham)

1. e2—e4	**1.** e7—e5
2. f2—f4	**2.** e5×f4
3. Lf8—e7	**3.** Sg8—f6

ווען אין אַלגײַער׳ס גאַמביט שפּיעלט ווײַס בײַם 5-טען צוג

5. Sf3—e5

הײַסט אַזאַ פּאַרטיע קעזשעריצקי׳ס גאַמביט.

פֿילאַדאָר׳ס גאַמביט:

ווײַס	שוואַרץ
1. e2—e4	**1.** e7—e5
2. f2—f4	**2.** e5×f4
3. Sg1—f3	**3.** g7—g5
4. Lf1—c4	**4.** Lf8—g7
5. h2—h4	**5.** h7—h6

6. d2—d4	6. d7—d6

וועןָ ווייס וועט ביים 5־טען צוג (אַנשטאַט 5. h2—h4) שפּיעלען 0-0 .5 , הייסט אַזאַ פּאַרטיע **האַנשטיינ'ס גאַמביט.**

גאַמביט מוציאָ:

1. e2—e4	1. e7—e5
2. f2—f4	2. e5×f4
3. Sg1—f3	3. g7—g5
4. Lf1—c4	4. g5—g4
5. 0—0	
אָדער	
5. Sb1—c3	

גאַמביט סאַלוויאָ:

1. e2—c4	1. e7—e5
2. f2—f4	2. e5×f4
3. Sg1—f3	3. g7—g5
4. Lf1—c4	4. g5—g4
5. Sf3—e5	5. Dd8—h4†
6. Ke1—f1	6. Sg8—f6

גאַמביט קאָקראַען (Cochrane)

קומט־אוים, ווען אין לעצטען צוג שפּיעלט שוואַרץ (אַנ־שטאַט 6. Sg8—f6):

6. ...	6. f4—f3

קעניג־לויפער־גאַמביט:

1. e2—e4	1. e7—e5

2. f2—f4	2. e5×f4
3. Lf1—c4	

ווינער פארטיע.

1. e2—e4	1. e7—e5
2. Sb1—c3	

די ווינער פארטיע בעשטעהט פון 3 גאמביטען און זיי זענען פאלגענדע:

גאמביט פיערס (Gambit Pierce'a)

1. e2—e4	1. e7—e5
2. Sb1—c3	2. Sb8—c6
3. f2—f4	3. e5×f4
4. Sg1—f3	4. g7—g5
5. d2—d4	

גאמביט האמפ-אלגייער.

(Hampe-Allgaier).

1. e2—e4	1. e7—e5
2. Sb1—c3	2. Sb8—c6
3. f2—f4	3. e5×f4
4. Sg1—f3	4. g7—g5
5. Sh2—h4	5. g5—g4
6. Sf3—g5	6. h7—h6
7. Sg5×f7	7. Ke8×f7

שטייניצ'ס גאמביט.

1. e2—e4	1. e7—e5

2. S b 1—c 3	**2.** S b 8—c 6
3. f 2 — f 4	**3.** e 5 × f 4
4. d 2 — d 4	

קאָנטר־גאמביט פאלקבער'ס (Falkbeer)

1. e 2 — e 4	**1.** e 7 — e 5
2. f 2 — f 4	**2.** d 7—d 5

געשלאָסענע פּאַרטיען.

פראנצויזישע פּאַרטיע.

1. e2—e4 1. e7—e6

סיציליאַנישע פּאַרטיע.

1. e2—e4 1. c7—c5

פּאַרטיע קאַראָ-קאַן. (Caro-Kann)

1. e2—e4 1. c7—c6

סקאַנדינאַווישע פּאַרטיע.

אָדער דאַמע-בויער געגען קעניג-בויער.

1. e2—e4 1. d7—d5

פיאַנשעטאָ די דאָנאָ

Fianchetto di Donna.

1. e2—e4 1. b7—b6

פיאַנשעטאָ דעל רע

Fianchetto del Re.

1. e2—e4 1. g7—g6

דאַמע גאַמביט (אָנגענומענער).

1. d2—d4 1. d7—d5

2. c2—c4	2. d5×c4

דער לעצטער צוג פון שווארץ ווייזט, אז דער גאמביט איז אנגענומען געווארען.

נישט-אנגענומענער דאמע-גאמביט.

1. d2—d4	1. d7—d5
2. ...	2. e7—e6

האלענדישע פארטיע.

1. d2—d4	1. f7—f5

דאמע-בויער-שפיעל.

1. d2—d4	1. d7—d5
2. Sg1—f3	

דער אנפאנג ווערט יעצט אממייסטען געברויכט דורך די נייע שאכמייסטערס.

אונרעגעלמעסיגע פארטיע

אדער ענגלישע פארטיע.

1. c2—c4

בירד'ס שפיעל.

1. f2—f4	1. d7—d5
	אדער
	1. f7—f5
	1. e7—e6

ווען שווארץ וועט ביים ערשטען צוג שפיעלען: 1. ... e7—e5 און ווייס ביים צווייטען צוג — f4×e5 קומט-אויס פראמ'ס גאמביט געפעהרליכער פאר ווייס, ווייל שווארץ ענטפערט 2. ... d7—d6

ווענינ־געברויכטע אנפאנגען:

אונגארישע פארטיע

1. e2—e4	1. e7—e5
2. Sg1—f3	2. Sb8—c6
3. Lf1—c4	3. Lf8—e7

פוילישער גאמביט

1. d2—d4	1. d7—d5
2. e2—e4	2. d5×e4
3. Sb1—c3	

ווען ווייס שפילט אין דריטען צוג 3. f2—f3 קומט־אויס בלאקמאר׳ס גאמביט.

שווייצער גאמביט!

1. f2—f4	1. f7—f5
2. e2—e4	2. f5×e4
3. Sb1—c3	3. Sg8—f6
4. g2—g4!	

מיניאטור-פארטיעס.

		ווייס	שווארץ
№ 1.	1.	e2—e4	e7—e5
	2.	Dd1—h5	Ke8—e7?
	3.	Dh5×e5 ╪	
№ 2.	1.	e2—e4	e7—e5
	2.	Sb1—c3	g7—g6
	3.	Sc3—d5	Sg8—e7??
	4.	Sd5—f6 ╪	
№ 3.	1.	e2—e4	g7—g6
	2.	Sb1—c3	Sg8—f6
	3.	Sc3—d5	Sf6×e4
	4.	Dd1—e2	Se4—d6
	5.	Sd5—f6 ╪	
№ 4.	1.	f2—f4	e7—e6
	2.	d2—d4	Sg8—f6
	3.	h2—h3 ?	Sf6—e4
	4.	Sb1—c3 ??	Dd8—h4 †
	5.	g2—g3	Dh4×g3 ╪

№ 5.

1.	e 2 — e 4	e 7 — e 5
2.	L f 1 — c 4	D d 8 — g 5
3.	D d 1 — f 3	S b 8 — c 6 ??
4.	D f 3 × f 7 †	K e 8 — d 8
5.	D f 7 × f 8 ╪	

№ 6.

1.	e 2 — e 4	e 7 — e 5
2.	L f 1 — c 4	L f 8 — c 5
3.	D d 1 — f 3	S g 8 — h 6 ?
4.	d 2 — d 4	L c 5 × d 4
5.	L c 1 × h 6	g 7 × h 6
6.	D f 3 × f 7 ╪	

№ 7.

1.	e 2 — e 4	c 7 — c 5
2.	S b 1 — c 3	b 7 — b 6
3.	S c 3 — b 5 ?	L c 8 — b 7
4.	D d 1 — h 5 ?	g 7 — g 6 ?
5.	D h 5 — e 5	f 7 — f 6 ?
6.	S b 5 — d 6 ╪	

№ 8.

1.	e 2 — e 4	b 7 — b 6
2.	L f 1 — c 4	L c 8 — b 7
3.	D d 1 — f 3	S g 8 — f 6
4.	S g 1 — h 3	L b 7 × e 4
5.	S h 3 — g 5	L e 4 × f 3 ??
6.	L c 4 × f 7 ╪	

№ 9.	**1.**	e2—e4	c7—c5
	2.	Sg1—f3	Sb8—c6
	3.	d2—d4	c5×d4
	4.	Sf3×d4	e7—e5?
	5.	Sd4—f5	Sg8—e7??
	6.	Sf5—d6 ╪	
№ 10.	**1.**	e2—e4	e7—e5
	2.	Sg1—f3	Sg8—f6
	3.	Sf3×e5	Sf6×e4?
	4.	Lf1—c4	Lf8—c5?
	5.	Se5×f7?	Dd8—h4
	6.	0—0	Lc5×f2†
	7.	Kg1—h1?	Se4—g3 ╪
№ 11.	**1.**	e2—e4	b7—b6
	2.	d2—d4	Lc8—b7
	3.	Lf1—d3	f7—f5
	4.	e4×f5	Lb7×g2
	5.	Dd1—h5†	g7—g6
	6.	f5×g6	Sg8—f6?
	7.	g6×h7†	Sf6×h5
	8.	Ld3—g6 ╪	
№ 12.	**1.**	d2—d4	d7—d5
	2.	e2—e4	Sg8—f6

	3.	e4—e5	Sf6—d7
	4.	Lf1—d3	f7—f6??
	3.	Dd1—h5†	g7—g6
	6.	Dh5×g6†	h7×g6
	7.	Ld3×g6 ╪	
№ 13.	1.	e2—e4	e7—e5
	2.	Lg1—f3	Sb8—c6
	3.	Df1—c4	Lf8—c5
	4.	c2—c3	Sg8—f6
	5.	d2—d4	Lc5—b6?
	6.	d4×e5	Sf6×e4?
	7.	Dd1—d5	Se4×f2
	8.	Dd5×f7 ╪	
№ 14.	1.	e2—e4	e7—e5
	2.	Sg1—f3	Dd8—f6
	3.	Lf1—c4	Df6—g6
	4.	0—0	Dg6×e4
	5.	Lc4×f7†	Ke8—d8
	6.	Sf3×e5	De4×e5?
	7.	Tf1—e1	De5—f6
	8.	Te1—e8 ╪	
№ 15.	1.	e2—e4	e7—e5
	2.	Lf1—c4	Sg8—f6

	3.	d 2 — d 4	c 7 — c 6
	4.	d 4 × e 5	S f 6 × e 4
	5.	S g 1 — e 2	S e 4 × f 2 ?
	6.	0 — 0	S f 2 × d 1
	7.	L c 4 × f 7 †	K e 8 — e 7
	8.	L c 1 — g 5 ╪	
№ 16.	1.	e 2 — e 4	e 7 — e 5
	2.	f 2 — f 4	e 5 × f 4
	3.	S g 1 — f 3	g 7 — g 5
	4.	L f 1 — c 4	f 7 — f 6 ? ?
	5.	S f 3 × g 5	f 6 × g 5
	6.	D d 1 — h 5 †	K e 8 — e 7
	7.	D h 5 — f 7 †	K e 7 — d 6
	8.	D f 7 — d 5 †	K d 6 — e 7
	9.	D d 5 — e 5 ╪	
№ 17.	1.	e 2 — e 4	e 7 — e 5
	2.	S g 1 — f 3	S g 8 — f 6
	3.	L f 1 — c 4	S f 6 × e 4
	4.	S b 1 — c 3	S e 4 × c 3
	5.	d 2 × c 3	d 7 — d 6
	6.	S f 3 × e 5	D d 8 — h 4
	7.	L c 4 × f 7 †	K e 8 — e 7
	8.	D d 1 — d 4	D h 4 × d 4 ?
	9.	L c 1 — g 5 ╪	

ווייס
שניצלער

№ 18.

1.	e2—e4	c7—c5
2.	Sg1—f3	Sb8—c6
3.	Lf1—c4	d7—d6
4.	Sb1—c3	Lc8—g4
5.	Lc4—f7†	Ke8×f7
6.	Sf3—g5†	Kf7—f6
7.	Dd1×g4	g7—g6
8.	Dg4—f4†	Kf6—g7
9.	Sg5—e6‡	

קאָרעספּאָנדענץ-פּאַרטיע *)

№ 19.

1.	e2—e4	e7—e5
2.	Sg1—e2	Lf8—c5
3.	f2—f4	Dd8—f6
4.	c2—c3	Sb8—c6
5.	g2—g3	Sg8—h6
6.	Lf1—g2	Sh6—g4
7.	Th1—f1	Sg4×h2
8.	f4×e5	Df6×f1†
9.	Lg2×f1	Sh2—f3‡

*) קאָרעספּאָנדענץ-פּאַרטיע הייסט אַזאַ פּאַרטיע ווען צוויי שפּיעלערס שפּיעלען בריעפליך אָדער טעלעגראַפיש.

№ 20.

1.	e2—e4	e7—e5
2.	Lf1—c4	Lf8—c5
3.	Sg1—f3	Sb8—c6
4.	d2—d3	Sg8—e7?
5.	Sf3—g5	0—0
6.	Dd1—h5	h7—h6
7.	Sg5×f7	Dd8—e8
8.	Sf7×h6††*)	Kg8—h8
9.	Sh6—f7††	Kh8—g8
10.	Dh5—h8 ≠	

№ 21.

1.	e2—e4	e7—e5
2.	f2—f4	d7—d5
3.	e4×d5	Dd8×d5?
4.	Sb1—c3	Dd5—e6
5.	Sg1—f3	e5×f4†
6.	Ke1—f2	Lf8—c5†
7.	d2—d4	Lc5—b6
8.	Lf1—b5†	Ke8—d8
9.	Th1—e1	De6—f6?
10.	Te1—e8 ≠	

№ 22.

1.	e2—e4	c7—c5
2.	Sg1—f3	d7—d6

*) אַ דאָפּעלטער אַבצוג־שאַך פֿון דער דאַמע און פֿון שפּרינגער.

3.	S b1—c3	e7—e5
4.	L f1—c4	S b8—c6
5.	d2—d3	S g8—e7
6.	L c1—g5?	L c8—g4
7.	S c3—d5	S c6—d4
8.	S f3×e5	L g4×d1?
9.	S d5—f6†	g7×f6
10.	L c4×f7 =|=	

שוואַרץ

צוקערטאָרט

№ 23.

1.	e2—e4	e7—e5
2.	L f1—c4	S g8—f6
3.	S g1—f3	S f6×e4
4.	S f3×e5	d7—d5
5.	L c4—b3	D d8—g5
6.	0—0 ?	D g5×e5
7.	d2—d3	L f8—d6
8.	g2—g3	S e4—g5
9.	T f1—e1?	S g5—f3†
10.	K g1—f1?	L c8—h3 =|=

№ 24.

1.	e2—e4	e7—e5
2.	d2—d4	c7—c5
3.	d4×c5	L f8×c5
4.	S g1—f3	S g8—f6

5.	L f 1 — c 4	0 — 0
6.	S f 3 × e 5	S f 6 × e 4
7.	D d 1 — d 5	S e 4 × f 2
8.	S e 5 × f 7	D d 8 — h 4
9.	S f 7 — h 6 ††	K g 8 — h 8
10.	D d 5 — g 8 †	T f 8 × g 8
11.	S h 6 — f 7 ╪	

אזא ארט געשלאָסענער מאַט, בײם אָפּפערן דער דאַמע אויף g 8 אָדער g 1 הײסט בעניאָװסקי'ס מאַט.

װײס

שאַרליק

№ 25.

1.	e 2 — e 4	e 7 — e 5
2.	d 2 — d 4	e 5 × d 4
3.	S g 1 — f 3	L f 8 — b 4 †
4.	c 2 — c 3	d 4 × c 3
5.	b 2 × c 3	L b 4 — c 5
6.	L f 1 — c 4	d 7 — d 5 ?
7.	L c 4 × d 5	D d 8 — f 6 ?
8.	L c 1 — g 5	D f 6 — b 6
9.	L d 5 × f 7 †	K e 8 — f 8 ?
10.	D d 1 — d 8 †	K f 8 × f 7
11.	S f 3 — e 5 †	K f 7 — e 6
12.	D d 8 — d 5 ╪	

ווײַס

צוקערטאָרט

№ 26.

1.	e2 — e4	e7 — e5
2.	L f1 — c4	L f8 — c5
3.	b2 — b4	L c5 × b4
4.	f2 — f4	e5 × f4
5.	S g1 — f3	g7 — g5
6.	L c1 — b2	f7 — f6
7.	S f3 × g5	f6 × g5
8.	D d1 — h5 †	K e8 — e7
9.	D h5 — f7 †	K e7 — d6
10.	e4 — e5 †	K d6 — c6
11.	D f7 — d5 †	K c6 — b6
12.	D d5 — b5 ╪	

ווײַס

ראָזענטאל

№ 27.

1.	e2 — e4	e7 — e6
2.	d2 — d4	d7 — d5
3.	S b1 — c3	L f8 — b4
4.	e4 × d5	e6 × d5
5.	S g1 — f3	S g8 — f6
6.	L f1 — d3	L c8 — e6
7.	0 — 0	L b4 × c3
8.	b2 × c3	h7 — h6

9.	L c 1 — a 3	c 7 — c 6
10.	T f 1 — e 1	S b 8 — d 7
11.	T e 1 × e 6 †	f 7 × e 6
12.	L d 3 — g 6 ≠	

ווײַס

מאָרפֿי

№ 28.

1.	e 2 — e 4	e 7 — e 5
2.	f 2 — f 4	e 5 × f 4
3.	S g 1 — f 3	g 7 — g 5
4.	L f 1 — c 4	g 5 — g 4
5.	d 2 — d 4	g 4 × f 3
6.	D d 1 × f 3	L f 8 — h 6
7.	0 — 0	S g 8 — e 7
8.	L c 1 × f 4	L h 6 × f 4
9.	L c 4 × f 7 †	K e 8 × f 7
10.	D f 3 × f 4 †	K f 7 — g 7
11.	D f 4 — f 6 †	K g 7 — g 8
12.	D f 6 — f 7 ≠	

ווײַס

סענזאַלין

№ 29.

1.	e 2 — e 4	e 7 — e 5
2.	S g 1 — f 3	d 7 — d 6
3.	L f 1 — c 4	f 7 — f 5
4.	d 2 — d 4	S g 8 — f 6

5.	Sb1—c3	e5×d4
6.	Dd1×d4	Lc8—d7
7.	Sf3—g5	Sb8—c6
8.	Lc4—f7†	Ke8—e7
9.	Dd4×f6†	Ke7×f6
10.	Sc3—d5†	Kf6—e5
11.	Sg5—f3†	Ke5×e4
12.	Sd5—c3╪	

געשפּיעלט טעלעגראַפיש:

		ווײס קאַרדיף	שוואַרץ בריסטאָל
№ 30.	1.	e2—e4	e7—e5
	2.	f2—f4	e5×f4
	3.	Lf1—c4	Dd8—h4†
	4.	Ke1—f1	b7—b5
	5.	Lc4—d5	Sb8—c6
	6.	Sg1—f3	Dh4—h5
	7.	d2—d4	Sg8—f6
	8.	Ld5—b3	Lc8—a6
	9.	Dd1—e2	Sc6×d4
	10.	Sf3×d4	b5—b4
	11.	De2×a6	Dh5—d1†
	12.	Kf1—f2	Sf6—g4╪

№ 31.	**1.**	e 2 — e 4	e 7 — e 5
	2.	f 2 — f 4	d 7 — d 5
	3.	e 4 × d 5	e 5 — e 4
	4.	L f 1 — b 5 †	c 7 — c 6
	5.	d 5 × c 6	b 7 × c 6
	6.	L b 5 — a 4	D d 8 — d 4
	7.	c 2 — c 3	D d 4 — d 6
	8.	S g 1 — e 2	L c 8 — g 4
	9.	0 — 0	D d 6 — d 3
	10.	T f 1 — e 1	L f 8 — c 5 †
	11.	K h 1 — f 1	D d 3 — f 3 †
	12.	g 2 × f 3	L g 4 — h 3 ╪

ווײַס

מאַרשאַל

№ 32.	**1.**	e 2 — e 4	e 7 — e 5
	2.	f 2 — f 4	e 5 × f 4
	3.	L f 1 — c 4	d 7 — d 5
	4.	L c 4 × d 5	D d 8 — h 4 †
	5.	K e 1 — f 1	g 7 — g 5
	6.	d 2 — d 3	S g 8 — f 6
	7.	L d 5 — b 3	L f 8 — g 7
	8.	S g 1 — f 3	L c 8 — g 4
	9.	S f 3 × h 4	L g 4 × d 1
	10.	S h 4 — f 5	0 — 0

11.	h2—h4	h7—h6
12.	h4×g5	h6×g5
13.	Sf5—e7 ╪	

שווארץ
גונסבערג

№ 33.

1.	e2—e4	e7—e5
2.	Sg1—f3	d7—d6
3.	Lf1—c4	Sb8—c6
4.	c2—c3	Lc8—g4
5.	d2—d4	e5×d4
6.	Dd1—b3	Dd8—d7
7.	Lc4×f7†	Dd7×f7
8.	Db3×b7	Ke8—d7
9.	Db7×a8	Lg4×f3
10.	g2×f3	Df7×f3
11.	Th1—f1	d4—d3
12.	Da8×c6†	Kd7×c6
13.	•∞• *)	Df3—e2 ╪

שווארץ
שאלאפ

№ 34.

1.	e2—e4	d7—d5
2.	e4×d5	Sg8—f6
3.	c2—c4	c7—c6
4.	Dd1—a4	Lc8—d7

*) א פרייער צוג, ד. ה., ווי עס איהם געפעלט.

	5.	d5 × c6	Sb8 × c6
	6.	Da4 — b3	Sc6 — d4
	7.	Db3 — c3	e7 — e5
	8.	f2 — f4	Lf8 — b4
	9.	Dc3 — d3	Ld7 — f5
	10.	Dd3 — g3	Sf6 — e4
	11.	Dg3 × g7	Sd4 — c2 †
	12.	Ke1 — e2	Dd8 — d2 †
	13.	Ke2 × d3	Se4 — g3 ≠

			שווארץ בלעק
№ 35.	1.	e2 — e4	e7 — e5
	2.	f2 — f4	e5 × f4
	3.	Lf1 — c4	d7 — d5
	4.	Lc4 × d5	Dd8 — h4 †
	5.	Ke1 — f1	g7 — g5
	6.	g2 — g3	f4 × g3
	7.	Kf1 — g2	Lf8 — d6
	8.	h2 — h3	Sg8 — e7
	9.	Sg1 — f3	Dh4 — h5
	10.	Sb1 — c3	Se7 — g6
	11.	d2 — d4	Ld6 — f4
	12.	Sc3 — e2	Dh5 × f3 †
	13.	Kg2 × f3	Sg6 — h4 ≠

ווײס

ספּענצער

№ 36.

1.	e 2 — e 4	e 7 — e 5
2.	f 2 — f 4	e 5 × f 4
3.	S g 1 — f 3	g 7 — g 5
4.	L f 1 — c 4	g 5 — g 4
5.	L c 4 × f 7 †	K e 8 × f 7
6.	S f 3 — e 5 †	K f 7 — e 6
7.	D d 1 — g 4 †	K e 6 × e 5
8.	d 2 — d 4 †	K e 5 × d 4
9.	b 2 — b 4	L f 8 × b 4 †
10.	c 2 — c 3 †	L b 4 × c 3 †
11.	S b 1 × c 3	K d 4 × c 3
12.	L c 1 — b 2 †	K c 3 × b 2
13.	D g 4 — e 2 †	K b 2 × a 1
14.	0 — 0 ╪	

ווײס

פּירשט דאַדיאַן מינגרעלסקי

№ 37.

1.	e 2 — e 4	e 7 — e 5
2.	S g 1 — f 3	S g 8 — f 6
3.	L f 1 — c 4	S f 6 × e 4
4.	S b 1 — c 3	S e 4 × c 3
5.	d 2 × c 3	f 7 — f 6
6.	0 — 0	d 7 — d 6

7.	S f 3 — h 4	g 7 — g 6
8.	f 2 — f 4	f 6 — f 5
9.	S h 4 — f 3	D d 8 — f 6
10.	f 4 × e 5	d 6 × e 5
11.	L c 1 — g 5	D f 6 — b 6 †
12.	K g 1 — h 1	D b 6 — d 6
13.	S f 3 × e 5	D d 6 × d 1
14.	L c 4 — f 7 ╪	

ווײַס

סטאַרבאַק

№ 38.

1.	e 2 — e 4	e 7 — e 5
2.	S g 1 — f 3	d 7 — d 6
3.	d 2 — d 4	L c 8 — g 4
4.	d 4 × e 5	L g 4 × f 3
5.	D d 1 × f 3	d 6 × e 5
6.	L f 1 — c 4	S g 8 — f 6
7.	D f 3 — b 3	D d 8 — e 7
8.	S b 1 — c 3	b 7 — b 6
9.	L c 1 — g 5	S b 8 — d 7
10.	S c 3 — d 5	S d 7 — c 5
11.	D b 3 — b 5 †	D e 7 — d 7
12.	L g 5 × f 6	D d 7 × b 5
13.	L c 4 × b 5 †	S c 5 — d 7
14.	S d 5 × c 7 ╪	

ווײַס

מאזאָן

№ 39.

1.	d 2 — d 4	d 7 — d 5
2.	L c 1 — f 4	c 7 — c 5
3.	L f 4 × b 8	T a 8 × b 8
4.	d 4 × c 5	D d 8 — a 5 †
5.	S b 1 — c 3	e 7 — e 6
6.	e 2 — e 4	L f 8 × c 5
7.	e 4 × d 5	S g 8 — f 6
8.	L f 1 — b 5 †	K e 8 — e 7
9.	S g 1 — f 3	S f 6 × d 5
10.	D d 1 — d 2	S d 5 × c 3 ?
11.	D d 2 — g 5 †	f 7 — f 6
12.	D g 5 × c 5 †	K e 7 — d 8
13.	D c 5 — d 6 †	L c 8 — d 7
14.	D d 6 × d 7 ‡	

ווײַס

פּרינץ

№ 40.

1.	e 2 — e 4	e 7 — e 5
2.	S g 1 — f 3	S b 8 — c 6
3.	d 2 — d 4	S c 6 × d 4
4.	S f 3 × e 5	S d 4 — e 6
5.	L f 1 — c 4	f 7 — f 6
6.	D d 1 — h 5 †	g 7 — g 6

7.	S e 5 × g 6	S e 6 — g 7
8.	L c 4 — f 7 †	K e 8 × f 7
9.	S g 6 — e 5 † †	K f 7 — e 6
10.	D h 5 — f 7 †	K e 6 — d 6
11.	S e 5 — c 4 †	K d 6 — c 5
12.	D f 7 — d 5 †	K c 5 — b 4
13.	a 2 — a 3 †	K b 4 — a 4
14.	b 2 — b 3 ╪	

ווײַס

באָמה

№ 41.

1.	e 2 — e 4	e 7 — e 5
2.	S g 1 — f 3	S b 8 — c 6
3.	L f 1 — c 4	S g 8 — f 6
4.	S f 3 — g 5	d 7 — d 5
5.	e 4 × d 5	S f 6 × d 5
6.	S g 5 × f 7	K e 8 × f 7
7.	D d 1 — f 3 †	K f 7 — e 6
8.	S b 1 — c 3	e 5 — e 4
9.	D f 3 × e 4 †	S c 6 — e 5
10.	L c 4 × d 5 †	K e 6 — f 6
11.	d 2 — d 4	S e 5 — g 6
12.	D e 4 — f 3 †	K f 6 — e 7
13.	D f 3 — f 7 †	K e 7 — d 6
14.	S c 3 — b 5 ╪	

		ווײס גיאָאַכינאָ גרעקאָ	
№ 42.	1.	e 2 — e 4	e 7 — e 5
	2.	f 2 — f 4	e 5 × f 4
	3.	S g 1 — f 3	g 7 — g 5
	4.	L f 1 — c 4	g 5 — g 4
	5.	S f 3 — e 5	D d 8 — h 4 †
	6.	K e 1 — f 1	S g 8 — f 6
	7.	L c 4 × f 7 †	K e 8 — d 8
	8.	d 2 — d 4	S f 6 × e 4
	9.	D d 1 — e 2	S e 4 — g 3 †
	10.	h 2 × g 3	D h 4 × h 1 †
	11.	K f 1 — f 2	f 4 × g 3 †
	12.	K f 2 × g 3	D h 1 × c 1
	13.	S e 5 — c 6 †	S b 8 × c 6
	14.	D e 2 — e 8 ╪	

			שווארץ בלאַקבורן
№ 43.	1.	e 2 — e 4	e 7 — e 5
	2.	S g 1 — f 3	S b 8 — c 6
	3.	L f 1 — c 4	L f 8 — c 5
	4.	L c 4 × f 7 †	K e 8 × f 7
	5.	S f 3 × e 5 †	S c 6 × e 5
	6.	D d 1 — h 5 †	g 7 — g 6

7.	D h 5 × e 5	d 7 — d 6
8.	D e 5 × h 8	D d 8 — h 4
9.	0 — 0	S g 8 — f 6
10.	c 2 — c 3?	S f 6 — g 4
11.	h 2 — h 3	L c 5 × f 2 †
12.	K g 1 — h 1	L c 8 — f 5
13.	D h 8 × a 8	D h 4 × h 3 †
14.	g 2 × h 3	L f 5 × e 4 ╪

שווארץ
בלעדאָוו

№ 44.

1.	e 2 — e 4	e 7 — e 5
2.	S g 1 — f 3	S b 8 — c 6
3.	L f 1 — c 4	L f 8 — c 5
4.	c 2 — c 3	L c 5 — b 6
5.	d 2 — d 4	D d 8 — e 7
6.	d 4 — d 5	S c 6 — d 8
7.	L c 4 — e 2	d 7 — d 6
8.	h 2 — h 3	f 7 — f 5
9.	L c 1 — g 5	S g 8 — f 6
10.	S b 1 — d 2	0 — 0
11.	S f 3 — h 4	f 5 × e 4
12.	S c 3 × e 4	S f 6 × e 4
13.	L g 5 × e 7	L b 6 × f 2 †
14.	K e 1 — f 1	S e 4 — g 3 ╪

			שוואַרץ מאַקענדזי:
№ 45.	**1.**	e 2 — e 4	e 7 — e 5
	2.	f 2 — f 4	e 5 × f 4
	3.	S g 1 — f 3	g 7 — g 5
	4.	d 2 — d 4	g 5 — g 4
	5.	S f 3 — e 5	D d 8 — h 4 †
	6.	K e 1 — d 2	D h 4 — f 2 †
	7.	K d 2 — c 3	S b 8 — c 6
	8.	a 2 — a 3	d 7 — d 6
	9.	S e 5 × c 6	b 7 × c 6
	10.	L f 1 — d 3	T a 8 — b 8
	11.	T h 1 — f 1	D f 2 × d 4 †
	12.	K c 3 × d 4	L f 8 — g 7 †
	13.	e 4 — e 5	L g 7 × e 5 †
	14.	K d 4 — e 4	f 7 — f 5 ‡

		ווייס בלאַקבער	
№ 46.	**1.**	d 2 — d 4	d 7 — d 5
	2.	e 2 — e 4	d 5 × e 4
	3.	f 2 — f 3	e 4 × f 3
	4.	S g 1 × f 3	e 7 — e 6
	5.	L f 1 — d 3	S g 8 — f 6
	6.	c 2 — c 3	L f 8 — e 7

7.	0 — 0	S b 8 — c 6
8.	S b 1 — d 2	h 7 — h 6
9.	S d 2 — e 4	0 — 0
10.	S f 3 — g 5	h 6 × g 5
11.	S e 4 × g 5	L c 8 — d 7
12.	T f 1 × f 6	L e 7 × f 6
13.	D d 1 — h 5	T f 8 — e 8
14.	L d 3 — h 7 †	K •∞∞•
15.	S g 5 × f 7 ╪	

ווײַס

ריִשאַרדזאָהן

№ 47.

1.	e 2 — e 4	e 7 — e 5
2.	L f 1 — c 4	S g 8 — f 6
3.	S g 1 — f 3	S f 6 × e 4
4.	S b 1 — c 3	S e 4 × f 2 ?
5.	K e 1 × f 2	L f 8 — c 5 †
6.	d 2 — d 4	e 5 × d 4
7.	T h 1 — e 1 †	K e 8 — f 8
8.	S c 3 — e 4	L c 5 — b 6
9.	D d 1 — d 3	d 7 — d 5
10.	D d 3 — a 3 †	K f 8 — g 8
11.	L c 4 × d 5	D d 8 × d 5
12.	S e 4 — f 6 †	g 7 × f 6
13.	D a 3 — f 8 †	K g 8 × f 8

14.	L c 1 — h 6 †	K f 8 — g 8
15.	T e 1 — e 8 ╪	

ווײַס

אַרמיני

№ 48.

1.	f 2 — f 4	d 7 — d 5
2.	S g 1 — f 3	S g 8 — f 6
3.	e 2 — e 3	e 7 — e 6
4.	b 2 — b 3	L f 8 — e 7
5.	L c 1 — b 2	S f 6 — h 5 ?
6.	L f 1 — e 2	L e 7 — h 4 †
7.	g 2 — g 3	L h 4 — e 7
8.	S f 3 — e 5	S h 5 — f 6
9.	L e 2 — h 5	0 — 0
10.	g 3 — g 4	g 7 — g 6
11.	T h 1 — g 1	g 6 × h 5 ?
12.	g 4 × h 5 †	K g 8 — h 8
13.	D d 1 — g 4 !	S f 6 × g 4
14.	S e 5 × f 7 † †	K h 8 — g 8
15.	S f 7 — h 6 ╪	

ווײַס

שטײניץ

№ 49.

1.	e 2 — e 4	e 7 — e 5
2.	S g 1 — f 3	S g 8 — f 6
3.	d 2 — d 4	e 5 × d 4

4.	e 4 — e 5	S f 6 — d 5
5.	D d 1 × d 4	c 7 — c 6
6.	L f 1 — c 4	D d 8 — b 6
7.	D d 4 — e 4	L f 8 — c 5
8.	0 — 0	S d 5 — e 7
9.	S f 3 — g 5	D b 6 — c 7
10.	S g 5 × f 7	T h 8 — f 8
11.	S f 7 — d 6 †	K e 8 — d 8
12.	D e 4 — h 4	g 7 — g 6
13.	D h 4 × e 7 †	K d 8 × e 7
14.	L c 1 — g 5 †	T f 8 — f 6
15.	e 5 × f 6 †	K e 7 × d 6
16.	L g 5 — f 4 ‡	

ווײַס

קיעזעריצקי

№ 50.

1.	e 2 — e 4	e 7 — e 5
2.	f 2 — f 4	e 5 × f 4
3.	S g 1 — f 3	g 7 — g 5
4.	L f 1 — c 4	g 5 — g 4
5.	0 — 0	g 4 × f 3
6.	D d 1 × f 3	D d 8 — e 7
7.	d 2 — d 4	S b 8 — c 6
8.	D f 3 × f 4	L f 8 — h 6
9.	D f 4 × c 7	L h 6 × c 1

10.	L c 4 × f 7 †	D e 7 × f 7
11.	T f 1 × f 7	K e 8 × f 7
12.	S b 1 — c 3	L c 1 × b 2
13.	T a 1 — f 1 †	K f 7 — e 8
14.	d 4 — d 5	S c 6 — d 4
15.	d 5 — d 6	L b 2 × c 3
16.	D c 7 — d 8 †	K e 8 × d 8
17.	T f 1 — f 8 ‡	

וויים
לעאָנהאַרד

№ 51.

1.	e 2 — e 4	e 7 — e 5
2.	S g 1 — f 3	d 7 — d 6
3.	d 2 — d 4	S b 8 — d 7
4.	L f 1 — c 4	c 7 — c 6
5.	S f 3 — g 5	S g 8 — h 6
6.	a 2 — a 4 !	L f 8 — e 7 ?
7.	L c 4 × f 7 † !	S h 6 × f 7
8.	S g 5 — e 6	D d 8 — b 6
9.	a 4 — a 5	D b 6 — b 4 †
10.	c 2 — c 3	D b 4 — c 4
11.	S e 6 — c 7 †	K e 8 — d 8
12.	b 2 — b 3	

שווארץ גיט אויף.

ווײס

ראָז־באָטומירסקי

№ 52.

1.	e2—e4	e7—e5
2.	f2—f4	e5×f4
3.	Sg1—f3	Lf8—e7
4.	Lf1—c4	Le7—h4†
5.	g2—g3	f4×g3
6.	0—0	g3×h2†
7.	Kg1—h1	d7—d5
8.	e4×d5	Lh4—f6
9.	d2—d4	Sg8—e7?
10.	Sf3—g5	h7—h6
11.	Sg5×f7	Ke8×f7
12.	d5—d6†	Kf7—f8
13.	Dd1—h5	Dd8—e8
14.	Tf1×f6†	g7×f6
15.	Dh5×h6†	Th8×h6
16.	Lc1×h6 ╪	

שאך־פארטיען.

געשפיעלט דורך שאכמייסטערס און אמאטארען.

№ 1 (Giuoco piano) איטאליענישע פארטיע

	ווייס טאמפסאן	שווארץ מארפי
1.	e 2 — e 4	e 7 — e 5
2.	S g 1 — f 3	S b 8 — c 6
3.	L f 1 — c 4	L f 8 — c 5
4.	d 2 — d 3	S g 8 — f 6
5.	S b 1 — c 3	h 7 — h 6

דאס ווייטערע שפיעלען פיהרט מארפי זעהר טיכטיג. ער רעכענט אבער ווייטער אויף פעהלערס מצד'ן געגנער.

6.	S c 3 — e 2	d 7 — d 6
7.	c 2 — c 3	0 — 0
8.	h 2 — h 3	K g 8 — h 8
9.	S e 2 — g 3	S f 6 — h 7
10.	D d 1 — c 2	f 7 — f 5
11.	e 4 × f 5	d 6 — d 5

12.	L c 4 — b 3	e 5 — e 4
13.	d 3 × e 4	**d** 5 × e 4
14.	S f 3 — g 1	

עֶס וואָלט בּעסער גֶעוועֶן מיט'ן שפּרינגער צו שפּילען S f 3 — h2, ווייל ווייס האָט אַנ'ענגע פּאָזיציע. שוואַרץ נוצט ענערגיש אויס יעדען שוואַכען צוג.

14.	. . .	S c 6 — e 5
15.	L c 1 — e 3	S e 5 — d 3 †

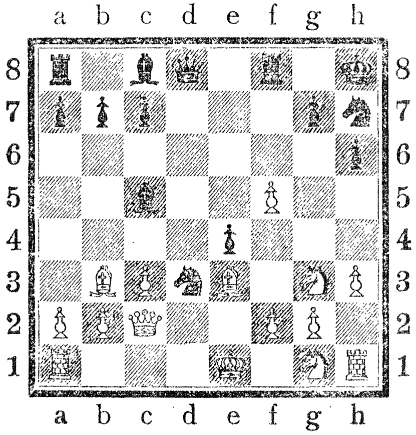

דיאַגראַמע 10

די פּאָזיציע נאָכ'ן 15-טען צוג פון שוואַרץ.

16.	K e 1 — e 2	L c 5 × e 3
17.	f 2 × e 3	D d 8 — h 4
18.	S g 3 × e 4	D h 4 × e 4
19.	D c 2 × d 3	D e 4 × g 2 †

20.	Ke2—d1	Lc8×f5
21.	Dd3—e2	Dg2×h1

ווייס גיט־אויף די פארטיע.

די דאזיגע פארטיע איז לעהר־רייך, ווייל זי ווייזט די שלעכטע זייטען פון די פאזיציעס און די נישט גלייכמעסיגע ענטוויקלונג פון די פיגורען, וועלכע דער שארפער געגנער מארפי נוצט־אויס.

צום אויסבילדען קאן דער שאך־אנפאנגער די פארטיע אויספיהרען ביז צום סוף און ער דארף זיך בעמיהען אויסצו־וועהלען נור קורצע און לייכטע וועגען.

איטאליענישע פארטיע № 2

געשפיעלט אויפ'ן טורניער אין פאריז אין יאהר 1878.

	ווייס אנדערסען	שווארץ בירד
1.	e2—e4	e7—e5
2.	Sg1—f3	Sb8—c6
3.	Lf1—c4	Lf8—c5
4.	c2—c3	Sg8—f6
5.	d2—d4	e5×d4
6.	c3×d4	Lc5—b4†
7.	Lc1—d2	Lb4×d2†
8.	Sb1×d2	d7—d5
9.	e4×d5	Sf6×d5

10. Dd1—b3 Sc6—e7

11. 0—0 0—0

12. Tf1—e1 c7—c6

זעהר אַ גוטער צוג; ער עפֿענט אַ וועג דער דאַמע, פֿער־
טיידיגט גלייכצייטיג Sd5 און גיט די מעגליכקייט צו שפּיעלען
f7—f5 אין אַ פּאַסענדען מאָמענט.

13. Sf3—e5 Dd8—b6

14. Lc4×d5 Se7×d5

15. Db3—d3

אַזוי ווי ווייס וויל נישט אויסטוישען די דאַמען, ווייל
ער וואָלט געהאַט אַ גלייכע פּאַרטיע וואָס דער געגנער, בלייבט
איהם נישט אַנדערש ווי צו אָפּפּערן דעם בויער b2 מיט דער
האָפֿנונג צו מאַכען אַ געגען־אַנגריף.

15. ... Db6×b2

16. Sd2—e4

ווייס האָט בעדראָהט צו נעהמען די שוואַרצע דאַמע
מיט'ן 17. Ta1—b1

16. ... Sd5—b4?

בעסער וואָלט געוועזן צוריקצוגעהן מיט די דאַמע אויף
b6; דער געמאַכטער צוג ברויכט צו פֿערשפּיעלען די פּאַרטיע.

17. Se4—f6†!

שען און ריכטיג האָט ווייס געאָפּפּערט די פֿיגור, אָבער
דער גרויסער שאַכמייסטער, ווי מען זעהט, פֿון ווייטערן
שפּיעלען, האָט נישט מאָטיווירט זיין אָפּפּערן מיט אַ ריכטיגען
אַטאַק.

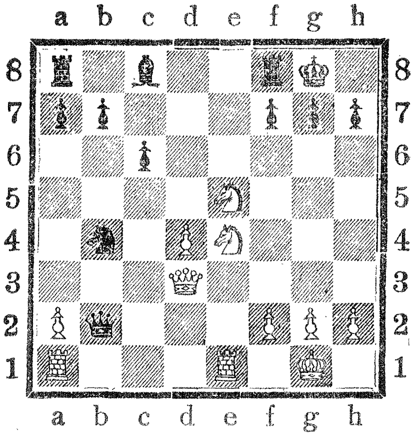

דיאגראמע 11

די פאזיציע נאכ'ן 16-טען צוג פון שווארץ.

17. ... g7×f6

18. Dd3—g3† Lc8—g4

אנ'אײנציגע רעטונג.

װען שווארץ שפּיעלט 18. ... Kg8—h8 קומט פאר:

19. Se5×f7† Tf8×f7

20. Te1—e8†

אונד און נעכסטען צוג בעקומט שווארץ מאט.

19. Dg3×g4†

מען האט געברויכט צו שלאגען דעם לױפער מיט'ן שפרינגער, און נאכדעם װאלט װײס געהאט א פײנע פארטיע.

19. ... Kg8—h8

20. Dg4—f5

ווײַס לאָזט איבער דעם שפּרינגער צו שלאָגען, ווײַל אויף 20. ... f6×e5 קומט פאָר אַן׳ענטפער:

21. Df5—f6† Kh8—g8

22. Ta1—b1

שוואַרץ פערליערט אַ שפּרינגער, און נאָך דאַצו האָט ער אַ שלעכטע פּאָזיציע.

ווען שוואַרץ וועט שפּילען:

22. ... Db2×d4

געווינט ווײַס מיט:

23. Te1×e5

און אויף

22. ... Db2—c3

ענטפערט ווײַס:

23. Te1—e3

20. ... Sb4—d5!

דער בעסטער צוג, נאָך וועלכען די פּאַרטיע נעהמט אָן אַן׳אַנדערן כאַראַקטער. שוואַרץ פערטיידיגט זיך מײַסטערהאַפט.

21. Ta1—b1 Db2—c3

22. Se5—d7

ווען ווײַס וואָלט געשפּילט 22. Se5—f3, וואָלט ער זיך נאָך געקאָנט האַלטען. אַנדערסען האָט וואַרשײַנליך נישט געוואָלט שפּילען אויף רעמי.

אײַגענטליך:

22. Te1—e3 Sd5×e3

(ווען 22. ... Dc3×d4 קומט דערנאָך 23. Te3—h3).

23. Df5×f6† Kh8—g8

24. Df6—g5†

א. א. וו.

22. ... Tf8—e8

שווארץ ענטוויקעלט ענערגיש דעם געגען־אנגריף; ער דראהט מאט אין 2 צוגען.

23. Te1—c1 Dc3×d4

24. Tb1×b7 Te8—e6

25. h2—h3

דער לעצטער צוג איז געמאכט געווארען אום צו קענען געהן מיט'ן שפרינגער אויף c5, פריהער האט מען אזוי נישט געקאנט שפיעלען, ווייל:

25 Sd7—c5 Dd4×c5

26. Tc1×c5 Te6—e1†

און מאט.

25. ... Ta8—g8

26. Sd7—c5 Te6—e5

27. Df5—d3

א פעהלער, וועלכער יאגט צו דאס געפאהר, אבוואהל אנ'אנדערע פערטיידיגונג וועט אויך נישט רעטען די פארטיע.

27. ... Tg8×g2†

און שווארץ געווינט, ווייל אויף Kg1×g2 וועט פארקומען

28. ... Sd5—f4†

און אויף

28. Kg1—h1

שפּיעלט שוואַרץ

Dd4×f2 . . .

און אין קורצען וועט ער געבען מאַט.

איטאַליענישע פּאַרטיע № 3

געשפּיעלט דעם 9-טען אַפּריל 1917 צווישען 18 סימולטאַן-פּאַרטיעס *) אין וואַרשאַ.

	ווייס	שוואַרץ
	ש. ווייסבלאַט	מ. פיינמעסער
1.	e2—e4	e7—e5
2.	Lf1—c4	Lf8—c5
3.	Sg1—f3	Sb8—c6
4.	c2—c3	Dd8—e7

זעהר אַ גוטער צוג. ער לאָזט נישט שפּיעלען d2—d4.

5.	0—0	d7—d6
6.	d2—d4	Lc5—b6

געשפּיעלט צום בעסטען.

7.	Tf1—e1	Sg8—f6
8.	h2—h3	h7—h6

זעהר אַ שענער צוג.

9.	Lc4—d5	Sc6—d8
10.	Lc1—e3	c7—c6

---

*) ש. ווייסבלאַט האָט געשפּיעלט מיט 18 שפּיעלער גלייכצייטיג.

11. d4×e5 d6×e5

גע־שפּילט צום בעסטען,

12. Le3×b6 a7×b6

ווען אנדערש פערשפּילט ווייס אויפ'ן אָרט,

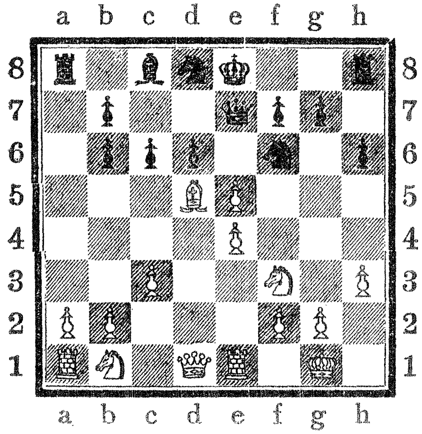

דיאַגראַמע 12

די פּאָזיציע נאָכ'ן 12־טען צוג פון שווארץ.

13. Ld5—b3 0—0

ראָשירט צו דער צייט,

14. Sf3—h4

כדי צו געוואונען קוואליטאַם (מיט'ן שפּעטערען צוג Sh4—g6) און צו קענען שפּילען f2—f4.

14. ... Kg8—h8

15. Sb1—a3 b6—b5!

16.	Sa3—c2	Sd8—e6
17.	Sh4—f5	De7—c7
18.	Dd1—f3	Se6—c5
19.	Sf5×h6!	Sc5×b3
20.	a2×b3	Ta8×a1
21.	Te1×a1	Sf6×e4
22.	Df3×e4	g7×h6
23.	Ta1—e1	f7—f6
24.	De1—g6	Dc7—g7
25.	Dg6×g7†	Kh8×g7
26.	f2—f4	e5×f4

בעסער וואָלט געווען Te8—f8, כדי צו קריגען א פֿרייען בויער.

27.	Te1—f1	Lc8—e6
28.	Sc2—d4	Le5—d5
29.	Tf1×f4	Tf8—f7
30.	Sd4—f5†	Kg7—g6
31.	Sf5—h4†	Kg6—h7
32.	c3—c4	b5×c4
33.	b3×c4	Ld5—e6
34.	b2—b3	f6—f5
35.	Kg1—f2	h6—h5
36.	Kf2—e3	c6—c5
37.	Tf4—f2	Kh7—g7

38.	K e 3 — f 4	K g 7 — f 6
39.	T f 2 — d 2	T f 7 — d 7
40.	T d 2 × d 7	L e 6 × d 7
41.	S h 4 — f 3	L d 7 — c 6
42.	h 3 — h 4	L c 6 × f 3
43.	g 2 × f 3	b 7 — b 6
44.	K f 4 — e 3	K f 6 — e 5
45.	f 3 — f 4 †	K e 5 — d 6
46.	K e 3 — d 3	K d 6 — c 6
47.	K d 3 — c 3	b 6 — b 5
48.	K e 3 — d 3	b 5 — b 4

אלס רעמי אָבגעגעבען.

עוואנס־גאמביט פארטיע № 4

(אָנגענומענער).

	ווייס אנדערסען	שווארץ דיאָפרע,
1.	e 2 — e 4	e 7 — e 5
2.	S g 1 — f 3	S b 8 — c 6
3.	L f 1 — c 4	L f 8 — c 5
4.	b 2 — b 4	L c 5 × b 4
5.	c 2 — c 3	L b 4 — a 5
6.	d 2 — d 4	e 5 × d 4
7.	0 — 0	d 4 — d 3

שוואַרץ מײנט נישט צו לאָזען פֿאָרמירען די שטאַרקע ווײַסע מיטטעל־בויערן דורך c 3 × d 4 · דעריבער אָפּפערט שוואַרץ אַ בויער. דאָס העלפֿט אָבער נישט, ווײַל ווײַס אָהן די מיטטעל־בויערן גרייט־אָן אַנ׳אָנגריף.

8. D d 1 — b 3 D d 8 — f 6
9. e 4 — e 5 D f 6 — g 6

צום בעסטען.

10. T f 1 — e 1

אַ ווי׳כטיגער צוג. ער שטערט דעם בויער d 7 זיך צו בעוועגען.

10. ... S g 8 — e 7
11. L c 1 — a 3 b 7 — b 5

שוואַרץ מײנט מיט׳ן אָפּפערן דעם b־בויער אַרײַנצופיהרען אין שפּיעל דעם דאַמע־טורם און דאַמע־לויפער. אויף אַזאַ אופן אָנצוהויבען אַ געגען־אָנגריף.

12. D b 3 × b 5 T a 8 — b 8
13. D b 5 — a 4 L a 5 — b 6

שוואַרץ האָט געקאָנט פֿערליערען די ראָשאַדע דורך L a 3 × e 7.

14. S b 1 — d 2 L c 8 — b 7

14. 0 — 0 אַ בעסערע פֿערטײדיגונג וואָלט געווען; ווײַס וואָלט דאַן געפֿיהרט אַנ׳אָנגריף:

15. S d 2 — e 4 K g 8 — h 8
16. L c 4 × d 3 f 7 — f 6
17. T a 1 — d 1 D g 6 — e 8
18. e 5 × f 6 g 7 × f 6

15. Sd2—e4 Dg6—f5

שוואַרץ איז שוין שוצלאָז. אויף 15. ... 0 — 0 קומט פאָר 16. Lc4×d3 מיט אַ שווערען אַטאַק.

16. Lc4×d3 Df5—h5

17. Se4—f6† g7×f6

18. e5×f6 Th8—g8

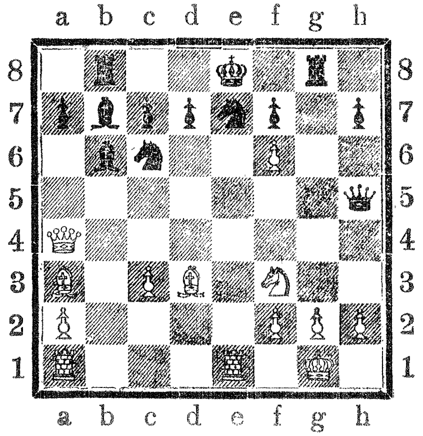

דיאַגראַמע 13

19. Ta1—d1

דער איינפאַכער צוג איז אַנ׳אָנפאַנג צו אַ זעהר טיעף דורכגעקלעהרטע אָפּפער־קאָמבינאַציע. ווייס האָט ווילענדיג איבערגעלאָזט Sf3 צו שלאָגען *)

---

*) די דאַמע h5 האָט דאָם רעכט צו שלאָגען Sf3, און ווייס טאָהר ניט צוריקשלאָגען, ווייל Tg8 וואָלט ערהאַבערט דעם פיינדליכען מעניג.

19.	. . .	Dh5×f3
20.	Te1×e7†	Sc6×e7

אין פאַלס 20. . . . Ke8—d8, קומט פאַר

I

21.	Te7×d7†	Kd8×d7
22.	Ld3—f5††	Kd7—e8
23.	Lf5—d7†	Ke8—d8
24.	Ld7×c6†	Kd8—c8
25.	Lc6—d7†	Kc8—d8
26.	La3—e7 ╪	

II

20.	. . .	Ke8—f8
21.	Te7—e3††	

און געווינט די דאַמע

III

20.	. . .	Ke8—d8
21.	Te7×d7†	Kd8—c8
22	Td7—d8†	Sc6×d8
23.	Da4—d7†	Kc8×d7
24.	Lc3—f5††	K ∾∾
25.	Lf5—d7 ╪	

ווען אין III-טען פאַל, ביים 22-טען צוג, אנשטאַט צו שלאָגען דעם ווייסען טורם מיט'ן שפּרינגער, שלאָגט שווארץ מיט'ן טורם g8 ווערט די g-ליניע בעפרייט פון אנגריף, און מען קען שלאָגען די שווארצע דאַמע.

21. Da4×d7†

אַנדערסען האַט געשפּיעלט אין 19־טען צוג Ta1—d1 אום צו קענען אָפּפערן די דאַמע

21. ... Ke8×d7

22. Ld3—f5††

דער ראַזיגער דאָפּעלט־שאַך איז דער צוועק פון די גאַנ־צע קאָמבינאַציע און ערקלערט דעם צוג Ta1—d1

22. ... Kd7—e8

אויף

22. Kd7—c6

קומט פאָר

23. Lf5—d7
שאַך־מאַט

23. Lf5—d7† Ke8—f8
(אָדער
Ke8—d8)

24. La3×e7 ≠

די יעצט בעצייכענטע פּאַרטיע און נאָך איינע, (לויפער־גאַמביט) וועלכע מיר וועלען שפּעטער דערמאָנען אונטער'ן נאָמען: „אונשטערבליכע פּאַרטיע", איז קורץ נאָך אַנדערסען'ס טויט גע־דריקט געוואָרען אין אַלע דייטשע, פראַנצויזישע, ענגלישע און איטאַליענישע צייטונגען צו זיין אַנדענקען. די פּאַרטיען האָבען אַ גרויסע בעדייטונג אין שאַך־ליטעראַטור.

№ 5 עוואַנס־גאַמביט. פּאַרטיע

(נישט אָנגענומענער).

נ. ל.	גלאַזגאָוו
1. e2—e4	e7—e5

2. Sg1—f3 Sb8—c6
3. Lf1—c4 Lf8—c5
4. b2—b4 Lc5—b6
5. b4—b5 Sc6—a5
6. Lc4—e2 d7—d5

טשיגאָרין האָט מיט חשק בענוצט 6. ... d7—d6

7. d2—d3 d5×e4

אין פאַלס 7. e4×d5 קומט פאָר 7. ... e5—e4

8. Sf3—g1 Sg8—f6

ווען

7. Sf3×e5

קומט אַנ׳ענטפער:

7. ... Lb6—d4

אָדער:

7. Lc1—b2 d5×e4
8. Sf3×e5 Lb6—d4

8. d3×e4 Dd8×d1†
9. Le2×d1 Lc8—e6
10. Ld1—e2

דעם בויער e5 טאָהר מען נישט נעהמען צוליעב Lb6—d4.

10. ... Sg8—e7
11. Sb1—d2 f7—f6
12. Sd2—b3 c7—c6
13. Lc1—d2 Sa5—c4
14. a2—a4 c6×b5
15. a4×b5 Ta8—c8

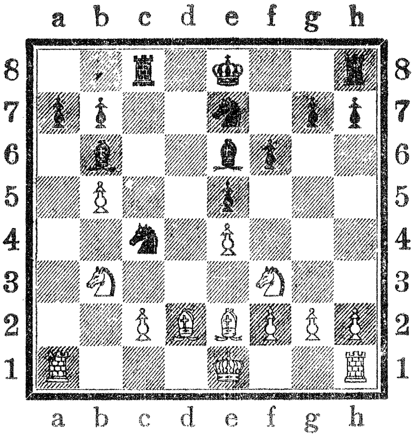

דיאַגראַמע 14

די פּאָזיציע נאָכ׳ן 15־טען צוג פון שוואַרץ.

16.	Sb3—a5	Sc4×a5
17.	Ld2×a5	Tc8×c2
18.	La5×b6	a7×b6
19.	Le2—d3	Tc2—c5
20.	Ke1—e2	Se7—c8
21.	Sf3—d2	Ke8—e7
22.	f2—f3	Sc8—d6
23.	Th1—b1	Th8—c8
24.	Ta1—a4	Sd6—c4
25.	Sd2×c4	Le6×c4
26.	Ld3×c4	Tc5×c4
27.	Ta4×c4	Tc8×c4

28.	T b 1 — b 2	K e 7 — d 6
29.	T b 2 — d 2 †	K d 6 — c 5
30.	T d 2 — d 7	T c 4 — c 2 †
31.	K e 2 — f 1	K c 5 × b 5
32.	T d 7 × g 7 ?	

בעסער וואָלט געווען צו געהמען דעם בויער b7.

32.	...	K b 5 — a 6
33.	K f 1 — e 1	b 6 — b 5
34.	K e 1 — d 1	T c 2 — c 8
35.	T g 7 × h 7	b 5 — b 4
36.	T h 7 — d 7	b 7 — b 5

בעסער וואָלט געווען 36. ... b 7 — b 6

37. T d 7 — d 2 ?

בעסער איז 37. K d 1 — d 2

37.	...	b 4 — b 3
38.	T d 2 — b 2	T c 8 — c 3
39.	T b 2 — b 1	

פאלש

39. K d 1 — d 2

קומט פאר

39.	...	b 5 — b 4
39.	...	K a 6 — a 5
40.	T b 1 — c 1	T c 3 — c 4

ווייס גיט אויף.

עוואנס־גאמביט. פארטיע № 6

(אָנגענומענער).

די דאָזיגע פּאַרטיע איז געוואָרען געדריקט אין דעם ווארשאָווער וואָכענבלאַט „דאָס פאָלק“. זי איז זעהר אינטערע־סאַנט.

בעמערקונגען פון ש. ווײַסבלאַט.

	וויים	שווארץ
	ע. אויסטערליץ געשטאָרבען אין יאָהר 1917 אין בליהענדער עלטער פון 17 יאָהר.	ש. לאנגלעבען
1.	e2—e4	e7—e5
2.	Sg1—f3	Sb8—c6
3.	Lf1—c4	Lf8—c5
4.	b2—b4	Lc5×b4
5.	c2—c3	Lb4—a5
6.	d2—d4	e5×d4
7.	0—0	d7—d6
8.	Dd1—b3	

דער אויגערופענער וואלערם אטאק נאָך 8. c3×d4 איז La5—b6, און די פּאַרטיע ווערט צוגעפיהרט צום געוועהנליכען עוואנס־גאמביט שפּיעל.

ט. ... Dd8—e7

מעהר ווערט בענוצט: Dd8—f6.

9. e4—e5!

דער שטארקסטער ווײַטערער גאנג פון אנגריף.

9.	...	d6×e5
10.	Lc1—a3	De7—f6
11.	Sb1—d2	La5—b6

דאס שטעהן מיט דעם לויפער אויף a5 איז פערבינדען מיט זעהר פיעל קאמבינאציעס. אויף La5×c3 שפיעלט וויס Sd2—e4.

12.	Sd2—e4	Df6—g6
13.	Sf3—g5	Sg8—h6
14.	f2—f4	

דעם לעצטען צוג האט וויס געמאכט, כדי צו עפנען די f-ליניע און צו אנגרײַפען דעם בויער f7 מיט 4 פיגורען.

14.	...	Lc8—f5

די לאנגלעבען האט גערעכענט אין דער צײַט ווען וויס וועט שיצען דעם שפרינגער, וועט ער דערווײַל מאכען די לאנגע ראשאדע.

15.	f4×e5!!

שעהן און זעהר ריכטיג אפפערט וויס די פיגור.

15.	...	Lf5×e4
16.	Sg5×e4	Dg6×e4
17.	Lc4×f7†	Ke8—d8

ערגער וואלט געוועזן, ווען שפרינגער וואלט געקומען אויף f7, ווײַל אויף דעם 18-טען צוג קומט-פאר Db3—e6†. קעניג וואלט געקומען אויף d8 און אויף 19-טען — Tf1×f7† און אהן רעטונג מאט.

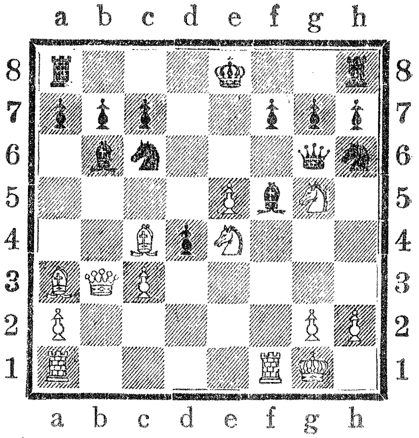

דיאַגראַמע 15

די שטעלונג נאָכ׳ן 15-טען צוג פֿון ווײַס.

18. Ta1—e1 De4—h4

ווען De4—g4 שפּילט ווײַס Lf7—e6 און אויף דעם 20-טען צוג Db3—d5 שאַך און מאַט.

19. Lf7—g8!!

דער שליסעל פֿון דער גאַנצער קאָמבינאַציע, ער דראָהט אַ טויט-צוג Tf1—f8.

19. . . . d4×c3†

אין פֿאַלס Th8×g8 קומט פֿאָר:

20. Db3×g8† Sh6×g8

21. Tf1—f8†

און מאַט אין נעהנסטען צוג.

20. Kg1—h1 Lb6—f2
21. Te1—d1† Sc6—d4

ווען דער קעניג געהט אוועק קריגט ער מאט.

22. Db3—d5† Kd8—e8

ווען דער קעניג קומט אויף c8 קומט פאר:

23. g2—g3 Lf2×g3
24. Tf1—f8

און מאט.

23. Td1×d4!! Dh4×d4

ווייס זאגט פאר מאט אין 5 צוגען:

24. Dd5—e6† Ke8—d8
25. La3—e7† Kd8—e8
26. Le7—f6† Ke8—f8
27. De6—e7† Kf8×g8
28. De7×g7 ‡

צוויי שפרינגער שפיעל. פארטיע № 7

געשפיעלט צו פעטערבורג אין יאהר 1885

	ווייס	שווארץ
	טשיגארין	אלאפין
1.	e2—e4	e7—e5
2.	Sg1—f3	Sb8—c6
3.	Lf1—c4	Sg8—f6
4.	d2—d4	e5×d4

5.	0—0	Sf6×e4
6.	Tf1—e1	d7—d5
7.	Lc4×d5	Dd8×d5
8.	Sb1—c3	Dd5—c4

אין פאלם ווען די דאמע וועט אוועקגעהן אויף h5, וועט ווייס פיהרען אנ'אנגריף לויט די פארטיע, וועלכע איז געשפיעלט געווארען בריעפליך צווישען די שאך-קלאבען קרע-פעלד און וויעזעל, למשל:

8.	...	Dd5—h5
9.	Sc3×e4	Lc8—e6

אדער:

(9.	...	Lf8—e7)
(10.	Lc1—g5	Lc8—e6)

און די פארטיען וואלטען געווען כמעט ווי גלייך.

10.	Lc1—g5	h7—h6
11.	Lg5—f6!	Dh5—a5
12.	Sf3×d4	Sc6×d4
13.	Dd1×d4	g7×f6
14.	Se4×f6†	Ke8—e7
15.	Sf6—d5†	Ke7—d7

אויף

(15. ... Ke7—e8

קומט פאר

16. b2—b4)

16. Sd5—b6†

און געווינט.

שטייניץ'ס *) האנדבוך ווייזט די פארטזעצונג:

8. ... Dd5—d8
9. Te1×e4 Lf8—e7
10. Sf3×d4 f7—f5
11. Te4—f4 0—0
12. Sd4×c6 Dd8×d1

און די פארטיען זענען כמעט ווי גלייך.

9. Te1×e4†!

דער דאזיגער צוג גיט א בעסערע שפיעל ווי:

9. Sc3×e4 Lc8—e6
10. Lc1—g5 Lf8—e7
11. Lg5×e7 Ke8×e7
12. b2—b3 Dc4—d5
13. Dd1—c1

9. ... Lc8—e6

10. Lc1—g5!

שטייניץ פיהרט ווייטער דעם װאריאנט:

10. Sf3×d4? 0—0—0
11. Lc1—e3 Lf8—c5

10. ... Lf8—c5

בעסער איז:

10. ... Lf8—e7

אבער אויך אין דעם פאל, ווייס שפיעלענד:

---

*) דער בעריהמטער שאכמייסטער געבוירען אין עסטרייך אין יאהר 1836. געשטארבען אין 1900 צו נו-יארק.

11. Lg5×e7 Sc6×e7
12. Te4×d4

אָדער

11. ... Ke8—e7
12. Sf3×d4

און בעקומט דראָהענד Sd4—f5, אַ פּאָזיציאָנעלע איבערוויכט.

11. Sf3—d2 Dc4—a6
12. Sd2—b3 Lc5—b6
13. Sc3—d5 0—0

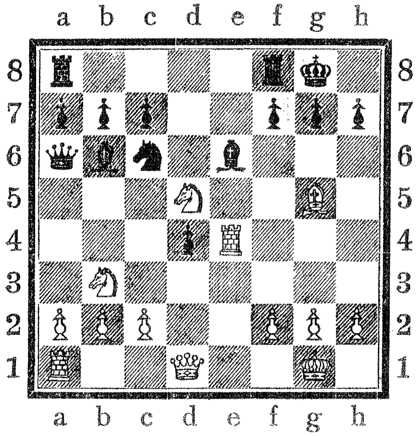

דיאַגראַמע 16

די פּאָזיציע נאָכ'ן 13-טען צוג פון שוואַרץ.

14. Sd5—f6† g7×f6

ווען שוואַרץ שפּיעלט:

14. ... Kg8—h8

קומט אַנ'ענטפּער:

15. Dd1—h5	h7—h6
16. Lg5×h6	

און געווינט.

15. Lg5×f6	Le6—f5
16. Dd1—h5!	

שוואַרץ גיט אויף די פּאַרטיע.

צוויי שפּרינגער שפּיעל. פּאַרטיע № 8

פון טורניעי אין קאַרלסבאַד אין יאָהר 1907.

אַ לעהררייכע שפּיעל, וועלכע ווייזט ווי מען קאָן שנעל פערליערען אַ פּאַרטיע דורך סטראַטעגישע פעהלער'ן.

ווייס סאַלווע	שוואַרץ שלעכטער
1. e2—e4	e7—e5
2. Sg1—f3	Sb8—c6
3. Lf1—c4	Sg8—f6
4. d2—d3	

וועניגער ענערגיש, ווי d2—d4 אָדער o—o; פון דעסטוועגען איז דער לעצטער צוג פון ווייס (d2—d4) אַ בעסערער ווי דער אָפט געברויכטער — 4. Sf3—g5.

4. ...	Lf8—c5
5. Sb1—c3	d7—d6
6. Lc1—e3	Lc5×e3?

דעם אויסטויש, וועלכען שטיינער הייסט מאַכען, רעכענט די״ר טאַראַש פאַר אַ פאַסענדען פאַר ווייס מיט׳ן עפנען די f-ליניע.

7. f2×e3 Sc6—a5
8. Lc4—b3 Sa5×b3

דער 7-טער צוג פון שוואַרץ איז דער צווייטער פעהלער. דער רעזולטאַט פון ערשטען פעהלער איז דאָס עפנען די f-ליניע, פון צווייטען — דאָס עפנען די a-ליניע. די ביידע פעהלערם וועלען נאָכהער ווייזען דעם גרויסען איינפלוס אויף דעם גורל פון דער פאַרטיע.

9. a2×b3 Sf6—g4
10. Dd1—d2 f7—f5

מיט׳ן לעצטען צוג האָט שוואַרץ געעפענט די f-ליניע.

11. e4×f5 Lc8×f5
12. 0—0

די מאָביליזירונג פון ווייס איז פאָלקאָם געענדיגט. דאָס שפּיעל איז שעהן ענטוויקעלט; שוואַרץ האָט נור צוויי טעטיגע פיגורען, וועלכע זענען בעדראָהט פון טורם, לויפער און שפּרינגער. די לאַגע פון שוואַרץ הייבט אָן צו ווערען אַ שווערע.

12. ... 0—0
13. h2—h3 Sg4—h6

גאַנץ אַנדערש וואָלט אויסגעזעהן די פּאָזיציע פון שוואַרץ, ווען דער שפּרינגער וואָלט געקאָנט אַוועקגעהן אויף f6; דאָס קאָן מען אָבער נישט מאַכען צוליעב דעם בויער-פערלוסט דורך Sf3×e5, d6×e5, Tf1×f5.

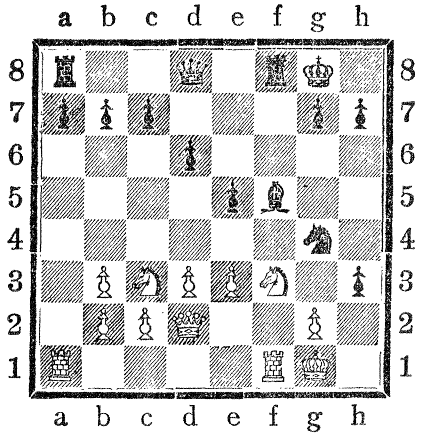

דיאגראמע 17

די פאזיציע נאכ'ן 13־טען צוג פון ווייס.

14.	e3—e4	Lf5—d7
15.	d3—d4	

דער אנפאנג פון דעם ענטשיידענען אטאק. ווען שווארץ וועט געהמען דעם בויער, איז נאך Dd2×d4, וועט בעדראהט ווערען דער בויער a7, און נאך Dd4—d5† — דער בויער b7; דאמאלס וואלט שווארץ געמוזט שפיעלען: b7—b6, דער־נאך וועט דער e-בויער פארויס געהן און קריגט איבערוויכט אין דער פארטיע.

15.	...	Sh6—f7
16.	d4×e5	d6×e5
7.	Tf1—d1	Sf7—d6
18.	Sf3×e5	

ווײַם בײַ אַ פֿײַנע פּאָזיציע בעזיצט מעהר אַ בויער ווי דער געגנער, דער בויער אַ שטאַרקער און אַ פֿרײַער דיענט אַלס אַ מיטעל צום זיעג.

18. . . . Ld7—e6

19. Se5—f3 Tf8×f3

מען האָט נישט געקענט שפּיעלען Le6×h3 צוליעב e4—e5, און דערנאָך וואָלט ווײַם בײַם אוועקגעהן פֿון שפּרינגער גענומען אַ לויפֿער. שוואַרץ האָפֿט מיט'ן אָפּפֿערן דעם קוואַליטאַט צו געווינען אַנ'אָנגריף אין די סטראַטעגיש פֿערשפּיעלטע פּאַרטיע.

20. g2×f3 Dd8—h4

21. Ta1—a5!

ער פֿערטײַדיגט און גרײַפֿט אָן אין דער ריכטונג אויף g5.

21. . . . Ta8—f8

22. Dd2—f2 Dh4×h3

23. Td1—d3 b7—b5!

עס ווערט אויפֿסנײַ געדראָהט דער אַטאַק Tf8—f6, נאַכהער Tf6—g6, אָדער Tf6—h6.

24. Df2—h2

ער צווינגט צום אויסטויש און רײַסט־אַרויס דעם אָנגריף פֿון געגנערס האַנד. דאָס נעהמען אַ בויער מיט'ן Tf8×f3 וואָלט נישט געבראַכט קײַן שום נוצען.

24. . . . Dh3×h2†

25. Kg1×h2 g7—g5

26. e4—e5 Sd6—f7

27.	Ta5×b5	g5—g4
28.	f3×g4	Sf7—g5
29.	Tb5—c5	Tf8—f2†
30.	Kh2—g3	Tf2—f7

דאָס שלאָגען מיט'ן טורם אויף דאָס פעלד c2 וואָלט געווען ערגער צוליעב T×c7.

31.	Td3—e3	Tf7—f1
32.	Sc3—e4	Tf1—g1†
33.	Kg3—f2	Tg1×g4
34.	Se4×g5	

שווארץ גיט אויף.

שפאנישע פארטיע № 9

	ווייס	שווארץ
	שטייניץ	**טשיגאָרין**
1.	e2—e4	e7—e5
2.	Sg1—f3	Sb8—c6
3.	Lf1—b5	Sg8—f6
4.	d2—d3	d7—d6
5.	c2—c3	g7—g6
6.	Sb1—d2	

אום אריינצופיהרען דעם שפרינגער אין שפיעל דורך f1.

6.	...	Lf8—g7
7.	Sd2—f1	0—0

8. L b 5 — a 4

פון דעם פעלד קאן מען מיט'ן L אטאקירען דעם קעניג־פליגעל.

8. . . . S f 6 — d 7

8. . . . d 6 — d 5 וואלט געווען בעסער.

9. S f 1 — e 3 S d 7 — c 5

10. L a 4 — c 2 S c 5 — e 6

11. h 2 — h 4 S c 6 — e 7

וואהרשיינליך וואלט בעסער געווען h 7 — h 6 און אויף 12. h 4 — h 5, 12. . . . g 6 — g 5

12. h 4 — h 5 d 6 — d 5

13. h 5 × g 6

און די h־ליניע איז געווארען אפען; דאס האט בשום אופן שווארץ נישט געברויכט צודערלאזען.

13. . . . f 7 × g 6?

שטייניץ האט ריכטיג בעמערקט, אז מען האט געברויכט שלאגען h 7 × g 6 און דערנאך שפיעלען T f 8 — e 8 כדי צו געבען ארט דעם קעניג.

14. e 4 × d 5 S e 7 × d 6

15. S e 3 × d 5 D d 8 × d 5

16. L c 2 — b 3

מען זעהט יעצט אז אז די איבערוויכט פון די פארטיע געהערט צו ווייס.

16. . . . D d 5 × c 6

17. Dd1—e2 Lc8—d7

18. Lc1—e3

דאָס נעהמען אַ בויער האָט ניִשט געטויגט. שווארץ וואָלט דאַמאָלט געמאַכט אַ שארפען געגען־אָנגריף:

18. Sf3×e5 Lg7×e5

(Dc6×g2 נאָך בעסער)

19. De2×e5 Tf8—f3

א. א. וו.

18. ... Kg8—h8

כדי צו בעפרייען דעם שפרינגער. בעסער וואָלט אָבער געווען Tf8—f7, און דערנאָך Lg7—h8.

19. 0—0—0 Ta8—e8

20. De2—f1!

אַ פיינער צוג. זיין בעדייטונג וועט ערקלערט ווערען שפּעטער.

20. ... a7—a5

ניִשט קיין פאסענדער מאָמענט אָנצוהויבען אַ געגען־אָנגריף.

21. d3—d4! e5×d4

אַ בעסערע פערטיידיגונג וואָלט געווען 21. ... Se6—f4.

22. Sf3×d4 Lg7×d4

די קעניגען האָט ניִשט קיין גוט פעלר זיך צוריק צוקעהרען. אין פאַלס 22. ... Se6×d4 גיט ווייס מאַט אין 3 צוגען דורכ׳ן אָפּפערן דעם טורם אויף h7.

23. Td1×d4! Se6×d4

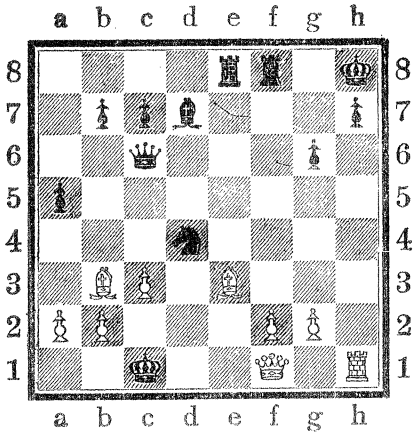

דיאַגראַמע 18

24. Th1×h7†!

שטײניץ האט געענדיגט די פּאַרטיע אין סטיל פון זײן יוגענד.

24. ...	Kh8×h7
25. Df1—h1†	Kh7—g7
26. Le3—h6†	Kg7—f6
27. Dh1—h4†	Kf6—e5
28. Dh4×d4†	

און מאַט אין נעהנסטען צוג.

שפאנישע פארטיע № 10

געשפּיעלט אין שאמפּיאָנ-טורניע, צו אָסטענדע אין יאָהר 1907.

	ווייס	שווארץ
	ד"ר טאַראַש	בורן
1.	e2—e4	e7—e5
2.	Sg1—f3	Sb8—c6
3.	Lf1—b5	a7—a6
4.	Lb5—a4	Sg8—f6
5.	0—0	Lf8—e7
6.	Tf1—e1	b7—b5
7.	La4—b3	d7—d6
8.	a2—a4	Lc8—g4
9.	c2—c3	0—0
10.	h2—h3	

דער לעצטער צוג שטעלט דעם שווארצען לויפער אין א נישט-אנגענעהמע לאגע.

10. ...		Lg4—d7

אין פאלם 10. ... Lg4—e6, קומט פאָר

11.	Lb3×e6	f7×e6
12.	a4×b5	a6×b5
13.	Ta1×a8	Dd8×a8
14.	Dd1—b3	

און געווינט א בויער.

11.	d2—d4	Dd8—c8

דער צוג איז נישט קיין שום דראָהונג, נור אַ דעמאָנסט־ראַציע.

12. Lc1—g5!

אַ טיפער קאָמבינאַציאָנס־צוג צו געווינען דעם לויפער d7, ער דראָהט נאָכהער:

13.	a4×b5	a6×b5
14.	Ta1×a8	Dc8×a8
15.	d4×e5	Sc6—e5
16.	Sf3×e5	d6×e5
17.	Lg5×f6	Le7×f6
18.	Dd1×d7	

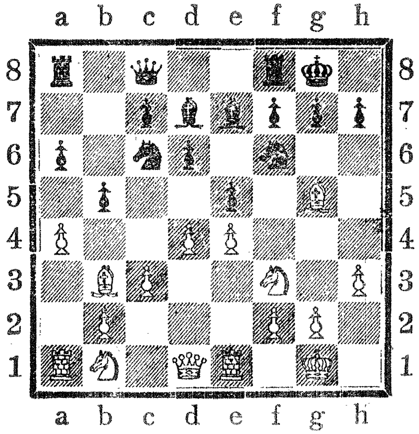

דיאַגראַמע 19

די פּאָזיציע נאָכ'ן 12־טען צוג פון ווייס.

12. ...		Ta8—b8
13	a4×b5	a6×b5

14. Sb1—d2 Tf8—e8

15. Kg1—h2

ווײַס האָט אַפּרײַע שפּיעל, ער קען זיך אָבער נישט
ענטוויקלען אַזוי לאַנג ווי שוואַרץ פֿאַרנעמט דעם צענטרום.

15. ... Le7—d8

שוואַרץ ווייסט נישט וואָס פֿאַר אַ צוג צו מאַכן. בעסער
וואָלט געווען h7—h6, אָדער Le7—f8.

16. Dd1—c2

מען דאַרף באַטראַכטן דעם פֿאַל:

16. d4—d5 Sc6—e7

17. Lg5×f6 g7—f6

18. g2—g4

מיט'ן אויפֿרײַסן די שוואַרצע g-ליניע, פֿירט ווײַס זײַן
אייגענע פּאַרטיע צו גרונט.

16. ... h7—h6

17. Lg5—e3 Ld8—e7

18. Sf3—g1!

דאָס ווײַטערע שפּיעלן פֿאָלגט מיט'ן שטורמישן מאַרש-
רוט פֿון דעם f-בויער.

18. ... g7—g5

19. g2—g3 Le7—f8

20. f2—f4 g5×f4

21. g3×f4 e5×f4

22. Le3×f4 Sc6—d8

23. Te1—f1 Sd8—e6

שוואַרץ וויל מיט דעם אָפּפערן דעם בויער h6, דעם געגנער בעזיעגען.

24. Lf4—e3! Lf8—g7

25. Tf1—f2 Sf6—h7

26. Ta1—f1 Te8—e7

27. Dc2—d1

כדי די דאַמע אויף h5 צו פיהרען.

27. . . Dc8—f8

28. Sg1—f3 Ld7—e8

29. Sf3—h4 Se6—g5

30. Sh4—g6

שוואַרץ גיט־אויף, ווייל די דאַמע קריגט אַ דערשטיקטען מאַט בשעת אַנדערע פיגורען געפינען זיך נאָך אויפ'ן שאַך־ברעט.

די פּאַרטיע וועלכע מיר וועלען יעצט פאָרשטעלען (מיניאַטור פּאַרטיע) איז געוואָרען געשפּיעלט אויף דעם טורניעי אין וואַרשאַ, דעם 8־טען מערץ 1917. פון דעם טורניעי איז רובינשטיין אַרויס דער ערשטער זיעגער. דעם צווייטען פּריז האָט ערהאַלטען לאָווצקי.

פיער־שפּרינגער שפּיעל. פּאַרטיע № 11

שוואַרץ	ווייס
ע. רובינשטיין	בעלזיצמאַן

1. e2—e4 e7—e5

2. S g1—f3 S b8—c6

3 S b1—c3 S g8—f6

4. L f1—b5 S c6—d4

דער לעצטער איז רובינשטיינ׳ס א געליבטער צוג.

5. L b5—c4 L f8—c5

6. S f3×e5 D d8—e7

7. S e5—d3

בעסער איז S e5—f3. מען טאר אבער נישט שפילען Se5×f7 צוליעב d7—d5.

7. ... d7—d5

8. S c3×d5

אין א פארטיע ניעמצאוויטש—אליעכין צו פעטערבורג, אין יאהר 1913 איז אין דעם פאל פארגעקומען L c4×d5, און דער צוג האט דערדינט א בעסערען רעזולטאט.

8. ... D e7×e4†

9. S d5—e3 L c5—d6

10. 0—0

די ראשאדע דערווייזט זיך דערנאך אלס א פעהלער. אם בעסטען איז פילייכט f2—f3, פונדעסטוועגען איז די פאזיציע פון שווארץ מעהר ווערטה ווי א בויער אלס איבערוויכט פון זיין געגנער.

10. ... b7—b5!

רובינשטיין פיהרט יעצט דעם אנגריף זעהר שטארק.

11. L c4—b3 L c8—b7

12. S d3—e1 D e4—h4

13. g2—g3

אויף h2—h3 ענטפערט שווארץ g7—g5 און h7—h5 מיט א קרעפטיגען אנגריף. צום בעסטען וואלט געווען פאר ווייס f2—f4, מיט וועלכען ער גיט צוריק דעם בויער.

13. . . . Dh4—h3

14. c2—c3

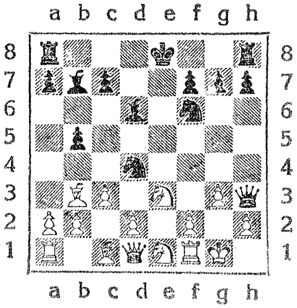

דיאגראמע 20

די פאזיציע נאכ'ן 14-טען צוג פון ווייס.

14. . . . h7—h5

מיט דיזען שנעם פארטזעצונג ערדרייכט שווארץ א שנעלען זיעג.

15. c3×d4 h5—h4!

דער צוג איז שטארקער ווי Sf6—g4, אויף וועלכען ווייס וואלט זיך מיט Se3×g4, נאכהער Dd1—e2† און מיט f2—f3 געקאנט פערטיידיגען.

16. Dd1—e2

אויף דעם צוג פֿאָלגט אַ וואונדערשענער ענטפֿער צום שלום.

16. . . . D h3 × h2 †!

17. K g1 × h2 וויים גיט־אויף די פּאַרטיע, ווייל אויף h4 × g3 פֿאָלגט מאט אין נעכסטען צוג.

רובינשטיין האָט פֿאַר די פּאַרטיע בעקומען אַ שענהייטס־פּריז.

פיער־שפרינגער שפיעל. פּאַרטיע № 12

געשפיעלט אויף'ן טורניעי צו קעמבּרידש אין יאָהר 1904.

וויים	שוואַרץ
יאַנאָווסקי	ד״ר ע. לאַסקער
1. e2—e4	e7—e5
2. S g1—f3	S b8—c6
3. S b1—c3	S g8—f6
4. L f1—b5	L f8—c5
5. S f3 × e5	S c6 × e5

אין מאָדערנע פּאַרטיען ווערט מעהר געשפּיעלט Sc6—d4, און דער צוג האָט ערפֿאָלג. אָבער אין דאָזיגען פֿאַל ברויכט וויים צו ציהען דעם לויפֿער נישט אויף c4, נור אויף a4.

6. d2—d4	L c5—d6
7. f2—f4	

אַ שטאַרקערער צוג וואָלט יעצט געווען די ראָשאַדע.

7. . . .	S e5—g6
8. e4—e5	c7—c6

דער לעצטער — איז אַ אויפמערקזאַמער צוג. מען מיינט דאָ צו אָפּפערן אַ פיגור מיט:

9.	e5×d6	e6×b5
10.	Dd1—e2†	Ke8—f8
11.	f4—f5	Sg6—h4
12.	0—0	

חײם האָט דאָ אַנ'אויסזיכט בײ אַ שטאַרקען אָנגריף צוריקצונעהמען די געאָפּפערטע פיגור.

9. Lb5—c4

בעסער וואָלט געוועזן פאַר'ן לויפער צו קומען אויף a4, ווײל ער וואָלט געשטערט דעם געגנער צו צוגרייטען אַנ'אַטאַק מיט d7—d5.

9.	...	Ld6—c7
10	e5×f6	Dd8×f6
11.	0—0	d7—d5

אַנדערפאַלס שפּיעלט ווײס d4—d5.

12. Lc4×d5

דאָס אָפּפערן איז אַ געצוואונגענע זאַך; אַנדערפאַלס שטעהט שוואַרץ אויסגעצײכענט. ווען דער ווײסער לויפער וואָלט אָבער געשטאַנען אויף a4, וואָלט ניט פאָרגעקומען: d7—d5 צוליעב Sc3×d5.

12.	...	c6×d5
13.	Sc3×d5	Df6—d6
14.	Dd1—e2†	Sg6—e7
15.	Tf1—e1	Lc7—d8
16.	c2—c4	

ווייס האט נישט אזא שטארקען אנגריף, וועלכער זאל פער-טרעטען דעם פיגור-אפפער.

16. .. f7—f6?

מאכט שוואך דעם גאנצען קעניגפליגעל, און גיט דעם געגנער נייע שאנסען.

17. Lc1—d2 a7—a5

עס האט געדראהט Ld2—b4.

18. De2—h5† g7—g6

19. c4—c5 Dd6—a6

א מעהר נאטורליכער צוג וואלט געווען Dd6—c6.

20. Dh5—h6 Lc8—e6

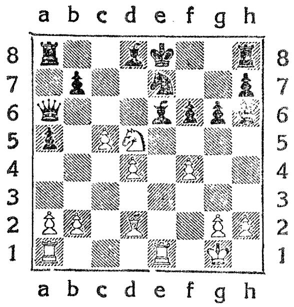

דיאגראמע 21

די פאזיציע נאכ'ן 20-טען צוג פון שווארץ.

Ke8—f7 וואלט געווען א פעהלער צוליעב:

21. Sd5×e7 Ld8×e7

22. Te1×e7 Kf7×e7.

23. D h6—g7†

און געווינט אַ פיגור.

21. S d5×f6†?

מיט'ן דאָזיגען צוג שליסט ווייס זיין אייגענעם אטאַק. עס האַנדעלט זיך דאָ וועגען שלאָגען Se7.

עס האָט געקאָנט פאָרקומען:

21.	S d5×e7	L d8×e7
22.	d4—d5	0—0—0
23.	T d1×d6	

און געווינט אַ פיגור.

21.	...	K e8—f7
22.	S f6—e4	S e7—f5
23.	D h6—h3	L d8—e7
24.	L d2—c3	

נאָך בעסער וואָלט געווען d4—d5 און נאָכהער Ld2—c3.

24.	...	L e6—d5

אַלזאָ יעצט איז במעט אוים אָנגריף.

25.	g2—g4	S f5—h4
26.	S e4—d6†	K f7—f8
27.	T e1×e7	

אַ צווייפעלהאַפטער צוג.

27.	...	S h4—f3†
28.	D h3×f3	

יאַנאָווסקי, וועלכער האָט דעם גאַנצען אָנגריף טיכטיג גע־פיהרט, ענדיגט נישט ווי אַמבעסטען דאָס אָנפאַלען.

28.	...	L d5—f3
29.	T e7—f7†	K f8—g8
30.	d4—d5	L f3×d5
31.	T f7—g7†	K g8—f8
32.	T a1—e1	D a6—c6
33.	b2—b4	T a8—d8
34.	L c3—d4	T d8×d6
35.	c5×d6	L d5—h1

36. T e1—e2 ווייס גיט־אויף, פאַלס ווייס שפּיעלט

געווינט שוואַרץ דורך:

36.	...	D c6—c1†
37.	K g1—f2	D c1×f4†
38.	K ~ ·ט	D f4×d4

א. א. ח.

פילידאר'ס פערטיידיגונג. פּארטיע № 13

געשפּיעלט אויפ'ן מאַטש־טורניעי אין יאָהר 1911

שוואַרץ	ווייס
י. מאַרקאָ (וויען)	הענריק וויגלאָ (קראַקוי)

1.	e2—e4	e7—e5
2.	S g1—f3	d7—d6

3. d2—d4 Sb8—d7

4. Lf1—c4 c7—c6

5. Sf3—g5

ווען דער האנהאמ'ם ווארייאנט איז געשפּיעלט געווארען, איז נאך קראזע'ם אטאק נישט געווען בעוואוסט: 5. 0—0 און די פארטזעצונג !Sb1—c3, מיט וועלכען ווייס האט אנ'איבערוויכט אין דער פאזיציע.

5. . . . Sg8—h6

6. f2—f4

טאראש און לאסקער שטימען איין אויף דעם צוג.

6. . . . Lf8—e7

7. Sg5—f3

אויף

7. 0—0

ענטפערט שווארץ צום בעסטען (לויט ד״ר טאראש).

7. . . . e5×d4

אויף

8. Dd1×d4

שפּיעלט שווארץ

8. . . . 0—0

דראהענד d6—d5

און אויף

7. c2—c3

בענוצט שווארץ

7. . . . 0—0

אַלס אַ גוטע פֿערטיידיגונג.

8. 0—0 d6—d5!

7. . . . Sh6—g4

8. 0—0 0—0

9. Sb1—c3 Dd8—c7

10. h2—h3 Sg4—f6

11. Lc4—b3 b7—b5

12. f4×e5 d6×e5

13. Dd1—e1! a7—a5

14. a2—a4

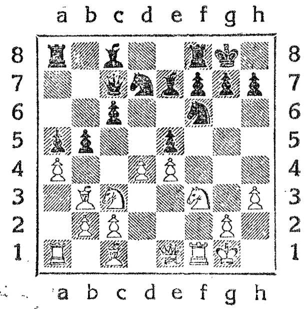

דיאגראמע 21

די פּאָזיציע נאָכ'ן 14־טען צוג פֿון ווייס.

14. . . . b5—b4

15. d4×e5 b4×c3

16. e5×f6 Le7×f6

בעסער וואָלט געווען 16. ... c3×b2. שוואַרץ האָט
גערעכענט אַז די דאָפּעלט-בויערן c2 און c3 וועלן זיין שוואַך.

17.	b2×c3	L c8—a6
18.	T f1—f2	D c7—g3
19.	L c1—d2	S d7—e5
20.	D e1—e3	T f8—e8?

בעסער וואָלט געווען: Ta8—e8.

21.	S f3×e5	D g3×e5

פֿאַלס

21. ... D g3×e3

אָדער

21. ... L f6×e5

קומט פֿאָר

22. L b3×f7

22.	T a1—e1	T e8—e7
23.	T f2—f3	T a8—d8
24.	D e3—f2!	

כּדי צו שטערן דעם צוג: Lf6—h4.

24.	...	D e5—c7
25.	L d2—f4	D c7—a7
26.	e4—e5!	D a7×f2†
27.	K g1×f2	T d8—e8
28.	T e1—d1!	L f6—h4†

ווען

28. ... L f6×e5

קומט פאָר

29.	L f 4 × e 5	T e 7 × e 5
30.	L b 3 × f 7 †	K ~
31.	L f 7 × e 8	

29.	g 2 — g 3	g 7 — g 5
30.	L f 4 — e 3	L h 4 — g 3 †
31.	K f 2 × g 3	L a 6 — e 2
32.	T d 1 — f 1	L e 2 × f 1
33.	T f 3 × f 1	T e 7 × e 5
34.	L b 3 × f 7 †	K g 8 — f 8
35.	L f 7 × e 8 †	K f 8 × e 8
36.	K g 3 — f 3	

שוואַרץ גיט-אויף.

רוסישע שפּיעל. פּאַרטיע № 14

פּעטראָוו'ס.

געשפּיעלט אויפ'ן ברעסלויער מייסטער-טורניר אין יאָהר 1889

	ווייס	שוואַרץ
	ע. שאַלאָפּ	ע. פאָן באַרדעלעבען
1.	e 2 — e 4	e 7 — e 5
2.	S g 1 — f 3	S g 8 — f 6
3.	S f 3 × e 5	d 7 — d 6
4.	S e 5 — f 3	S f 6 × e 4

5. d2—d4 d6—d5
6. Lf1—d3 Lf8—e7
7. 0—0 0—0
8. c2—c4 Se4—f6
9. Sb1—c3 d5×c4

דער בויער d4 איז יעצט אפּגעשוואכט (ווייל ער איז אני־איינצעל־בויער). ווייס האט אבער א פרייע שפּיל.

10. Ld3×c4 Lc8—g4
11. Lc1—e3 Sb8—d7
12. h2—h3 Lg4×f3

דאס אבטוישען דעם לויפער פאר דעם פערד פיהרט ארויס די דאמע אויף א פּאזיציע. בעסער וואלט געווען **12.** ... Lg4—h5.

13. g2—g4 Lh5—g6
14. Sf3—h4 Sd7—b6
15. Lc4—d3 Dd8—d7

13. Dd1×f3 Sd7—b6
14. Lc4—b3 c7—c6

דיזער צוג צושטערט די פּאזיציע (זעה דיאגר. 23).

15. d4—d5 c6×d5

אויף c6—c5, וואלט Ta1—d1 טיכטיג פערטיידיגט דעם בויער d5;

16. Ta1—d1 Ta8—c8

דעם בויער d5 קאן מען נישט פערטיידיגען. דער פריהער־דיגער צוג פון ווייס d4—d5 ווייסט זיך ארויס פאר גיט, ווייל

איהם איז געלונגען אבצוטוישען דעם שוואַכען d-בויער.

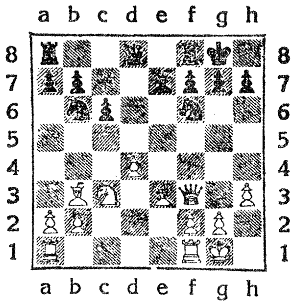

דיאַגראַמע 23

די פּאָזיציע נאָכ'ן 14-טען צוג פון שוואַרץ.

17.	S c3×d5	S b6×d5
18.	L b3×d5	S f6×d5
19.	T d1×d5	D d8—e8

שוואַרץ האָט נישט קיין בעסערען ענטפער.

20.	L e3×a7	L e7—f6

אום נישט אַוועקצוגעבען קוואַליטאַם און צו פערליערען שאַנסען אפילו אויף רעמי, איז שוואַרץ גרייט אבצוגעבען די דאַמע פאַר אַ טורם און אַ לויפער

21.	L a7—c5	L f6—e7
22.	T f1—e1	L e7×c5
23.	T e1×e8	T f8×e8
24.	T d5—d7	f7—f6
25.	D f3×b7	

און געווינט נאָך אַייניגע צוגען.

№ 15 פאַרטיע. קיזעריט־גאמביט

„אונשטערבליכע פאַרטיע“.

געשפּילט צו לאָנדאָן אין יאָהר 1851.

ווייס	שוואַרץ
אַנדערסען	**קיעזעריצקי**
1. e2—e4	e7—e5
2. f2—f4	e5×f4
3. L f1—c4	D d8—h4†
4. K e1—f1	b7—b5

דער צוג איז קיעזעריצקי׳ס אַ געליעבטער געגען־אַטאַק, וועל־כען ער האָט זעלבסט ערפונדען.

5. L c4×b5	S g8—f6
6. S g1—f3	D h4—h6

דער געוועהנליכער ריכטיגער צוג איז: Dh4—h5, נור שוואַרץ לאָזט דאָ בכיון לעדיג דאָס פעלד h5 פאַר S f6.

7. d2—d3	S f6—h5
8. S f3—h4!	

כדי צו שטערען דעם צוג: Sh5—g3†. שוואַרץ האָט געדראָהט:

8. . . .	S h5—g3†
9. K f1—f2	

אָדער:

9. K f1—g1

באלהער קומט פאר

9. . . .	Dh6—b6†

און שווארץ געווינט א פיגור.

8. . . .	Dh6—g5

9. Sh4—f5	c7—c6

ווען שווארץ ציהט:

9. . . .	g7—g6

פאלגט:

10. h2—h4	Sh5—g3†

(11. Sb1—c3 :פאלגט	10. . . . Dg5—f6 פאלט)

11. Kf1—e1	Dg5—f6

12. Sf5×g3	f4×g3

13. Dd1—e2

אדער

13. Dd1—f3

און ווייס האט א פיינע פאזיציע.

10. Th1—g1!

א ווייט בערעכענטע פיגור-אפפער.

10. . . .	c6×b5

די קריטיקער אנערקענען דא 10. ... g7—g6 פאר'ן איינציגען צוג צו פערמיידען דאס געפאהר וואס שטעהט פאר שווארץ דורכ'ן געווינען א פיגור. אהן ספק, בעמערקט שטייניץ, וואלט דער צוג 11. ... Sh5—g7 נאך g7—g6 געפיהרט צו א גלייכע שפיעל.

11. g2—g4	Sh5—f6

12.	h2—h4	Dg5—g6
13.	h4—h5	Dg6—g5
14.	Dd1—f3	

יעצט זעהט מען פֿאַרוואָס אַנדערסען האָט געלאָזט שטעהען דעם לויפֿער אויף b5. וויים דראָהט צו געווינען די דאַמע מיט Lc1×f4; דעריבער מוז יעצט דער שפּרינגער ציהען.

14.	...	Sf6—g8
15.	Lc1×f4	Dg5—f6
16.	Sb1—c3	Lf8—c5
17.	Sc3—d5	Df6×b2

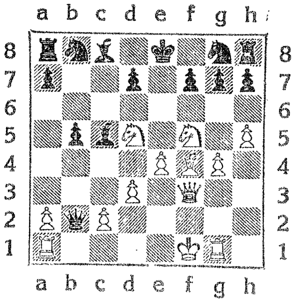

דיאַגראַמע 24

די שטעלונג נאָכ'ן 17־טען צוג פֿון שוואַרץ.

18. Lf4—d6!!

אַ גענִיאַלער צוג. וויים ערלויבט צו שלאָגען דעם טורם a1 מיט שאַך.

18.	...	Db2×a1†

ווען

18. . . . Lc5×d6

קומט פאַר מאַט אין 4 צוגען:

19. Sf5×d6† Ke8—d8
20. Sd6×f7† Kd8—e8
21. Sf7—d6† Ke8—d8
22. Df3—f8 ╪

19. Kf1—e2 Lc5×g1

ווען:

19. . . . Da1×g1

קומט פאַר מאַט אין 2 צוגען:

20. Sf5×g7† Ke8—d8
21. Ld6—c7 ╪

שוואַרץ וואָלט אָבער דאָך געקאָנט בעסער שפּילען ביים 19-טען צוג Da1—b2, און קריגען אויסזיכטען אויף רעמי.

20. e4—e5!

דער צוג נוצט אָבצושניידען די דאַמע פון פעלד g7 און ס'דראָהט מאַט אין 2 צוגען.

20. . . . Sb8—c6

„אַ זעלטענע ענדשפּיעל"! —בעמערקט שטייניץ—„דער טיעפסטער אַנאַליז פון דער פּאָזיציע ווייזט, אַז די שוואַרצע, נישט אַכטענדיג אויף דעם, וואָס זיי האָבען צוויי איבעריגע טורמ'ס און אַ לויפער קאָנען מאַכען נור רעמי".

ווען:

20. . . . f7—f6

קומט פאַר

21. Sf5×g7† Ke8—f7
22. Sd5×f6 Kf7×g7
22. Sf6—e8† Kg7—h6
24. Df3—f4 ≠

נור ווען

20 . . . Lc8—a6

פיהרען צו רעמי פאָלגענדע צוגען

21. Sd5—c7† Ke8—d8
22. Df3×a8? Da1—c3
23. Da8×b8† La6—c8
24. Sc7—d5 Dc3×c2†
25. Ke2—e1 Dc2—c1†

און ס'בלייבט „אייביגער שאך".

נור אויף דעם בעמערקען טשיגאָרין (פעטערבורג) און ה. עילשעדט (קרויצבערג): ריכטיג איז טאַקי אַז אין דער פאָזיציע איז 20. . . . Lc8—a6 דער בעסטער צוג פאַר שוואַרץ, נור אפילו ביי דעם קאָן שוואַרץ נור פערציהען לענגער דעם פערלוסט פון דער פּאַרטיע אָבער געווינען מוז ווייס ווי עס פאָלגט:

20. . . . Lc8—a6
21. Sd5—c7† Ke8—d8
22. Sc7×a6!

22. Df3×a8 דער צוג פיהרט צום געווין; שטייניצ'ס צוג —נור צו רעמי. ווי מען זעהט נאָך דעם 22-טען צוג Sc7×a6 דראָהט ווייס:

23. Ld6—c7† K ~

24. S f 5 — d 6 †

און ס׳פאָלגט מאַט. הגם שוואַרץ האָט פאָלגענדע 6 מיטלען
זיך צו פערטייִדיגען, מוז ער דאָך פערשפּיעלען.

I. f 7 — f 6; II. S g 8 — h 6; III. D a 1 — c 3;
IV. D a 1 × a 2; V. L g 1 — c 5 און VI L g 1 — b 6.

I.

22. . . . f 7 — f 6
23. D f 3 × a 8

און ווײַס געווינט.

23. . . . D a 1 — c 3
24. D a 8 × b 8 † D c 3 — c 8
25. L d 6 — c 7 †

II.

22. . . . S g 8 — h 6
23. D f 3 × a 8 D a 1 — c 3
24. D a 8 × b 8 †

און מאַט אין צווײ צוגען.

III.

22. . . . D a 1 — c 3
23. L d 6 — c 7 † D c 3 × c 7!
44. S a 6 × c 7

און געווינט אַ טורם, נאָך:

24. . . . K d 8 × c 7

קומט פאָר

25. D f 3 × a 8

ווײַס דראָהט Sf5—d6 און געווינט נאָך אַ פֿיגור.

IV.

22. . . . Da1×a2

כדי צו פֿערטײַדיגען דעם בויער f7 נאָכ'ן צוג †Ld6—c7 און †Sf5—d6.

23. Sa6—b4 D ~~~

24. Df3×a8

און געווינט.

V.

22. . . . Lg1—c5

כדי נישט צוצולאָזען נאָך †Ld6—c7 דעם שפרינגער אויף d6.

23. Ld6—c7† Kd8—e8

24. Df3×a8 f7—f6

25. Da8×b8 Ke8—f7

26. Db8×b5

און געווינט. ס'דראָהט (†Db5—c4 אָדער †Db5×d7) מאַט אין איינינגע צוגען, אָדער געווינט צום ווענינגסטען אַ לויפֿער בײַ אַ געוואונענע פּאָזיציע.

VI.

22. . . . Lg1—b6!

23. Df3×a8 Da1—c3

24. Da8×b8† Dc3—c8

25. Db8×c8† Kd8×c8

26. Ld6—f8! h7—h6

27.	Sf5—d6†	Kc8—d8
28.	Sd6×f7†	Kd8—e8
29.	Sf7×h8	Ke8×f8

און דער שוואַרצער שפּרינגער קאָן נישט אַנטלױפֿן אין דער שפּיל, אַז װײַס זאָל זיך נישט מיט אים טוישן. און אַ שפּרינגער געגן אַ לױפֿער מיט מער אַ בױער און בײַ אַ בעקװעמליכע פּאָזיציע פֿון בױערן, מוז װײַס געװינען.

מיר װעלן אָנװײַזן צ. ב. אויף פֿאָלגענדער פֿאָרטזעצונג:

30.	Ke2—f3	

און װען

30.	...	Kf8—e7

פֿאָלגט:

31.	Sh8—g6†	Ke7—e6
32.	Kf3—e4	d7—d6
33.	d3—d4!	

א. א. װ.

21.	Sf5×g7†	Ke8—d8
22.	Df3—f6†!	Sg8×f6
23.	Ld6×e7‡	

די פּאַרטיע איז באַװוּסט אין דער גאַנצער װעלט אונטער דעם נאָמען „אומשטערבליכע פּאַרטיע“. באַקומען האָט זי דעם נאָמען צוערשט (לױט טשיגאָרין) פֿון הירשפֿעלד׳ן דאָרט, װײַל שװאַרץ בלײַבענדיק בײַ אַלע פֿיגורן, און װײַס אָפּפֿערנדיק 2 טורמען, 1 לױפֿער און צולעצט די דאַמע גיט מאַט מיט די לעצטע פּאָר איבערגעבליבענע פֿיגורן.

צוליעב דער „אונשטערבליכער פּאַרטיע״, ברענגען מיר דאָ נאָך אַ צווייטע עהנליכע פּאַרטיע, וועלכע איז געוואָרען געדרוקט צוערשט אין „Strategie“ (פּאַריז).

פראַנצויזישע שפּיעל. פּאַרטיע № 16

	ווייס ג. א. העלבאַך	שוואַרץ א. פּ. שישקין
1.	e2—e4	e7—e6
2.	d2—d4	d7—d5
3.	S b1—c3	S g8—f6
4.	L f1—d3	

מעהר פּראַקטיצירט זיך דאָ:

4.	e4—e5	

אָדער

4.	e4×d5	e6×d5
5.	S g1—f3	L f8—d6
6.	L f1—d3	

א. א. וו.

4.	. . .	L f8—b4
5.	L c1—g5	d5×e4
6.	L d3×e4	c7—c5
7.	S g1—f3	c5×d4
8.	S f3×d4	

ווייס איז בעסער ענטוויקעלט ווי שוואַרץ:

8.	. . .	L b4×c3

9.	b2×c3	**D** d8—a5
10.	L g5×f6!	**D** a5×c3†
11.	D d1—d2!!	**D** c3×a1†

בעסער וואָלט געווען נישט אָנצונעמען די געאָפּפערטע טורמען נור טוישען זיך מיט די דאַמען:

11.	...	Dc3×d2†
12.	Ke1×d2	g7×f6

נור אויך אין דעם פֿאַל שפּיעלט ווייס:

13. Sd4—b5

ער געווינט צוריק דעם בויער און בעקומט אַ בעסערע פּאָזיציע.

12.	Ke1—e2	**D** a1×h1

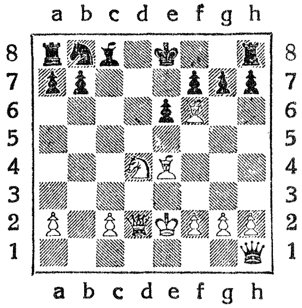

דיאגראמע 25

די פּאָזיציע נאָכ'ן 12-טען צוג פֿון שוואַרץ.

די פּאָזיציע נאָכ'ן 12-טען צוג איז ענליך צו דער פּאָזיציע פֿון אַנדערסען'ס „אונשטערבליכע פּאַרטיע" נאָכ'ן 20-טען צוג פֿון

ווייס. אין דער פּאַרטיע, אַזוי ווי אין יענער, האָט ווייס געאָפּפערט 2 טורמען און בענוצענדיג זיך מיט דעם, וואָס די שוואַרצע דאַמע האָט זיך דערווייטערט פון איהר שפּיעל, האָט ווייס דערוויל דער־גרייכט אַ מאַט. אין דער פּאַרטיע האָט שישקין געגעבען מאַט אין 10 צוגען. די „Strategie“ ברענגענדיג די פּאַרטיע האָט פאָרגע־לעגט די פּאָזיציע אַלס „עטיוד“*): מאַט אין 10 צוגען. נור באַלד איז געוואָרען צוגעשיקט אין רעדאַקציע נאָך קורצערע ענטשיידיגונ־גען אין 9 און אויך אין 8 צוגען מאַט.

13. Sd4×e6! Lc8—d7

ווען:

13. . . . Sb8—d7

איז דער מאַט נאָך שנעלער,

ווען:

13. . . . f7×e6

קומט פאָר מאַט אין 3 צוגען:

14. Se6×g7† Ke8—f8
15. Dd1—d6 Kf8—g8
16. Sg7—e6 Ld7—b5†
17. Ke2—f3 Lb5—e2†
18. Kf3×e2 Dh1×g2
19. Le4×g2

ווייס, אויפ'ן אָרט צו שלאָגען די דאַמע Le4×g2, האָט בעסער געקאָנט מאַט געבען אויף f8.

19. Dd6—f8 ≠

---

*) (etude) אַ חיכטיגער וואַריאַנט צום אויסבילדען.

19.	...	f7×e6
20.	Dd6—g3†	Kg8—f8
21.	Dg3—g7†	Kf8—e8
22.	Dg7—e7‡	

מיטטעל־גאַמביט. פּאַרטיע № 17

געשפּיעלט אויפ'ן אינטערנאַציאָנאַלען גאַמביט־טורניר צו באַדען (ביי וויען)

אין יאָהר 1914.

	ווייס רעטי	שוואַרץ שפּיעלמאַן
1.	e2—e4	e7—e5
2.	d2—d4	e5×d4
3.	c2—c3	Dd8—e7
4.	Dd1—e2?	

מיר וועלען שפּעטער זעהען, אַז דער צוג האָט געמאַכט אַ גרויסע ווירקונג אויף דער פּאַרטיע.

4.	...	Sg8—f6
5.	Sb1—d2	d7—d5
6.	e4—e5	d4—d3!
7.	De2×d3	De7×e5†

ווען ס'וואָלט פאָרגעקומען

7. e5×f6

שפּיעלט שוואַרץ:

7. . . .   d3×e2

און נאָכהער

8. f6×e7   e2×f1D† (*

9. Sd2×f1   Lf8×e7

דאַן ווערט די לאַגע פֿאַר שוואַרץ שטאַרקער, צו דעם האָט ער נאָך אַ בויער מעהר. דאַדורך מוז ווייס דעם d-בויער שלאָגען, הגם ער האָט אין דעם וואַריאַנט ווענינגער אַ בויער, מאַכט עס איהם גאָרנישט אויס אַזוי לאַנג ביז די דאַמען זענען נאָך דאָ אויפ'ן שאַך-ברעט.

8. Lf1—e2   Lf8—d6

9. Sg1—f3   De5—e7

10. Sd2—b3   c7—c5!

11. Dd3—c2   Sf6—e4

12. 0—0   0—0

13. Tf1—e1   Sb8—c6

14. Le2—d3

עס האָט זיך שוין ענטוויקעלט. שוואַרץ איז אָבער עטוואָס בעאונרוהיגט; ער קאָן נישט שפּיעלען:

14. . . .   c5—c4

ווייל עס וואָלט פאָרגעקומען:

15. Ld3×e4

14. . . .   f7—f5

---

*) דער בויער חערט פערוואַנדעלט אין אַ דאַמע.

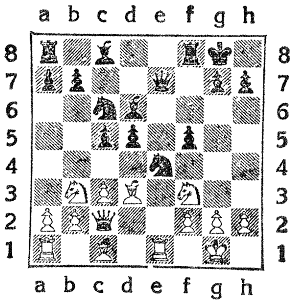

דיאַגראַמע 26

די שטעלונג נאָכ׳ן 14־טען צוג פֿון שוואַרץ.

15. c3—c4

ווײַס איז שוין געענגט. נאָך שפּילמאַנ׳ס געניאַלער פּאַרט־וועצונג (בײַם 16־טען צוג) ווערט די לאַגע פֿון ווײַס ערקלערט אַלס אויסזיכטלאָז.

15. ... S c6—b4
16. D c2—e2 b7—b5!
17. L d3×e4

אויף:

17. c4×d5?

קומט פֿאָר:

17. ... c5—c4

און ווײַס געווינט אַ פֿיגור.

17. ... f5×e4
18. c4×d5 S b4—d3
19. D e2×e4

ווען דער טורם וואָלט יעצט געצויגען, וואָלט פאָרגעקומען Sd3×c1 און נאָכהער e4×f3, און ס׳וואָלט נאָך געווען אַ גרעסערער שאָדען.

19.	. . .	Sd3×e1
20.	De4×e1	De7×e1†
21.	Sf3—e1	Tf8—f5!
22.	Lc1—e3	Tf5×d5
23.	Ta1—c1	c5—c4
24.	Sb3—d4	Lc8—f5
25.	Sd4×f5	Td5×f5
26.	Tc1—d1	Ld6—f4
27.	Td1—d7	Lf4×e3
28.	f2—e3	Ta8—e8
29.	Se1—c2	Te8—f8
30.	h2—h4	Tf5—f7
31.	Td7—d2	Tf7—f1†
32.	Kg1—h2	Tf1—f2

חײם גיט־אויף.

№ 18 פּאַרטיע. קאַנינגהאַמ׳ס גאַמביט.

	ווײס	שוואַרץ
	פאָן לאַסאַ	פאָן יעניש
1.	e2—e4	e7—e5

2.	f2—f4	e5×f4
3.	S g1—f3	L f8—e7
4.	L f1—c4	L e7—h4†
5.	g2—g3	f4×g3
6.	0—0	g3×h2†
7.	K g1—h1	L h4—f6
8.	S f3—e5	

די פֿאָרטזעצונג איז שטאַרקער אַלס e4—e5;

8.	...	L f6×e5

בעסער וואָלט געווען d7—d5 ... 8.

9.	D d1—h5	D d8×e7!
10.	T f1×f7	D e7—c5

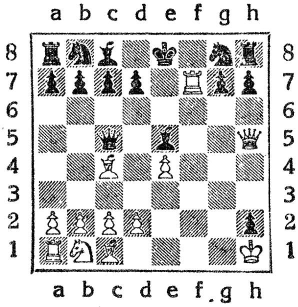

דיאַגראַמע 27

די פּאָזיציע נאָכ'ן 10-טען צוג פֿון שוואַרץ.

11.	T f7—f8†!	K e8—e7
12.	d2—d4	

ווײַס פֿערטײדיגט זיך פֿון מאַט און עפֿענט א װעג פֿאַר'ן לױפֿער c1.

12.	...	D c5×c4?

מ'האָט געברױכט צו שלאָגען דעם בױער d4.

13.	D h5—e8†	K e7—d6
14.	D e8×e5†	K d6—c6
15.	S b1—a3	d7—d6
16.	d4—d5†	K c6—c5
17.	L c1—e3†	K c5—b4
18.	c2—c3†	K b4—a4
19.	b2—b3†	K a4×a3

אויף

19. ... Ka4—a5

געװינט דער שפּרינגער מיט:

20. S a3×c4†

20. L e3—c1≠

№ 19 פּאַרטיע. לױפֿער-שפּיעל

ווײַס	שװאַרץ
ג. ר.	פּראָפֿ. ד״ר מאַנדהײמער

1.	e2—e4	e7—e5
2.	L f1—c4	S g8—f6

3. d2—d3 d7—d5

א גוטע פּאַרטוּעצונג.

4. e4×d5 Sf6×d5
5. Sg1—e2 Lf8—c5
6. c2—c3

עס ווערט מעהר געבּרויכט אין דיזען פּאַל 6. Sb1—c3

6. ... 0—0
7. d3—d4 Lc5—b6
8. Dd1—b3

אויף:

8. d4×e5

פאלגט:

8. ... Lb6×f2†
9. Ke1×f2 Dd8—h4†

א. א. וו.

8. ... c7—c6
9. 0—0

יעצט וואלט ווייס געקאנט נעהמען דעם e-בּויער; אָבּער שוואַרץ קריגט דאַן אַ בּעסערע פּאָזיציע, ציהענד Sb8—d7, און נאַכהער אויפ'ן ערגסטען אופן Sd7—c5.

9. ... Lc8—e6
10. d4×e5 Sb8—d7
11. Se2—f4 Sd7×e5
12. Tf1—d1

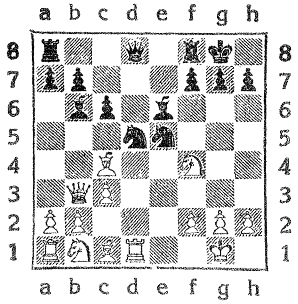

דיאגראמע 28

די שטעלונג נאכ'ן 12-טען צוג פון ווייס.

די ווייסע פיגורען זענען נישט אזוי גוט אויסגעשטעלט ווי די שווארצע. צום בעסטען וואלט געווען פאר ווייס 12. Lc4×d5. ווען שווארץ אלס ענטפער נעהמט מיט דעם בויער קומט נאכהער פאר: Tf1—e1; שפּילט ער: 12. ... Le6×d5, טוישט ווייס פריהער אויס דעם לויפער (זאגאר די דאמע) און נאכהער שפּילט ער Tf1—d1. מען זעהט יעצט אז דער צוג c2—c3 איז נישט געווען קיין ריכטיגער, ווייל דעם שפּרינגער b1 פעהלט זיין נאטורליכעם פעלד, דאדורך איז נישט גוט ענטוויקעלט דער דאמע פליגעל פון ווייס.

12.	...	Se5×c4
13.	Db3×c4	Sd5×f4
14.	Td1×d8	Ta8×d8!

שווארץ האט גוט אויסגענוצט די שוואכקייט פון געגנער און ענדיגט די פארטיע וואונדערליך.

15.	Dc4—f1	Le6—c4!

16. L c1×f4

ווייס האט ניט קיין שום בעסערען צוג, וועיל: אויף 16. D f1—e1 ניט די ענטשיידונג דער לויפער-אפפער אויף f 2.

16.	...	Lc4×f1
17.	Kg1×f1	Td8—d1†
18.	K f1—e2	T f8—d8

שווארץ האט געווינען נאך א קורצען קאמף. ווייס האט א קוואליטאס-מאנגעל, און אויך א הילפסלאזע שטעלונג.

№ 20 פראנצויזישע שפיעל. פארטיע

פון האמבורגער טורניר אין יאהר 1910.

ווייס	שווארץ
לעאנהארדט	שפיעלמאן

1.	e2—e4	e7—e6
2.	d2—d4	d7—d5
3.	S b1—c3	S g8—f6
4.	L c1—g5	L f8—e7
5.	e4—e5	S f6—d7
6.	L g5×e7	D d8×e7
7.	L f1—d3	a7—a6
8.	S c3—e2!	

ווייס האט געמוזט מאכען דעם לעצטען צוג, וועיל עס דראהט c7—c5.

8.	...	c7—c5
9.	c2—c3	Sb8—c6
10.	Dd1—d2	c5×d4
11.	c3×d4	Sd7—b6

בעסער וואלט געווען צו שפּילען 11. ... b7—b6

12.	b2—b3	Lc8—d7
13.	Ta1—c1	0—0
14.	f2—f4	Ta8—c8
15.	Sg1—f3	Sc6—b4
16.	Ld3—b1	Tc8×c1
17.	Se2×c1	Tf8—c8
18.	0—0	a6—a5
19.	a2—a3	Sb4—c6
20.	Dd2—d3	g7—g6
21.	a3—a4	Sc6—b4
22.	Dd3—d2	Sb6—a8

די פּאַרטיע איז אַ כאַראַקטעריסטישע אין דער הינזיכט, אַז איינער פון די שפּילער פיהרט דעם אַנגריף אויפ'ן קעניגפליגעל, דער אַנדערער אויף דעם דאַמעפליגעל.

23.	g2—g4!	b7—b5

(זעה דיאַגראַמע 29).

24.	f4—f5!	b5×a4

שוואַרץ וואלט בעסער געמאַכט, נעהמענדיג דעם בויער b5; אָבער אויך אין דעם פאַל קריגט ווייס אַ פרייע g-ליניע צום אַטאַק.

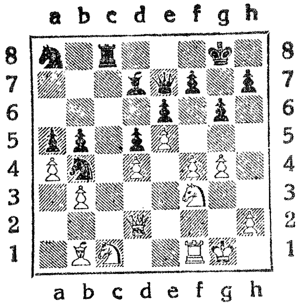

דיאגראמע 29

די פּאָזיציע נאָכ'ן 23־טען צוג פון שוואַרץ.

25.	f5—f6	D e7—f8
26.	h2—h4!	h7—h6
27.	h4—h5	g6—g5
28.	S f3×g5!	

דאָס אָפּפּערן דעם שפּרינגער האָט אַנ'ענטשיידענע קראַפט

28.	...	h6×g5
29.	D d2×g5†	Kg8—h8
30.	h5—h6	S a8—c7
31.	D g5—g7†	D f8×g7
32.	h6×g7†	K h8—g8
33.	K g1—g2	S c7—e8
34.	L b1—h7†	

שוואַרץ גיט־אויף ווייל אויף:

34. . . . Kg8×h7

קומט פאָר:

35. Tf1—h1†

א. א. וו.

№ 21 פּאַרטיע. סיציליִשע ערעפנונג

די דאָזיגע פּאַרטיע איז געוואָרען געשפּיעלט קאָרעספּאָנדענ-
טיש צווישען דאַרמשטאַדער שאַך-קלוב און לייפּציגער שאַך-געזעל-
שאַפט. זי איז געשפּיעלט געוואָרען כמעט א יאָהר.

ווײַס לייפּציג		שוואַרץ דאַרמשטאַדט
1.	e2—e4	c7—c5
2.	Sb1—c3	e7—e6
3.	Sg1—f3	Sb8—c6
4.	d2—d4	c5×d4
5.	Sf3×d4	a7—a6
6.	Lf1—e2	Lf8—b4

ווען שוואַרץ וואָלט געשפּיעלט:

6. . . . Dd8—c7

קומט פאָר אזא פּאַרטיע ווי פּאַולסאָן האָט אמאָל געשפּיעלט
בײַ וועלכע ער (פיהרער פון די שוואַרצע פיגורען) האָט געהאַט
בעסערע שטעלונג.

7.	Sd4×e6	b7×c6
8.	Dd1—d4!	Lb4—f8

דער לעצטער צוריקטריט איז געווען א צוואנג-צוג ווייל נאך:

8. . . . L b4×c3

קומט פאר

9. b2×c3

נאכהער

10. L c1—a3

און ווייס וואלט געשטאנען זעהר גוט.

9. **L c1—f4** d7—d5

10. 0—0—0 **S g8—f6**

11. e4×d5 e6×d5

און ווען

11. . . . c6×d5

געשעהט

12. S c3—a4

מיט דער דראהונג צו קומען מיט'ן זעלבען שפרינגער אויף b6.

12. g2—g4!

ווייס האט שוין א פאזיציאנעלע איבערוויכט און נוצט ענערגיש אוים די געלעגענהייט.

12. . . . L c8—e6

עס איז איבעריג צו ערקלערען, אז דעם בויער טאר מען נישט שלאגען, ווייל נאכ'ן אויסטויש אויף g4 שפיעלט ווייס: Th1—e1† און מיט דעם וואלט ער בעאונרוהיגט דעם געגנער.

13. g4—g5?

עס האט געברויכט ליעבער געשעהן:

13. S c3—a4

אויף וועלכען עס וואלט פארגעקומען אנ׳ענטפער:

13. . . . L f8—e7

דאכהער:

14. S a4—b6

13. . . . S f6—d7

14. T h1—e1

ואגאר יעצט האט וויים געברויכט שפיעלען Sc3—a4.

14. . . . D d8—b6

15. D d4—d3 L f8—e7

16. D d3—g3 0—0

17. L e2—g4 L e6×g4

18. D g3×g4 f7—f5

בעסער וואלט געווען Db6—d8.

19. D g4—f3! D b6—d8

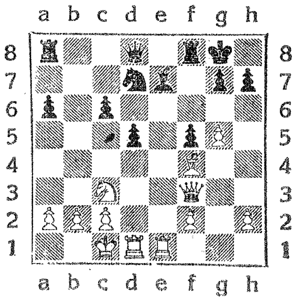

דיאגראמע 30

די שטעלונג נאכ׳ן 19-טען צוג פון שווארץ.

20. S c3×d5! c6×d5

דער צוג

20. . . . L e7×g5

האט נישט קיין שום בעדייטונג צוליעב:

21. Te1—g1

21. D f3×d5† K g8—h8

22. D d5×d7 L e7×g5

23. D d7×d8 L g5×f4†

24. D d8—d2 L f4×d2†

25. T d1×d2 K h8—g8

26. T e1—e7 T f8—f7

27. T d2—d7 T f7×e7

28. T d7×e7 h7—h6

18 c2—c4!

שווארץ גיט-אויף ווייל דאס ענדשפיעל קאן זיך נישט לאנג האלטען.

אויף

29. . . . K g8—f8

געשעהט:

30. Te7—e5 g7—g6

31. K c1—d2

א. א. וו.

סקאנדינאווישע ערעפנונג. פארטיע № 22

אדער דאמע-בויער געגען קעניג-בויער.

געשפּיעלט אויפ'ן וויענער טורניר אין יאהר 1908.

	ווייס סאַלווע	שוואַרץ מיזעס
1.	e2—e4	d7—d5
2.	e4×d5	D d8×d5
3.	S b1—c3	D d5—a5
4.	d2—d4	S g8—f6
5.	L f1—d3	

דער לעצטער צוג איז נישט געווען קיין ריכטיגער, כל זמן דער שפּרינגער g1 האט נישט געצווינגען אויף f3. ווייס האט בעסער געברויכט ביים 5-טען צוג שפּיעלען S g1—f3, אדער h2—h3 און נאכהער ארויספיהרען דעם לויפער.

5.	. . .	S b8—c6
6.	S g1—e2	

יעצט דערזעהט מען דעם פעהלער, וואס ווייס האט געמאכט ביים 5-טען צוג. אויפ'ן נאטורליכען און בעסטען פעלד קאן דער שפּרינגער נישט געהן, ווייל דער לויפער c8 וואלט געקומען אויף g4. יעצט אבער ווען דער שפּרינגער שטעהט נישט אויף f3, וואלט פאר שווארץ געווען א שטארקער צוג e7—e5.

6.	. . .	L c8—g4
7.	f2—f3	

דער לעצטער צוג איז נישט קיין שענער

7. ... Lg4—h5
8. Lc1—e3 0—0—0
9. Dd1—d2 Lh5—g6
10. Sc3—e4

שוואַרץ שטעהט עטוואָס בעסער, ווייל אויף דער d-ליניע גרייטען זיך צו אַטאַקען.

10. ... Da5×d2†
11. Ke1×d2

ווען דער שפּרינגער וואָלט געשלאָגען, בעקומט ווייס דורך Lg6×d3 אַ דאָפּעלטען בויער; ווען דער לויפער וואָלט געשלאָגען, ווערט דער דאַמע-בויער פערלוירען. יעצט אָבער שטעהט דער ווייסער קעניג אויף דער d-ליניע, אַנטקעגען דעם פיינדליכען טורם און דאָס ברויכט צו בעאונרוהיגען די ווייסע פיגורען.

11. ... e7—e5

מען זעהט יעצט ווי שען עס האָט זיך ענטוויקעלט דער אָנגריף אויף דער d-ליניע.

12. c2—c3 Lf8—e7
13. Kd2—c2 Sf6—d5
14. Le3—f2 e5×d4
15. Se2×d4

ווען דער בויער צוריקשלאָגען, ווירקט אַלזאָ Sc6—b4†, Kc2—d2, f7—f5, Se4—g3, Le7—g5† מיט ענטשיידונג.

15. ... Sc6—e5

אַ אינטערעסאַנטע שטעלונג פון 4 שפּרינגערס.

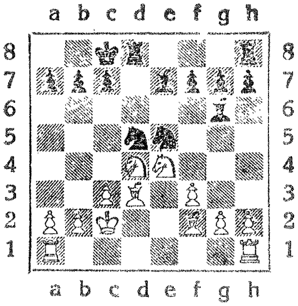

דיאגראמע 31

פּאָזיציע נאָכ׳ן 15־טען צוג פון שוואַרץ

16. L d3—f1

עס האָט געדראָהט מינדעסטענס אַ בויער־פערלוסט דורך Se5×d3, דערנאָך Sd6—f4†.

16. . . . c7—c5

17. S d4—b3 S e5—g4!

18. f3×g4 L g6×e4†!

19. L f1—d3

אָדער

19. K c2—c1

א. א. וו.

19. . . . S d5—e3†

20. L f2×e3 T d8×d3

21. L e3—d2 c5—c4!

זאָל דער שפּרינגער יעצט געהן אויף a5, ווערט ער פער־

לוירען דורך אַבצוג-שאַך; פאַלט דער שפּרינגער געהט אויף e1 קומט פאַר † Td3—d7, דערנאָך טורם-פערדאָפּלונג און דער לויפער ווערט פערלוירען.

22.	Ta1—e1	c4×b3 †

און שוואַרץ געווינט.

ווען צ. ב. ווייס שפּיעלט:

23.	a2×b3	Th8—d8
24.	Ld2—c1	Td3—e3 ‡

„קאַראָ-קאַן" ערעפנונג. פּאַרטיע № 23

געשפּיעלט אין וועט-קאַמף וועגען מייסטערשאַפט צו בערלין אין יאָהר 1905.

	ווייס ד״ר לעווויט	שוואַרץ קאַראָ
1.	e2—e4	c7—c6
2.	d2—d4	d7—d5
3.	Sb1—c3	d5×e4
4.	Sc3×e4	Sg8—f6
5.	Se4—g3!	Lc8—g4
6.	Lf1×e2	

מען האָט געבּרויכט צו שפּיעלען f2—f3 און דאָס וואָלט ניט געפיהרט צום אויסטוישען די וויכטיגע לויפערס. דאָס פעהלען פון דעם ווייסען קעניג-לויפער מאַכט זיך שפּעטער בעמערקבאַר.

6.	. . .	Lg4×e2

7. S g1 × e2	e7—e6
8. L c1—g5	S b8—d7
9. D d1—d2	D d8—b6
10. 0—0—0	

ווײַס איז אין דער ענטוויקלונג עטוואָס פאָראויס, אָבער די געלעגנהייט קומט אום שווער אויסצונוצען, ווײַל שוואַרץ האָט נישט קיין שום שוואַכען פונקט.

10. . . .	0—0—0
11. T h1—e1	h7—h6
12. L g5—f4	g7—g5

מיט'ן לעצטען צוג שאַפט שוואַרץ פאַר'ן געגנער אַ'אַנגריפס־ פונקט.

13. L f4—e3	S f6—d5
14. f2—f4	

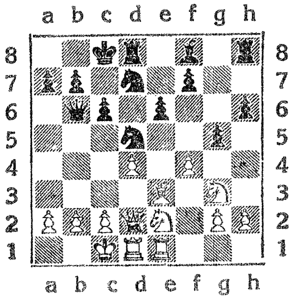

די פאָזיציע נאָכ'ן 14־טען צוג פון ווײַס.

דיאגראמע 32

אויף דעם אַנגריף ענטפערט שווארץ מיט אַ געגען-אַנגריף פון אַנ'אַנדערען פליגעל.

14. . . . D b6—a6!

15. K c1—b1 S d7—b6

16. D d2—d3?

דאָס דראָהענדע אַנקומען פון שפּרינגער אויף b6 האַט ווייס געבראָכט איינצוהאַלטען דורך b2—b3.

16. . . . S b6—c4

17. L e3—c1 S d5—b4

ווייס האַט צו שטאַרק ערלויבט דעם שפּרינגער זיך צו בעוועגען.

18. D d3—b3 S c4—a5

19. D b3—c3

עס האַט געדראָהט Da6—c4.

19. . . . S a5—c4

20. a2—a3 S b4—d5

21. D c3—b3 g5×f4

22. S e2×f4

בעסער וואָלט געווען צו שלאָגען מיט'ן לויפער, מיט וועלכען ער וואָלט איינגעהאַלטען דעם שפּעטערען טורם-אַנגריף.

22. . . . S d5×f4

23. L c1×f4 T d8—d5

העררר קאַראָ האַט די פּאַרטיע זעהר שען געפיהרט. זיין שטעלונג, נישט צו ציהען מיט דעם לויפער פון f8, איז געווען אויסגעצייכענט.

24.	L f4—c1	S c4×a3†!

און געווינט, ווייל אויף b2×a3 ווערט פערלוירען די
דאמע דורך Td5—b5;

דאמען־בויער שפּיעל. פּארטיע № 24

געשפּיעלט אויפ'ן טורניע צו ניו־יאָרק אין יאָהר 1916

	ווײַס קאפּאבלאנקא	שוואַרץ שרעדער
1.	d2—d4	d7—d5
2.	S g1—f3	e7—e6
3.	c2—c4	S g8—f6
4.	S b1—c3	S b8—d7
5.	L c1—g5	L f8—e7
6.	e2—e3	0—0
7.	T a1—c1	a7—a6
8.	D d1—c2	T f8—e8
9.	L f1—d3	d5×c4
10.	L d3×c4	b7—b5
11.	L c4—d3	L c8—b7
12.	a2—a4!	b5—b4
13.	L g5×f6	S d7×f6
14.	S c3—e4	S f6×e4

בעסער וואָלט געווען:

14. ... g7—g6

ערגער:

14. ... b4—b3

ווייל אויפ'ן 15-טען צוג געשעהט:

15. Se4×f6† Le7×f6

נאכהער

16. Ld3×h7† Kg8—h8

17. Dc2—d3

ווען שווארץ וואלט געשפיעלט g7—g6 קומט פאר אויפ'ן 18-טען צוג:

18. Lh7×g6 f7×g6

19. Dd3×g6

און דראהט Tc1—c5.

15. Ld3×e4 Lb7×e4

16. Dc2×e4 c7—c5

וואהרשיינליך צום בעסטען, ווייל ווייס דראהט באלד: Sf3—e5, דערנאך Tc1—c6.

17. d4×c5 Dd8—a5

18. b2—b3 Le7×c5

19. Sf3—g5

(זעה דיאגראמע 33).

19. ... h7—h6?

דער ריכטיגער צוג איז דא g7—g6, אויף וועלכען ווייס האט דעם אנגריף מיט h2—h4 פארטגעזעצט. נאך דעם 19-טען צוג האט שווארץ א פערלוירענע פארטיע.

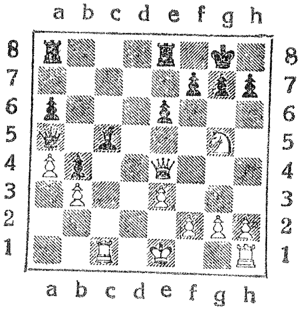

דיאגראמע 33

די פּאָזיציע נאָכ׳ן 19־טען צוג פון חיים.

20.	D e4—h7†	K g8—f8
21.	D h7—h8†	K f8—e7
22.	D h8×g7	h6×g5
23.	D g7×g5†	K e7—d6
24.	K e1—e2	T a8—c8
25.	T c1—c4	K d6—c6
26.	T h1—c1	K c6—b6
27.	h2—h4!	

די שוואַרצע פיגורען זענען אַזוי געשלאָסען, אַז ווייס קאָן מיט אַלע 4 בויערן מאַכען דאַמען און שוואַרץ קאָן נישט שטעלען קיין ווידערשטאַנד.

27.	. . .	f7—f5
28.	D g5—g7	T e8—e7

29. D g7—e5 | T c8—c6?

זעהר אַ גרויסער פעהלער. שוואַרץ איז געגען דעם ווײַטערען געהן מיט דעם h-בויער מאַכטלאָז.

30. T c4×c5

שוואַרץ גיט־אויף.

קאַפּאַבלאַנקאַ האָט פאַר די פּאַרטיע בעקומען אַ שענהייטס־פּריז.

דאַמע־גאַמביט. פּאַרטיע 25 №

פון מײַסטער־טורניר צו מאַנהיים אין יאָהר 1914.

	ווײַס מאַרשאַל	שוואַרץ רעטי
1.	d2—d4	d7—d5
2.	c2—c4	e7—e6
3.	S b1—c3	S g8—f6
4.	L c1—g5	L f8—e7
5.	e2—e3	0—0
6.	T a1—c1	S f6—e4

דער לעצטער צוג דערווײַזט זיך אַלס נישט ריכטיג.

7.	L g5×e7	D d8×e7
8.	c4×d5	S e4×c3
9.	T c1×c3	e6×d5
10.	D d1—c2	c7—c6
11.	S g1—f3	S b8—d7

12. L f1—d3 | S d7—f6
13. 0—0 | L c8—g4
14. S f3—e5 | L g4—h5?

עס וועט זיך באלד ארויסווייזען, אז דער לויפער האט בע־דארפט צו געהן אויף e6.

15. f2—f4 | S f6—e4

פאר שווארץ שטעהט יעצט די דראהונג: f4—f5 און דאך האט ער ביים 15־טען צוג נישט געקאנט בעסער שפיעלען (עס דראהט איהם נאך h2—h3 און g2—g4).

16. L d3×e4 | d5×e4
17. g2—g4 | L h5—g6

פאלס:

17. ... | f7—f6

קומט פאר

18. g4×h5 | f6×e5
19. d4×e5

און דער בויער e4 ווערט פערלוירען.

18. f4—f5 | f7—f6
19. S e5×g6 | h7×g6
20. f5×g6 | f6—f5

עס האט געדראהט D c2—b3†, נאכהער T f1—f5.

21. g4×f5 | D e7—g5†
22. D c2—g2 | T f8×f5
23. T f1×f5 | D g5×f5
24. T c3—c5 | D f5—f6

25. T c5—h5

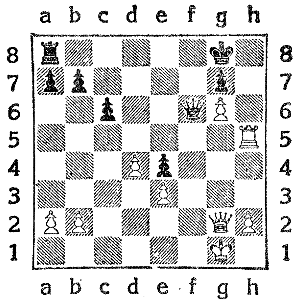

דיאגראמע 34

די שטעלונג נאָכ'ן 25-טען צוג פֿון ווײַס.

25.	. . .	T a8—e8

אויף:

25.	. . .	T a8—f8

גיט די ענטשיידונג

26.	Th5—h8†	Kg8×h8
27.	Dg2—h3†	

א. א. וו.

26.	Dg2—g4	T e8—e6
27.	T h5—g5	T e6—d6
28.	h2—h4	T d6—e6
29.	h4—h5	T e6—e8

שוואַרץ איז גאַנץ הילפסלאָז.

30.	T g5—f5	D f6—e6
31.	T f5—f4	D e6—d5

פֿאלס:

31. ... De6×a2

קומט פֿאָר:

32. Dg4—d7

מיט דער דראָהונג Dd7—f7†.

32. Dg4—f5

שוואַרץ גיט־אויף, ווייל נאָכ'ן דאַמע־טויש וואָלט שוואַרץ עראָבערט דעם e־בויער און מיט דעם איז די ענדע שפּיעל פֿאַר שוואַרץ גאַנץ האָפֿנונגסלאָז.

צו דער „אונשטערבליכער פּאַרטיע" (אַנדערסען־קיעזעריצקי) ברענגט ל. א. פֿאלק אין „Moskauer Deutscher Zeitung" פֿאָלגענדע פּאַרטיע, וועלכע איז געשפּיעלט געוואָרען אין וויען, דעם 5־טען מאי 1895 יאָהר.

№ 26 פּאַרטיע. אונרעגעלמעסיגע ערעפֿנונג.

	ווײַס שלעכטער	שוואַרץ פֿליימיג
1.	b2—b4	e7—e6
2.	Lc1—b2	Sg8—f6
3.	a2—a3	c7—c5
4.	b4—b5	d7—d5
5.	d2—d4	Dd8—a5†
6.	Sb1—c3	Sf6—e4

7.	D d1—d3	c5×d4
8.	D d3×d4	L f8—c5
9.	D d4×g7	L c5×f2†
10.	K e1—d1	d5—d4!!
11.	D g7×h8†	K e8—e7
12.	D h8×c8	d4—c3
13.	L b2—c1	S b8—d7!
14.	D c8×a8	D a5×b5
15.	L c1—f4	

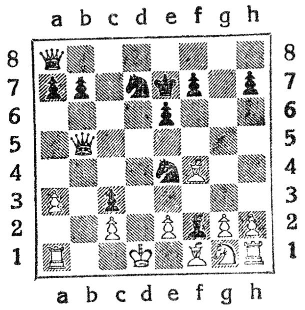

דיאגראמע 35

די פּאָזיציע נאָכ'ן 15־טען צוג פון ווייס.

15.	. . .	D b5—d5†
16.	K d1—c1	L f2—e3†!
17.	L f4×e3	S e4—f2!!

ווייס גיט־אויף די פּארטיע, ס'גיבט מער קיין רעטונג צום מאט.

ווען צ. ב.

18. Le3×f2

קומט פאַר מאַט אין 3 צוגען:

18. ... Dd5—d2†

19. Kc1—b1 Dd2—d1†

און c2 מאַט.

ווען

18. Kc1—b1

קומט פאַר מאַט אין 2 צוגען:

18. ... Dd5—b5†

און אויף b2 מאַט.

ברענגענדיג ווייטער אַנדערסען׳ס „אונשטערבליכע פּאַרטיע" בעמערקט ל. א. פאַלק: צוגלייכענדיג די טיעפקייט פון די קאָמבינאַציעס פון דער פּאַרטיע, זענען מיר כמעט געגויט אָבצוגעבען מעהר אַכטונג שלעכטער׳ס פּאַרטיע, ווייל אַנדערסען בעצויבערט אונז מעהר מיט׳ן גלאַנץ, ווי מיט דער טיעפקייט פון זיין שפּיעלען. נאָר ווען מיר זאָלען זיך דערמאָהנען, אַז אַנדערסען האָט געשפּיעלט מיט 66 יאָהר צוריק (אין לאָנדאָן פאַר׳ן 1-טען אינטערנאַציאָנאַלען שאַך-טורניער, פון וועלכען אַנדערסען איז אַרויס דער ערשטער זיעגער), ווען די טעכניק פון שפּיעל האָט זיך נאָך געפינען אין זעהר פריהסטען פּעריאָד פון איהר ענטוויקלונג, ווען דאָס שאַך-שפּיעל איז נאָך נישט געווען אַלגעמיין פערשפּרייט ווי יעצט, וואָס אַ דאַנק די פיעל טורניערען, קאָנגרעסען א. ד. גל. האָט דאָס שפּיעל דערגרייכט די העכסטע שטופע און אויסאַרבייטונג, מוזען מיר איבערגעבען דעם קראַנץ פון גרויסקייט אַנדערסען׳ען; ווייל כדי צו בעשאַ-

פֿען אין זיין צייט דאָס וואָס ער, מוז מען בענוצען זעלטענע אוי־
סערליכע פֿעהיגקייטען צו קאָמבינאַציעס און אַנאַליז.

№ 27 פּאַרטיע. אונרעגעלמעסיגע ערעפֿנונג

געשפּיעלט אויפ'ן שאַך־טורניער צו בודאַפּעסט אין סעפּטעמבער 1916.

	ווייס ד"ר עססער	שוואַרץ ברויער
1.	d2—d4	S g8—f6

מען האָט שוין אַזוי אַמאָל געשפּיעלט, אָבער נאָך קיינמאָל
מיט פֿאָלגענדער פֿאָרטזעצונג.

2.	c2—c4	e7—e5

די אונגאַרישע שאַך־צייטונג „Magyar Sakvilag“, וועלכע
האָט געדרוקט די דאָזיגע פּאַרטיע בעמערקט, אַז דער לעצטער צוג
גרויכט צו זיין אַ פֿיינער. די בודאַפּעסטער שאַך־מייסטערס האָבען
דעם דאָזיגען צוג אַנאַליזירט; און מען וועט איהם וואַרשיינליך, אין
דער צוקונפֿט אַ נאָמען געבען: „די בודאַפּעסטער פּערטיי־
דיגונג“.

3.	d4×e5	S f6—g4
4.	D d1—d4	h7—h5
5.	S g1—f3	S b8—c6
6.	D d4—d5	L f8—b4†
7.	S b1—c3	D d8—e7
8.	L c7—f4	

דיזעלבע צייטונג בעמערקט, אז ווייס וועהלט-אוים די בעסטע צוגען:

8.	. . .	b7—b6
9.	h2—h3	S g4—h6
10.	T a1—c1	L c8—b7
11.	a2—a3	

בעסער איז יעצט e2—e3.

11.	. . .	L b4×c3†
12.	T c1×c3	0—0—0
13.	e2—e3	

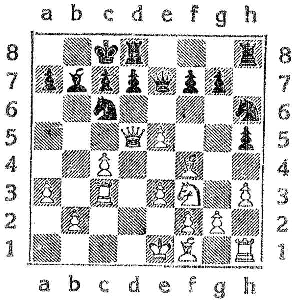

דיאגראמע 36

די פאזיציע נאכ'ן 13-טען צוג פון ווייס.

13.	. . .	T d8—g8!

זעהר א פיינער צוג, שווארץ פלאנירט אנ'אנגריף אויף די ווייסע פיגורען.

14.	L f4—g5	f7—f6

15.	e5×f6	g7×f6
16.	L g5×h6	S c6—e5
17.	D d5—d4	S e5×f3†
18.	g2×f3	L b7×f3
19.	T h1—h2	T h8×h6
20.	D d4—f4	D e7—e4!
21.	D f4×e4	

זעלבספערשטענדליך, טאָר ווײַס נישט נעהמען דעם טורם צוליעב Df4—b1†.

21.	...	L f3×e4
22.	K e1—e2	T g8—g1
19.	c4—c5	

בעסער וואָלט געווען:

23. T c3—c1

כדי מיט:

24. f2—f3

זיך צו בעפרייען פון דער געדריקטער שטעלונג.

23.	...	L e4—b7
24.	c5×b6	a7×b6

יעצט דראָהט L b7—a6†.

25. T c3—d3

ווײַס האָט נישט קיין אנדערען צוג:

25.	...	L b7—a6
26.	L f1—g2	T g1—b1

27.	L g2—e4	T b1×b2†
28.	K e2—f3	f6—f5
29.	L e4×f5	T h6—f6
30.	Td3×d7	T f6×f5†
31.	K f3—e4	T f5×f2

ווייס גיט-אויף.

קעניג-לויפער שפיעל. פארטיע 28 №

מיניאטור פארטיע.

געשפיעלט פון ש. ווייסבלאט אין א „בלינד"-סעאנס מיט 3 פערזאן גלייכצייטיג.

שווארץ	ווייס
ש. ווייסבלאט (בלינד)	מ. שפירא

1.	e2—e4	e7—e5
2.	S g1—f3	Sb8—c6
3.	L f1—c4	S c6—d4
4.	S f3×e5?	D d8—g5

דיזעלבע שטעלונג האט זיך שוין פיעל מאל געטראפען ביי גרעסערע מייסטער. שווארץ דראהט צו געווינען א פיגור, ווייס האט קיין רעטונג צו שיצען. ווען ווייס זאל שפיעלען Se5—g4, ענטפערט שווארץ d7—d5 און גרייפט-אן גלייכצייטיג 2 פיגורען: דעם לויפער c4 און שפרינגער g4

5. S e5×f7?

ווייס ציעלט צו ערראבערען דעם טורם h8, נישט קוקענדיג דערויף, וואס איהם דראהט א גרויס געפאהר.

5. . . .	D g5×g2!

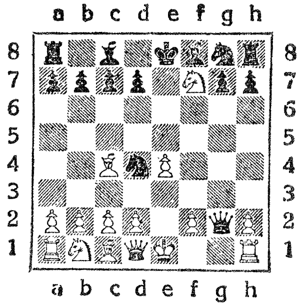

דיאגראַמע 37

די פּאָזיציע נאָכ'ן 5-טען צוג פֿון שוואַרץ.

6. T h —f1	D g2×e4†
7. L c4—e2	S d4—f3 ≠

№ 29 פּאַרטיע. פֿיער-שפּרינגער שפּיעל

ווײַס	שוואַרץ
רער 5-יעהריגער שמאוליק דאָס „וואונדער-קינד".	J. רובינשטיין (בלינד).
1. e2—e4	e7—e5
2 S g1—f3	S b8—c6
3. L f1—c4	L f8—c5
4. 0—0	S g8—f6
5. S b1—c3	d7—d6

6.	h2—h3?	h7—h6
7.	d2—d3	g7—g5
8.	S c3—d5	g5—g4
9.	S f3×g5!?	

אַ צווייפֿעלהאַפֿטער צוג. דער קלײנער שמואליק בעצוויבערט אונז, אָבער אין דער ווירקליכקייט האָט זיך דובינשטיין פֿון דעם צוג גאָרנישט געמאַכט.

9.	...	S f6×d5
10.	e4×d5	h6×g5
11.	d5×c6	b7×c6!
12.	h3×g4	d7—d5
13.	D d1—e2!	D d8—f6

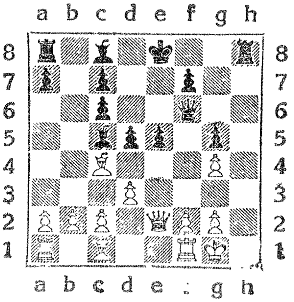

דיאַגראַמע 38

די שטעלונג נאָכ'ן 13-טען צוג פֿון שוואַרץ

14.	L c4—b3	D f6—h6
15.	D e2×e5?	L c8—e6

ווײַס, כּדי זיך צו שיצען פֿון שנעלען מאַט, מוז מיט דער דאַמע שלאָגען דעם טורם h8.

16.	De5×h8†	Dh6×h8
17.	Lc1×g5	Ke8—d7
18.	c2—c3	Ta8—g8
19.	Lg5—e3	Le6×g4!
20.	Lb3—d1	

כּדי נישט צו לאָזען קומען דעם לויפֿער פֿון g4 אויף f3.

20.	..	Lg4—h3
21.	g2—g3	Tg8×g3†!
22.	f2×g3	Lc5×e3†
23.	Tf1—f2	Dh8—g7
24.	Ld1—g4†	

שמואליק צולאַכט זיך, ווײַל דער צוג איז נור אַלס אַ „וויץ".
ער ענדיגט די פּאַרטיע מיט דעם וועלט-מײַסטער מיט אַ שאַך-אויסרוף.

24.	...	Dg7×g4

ווײַס גיט-אויף.

№ 30 איטאַליענישע. פּאַרטיע

Giuoco piano.

בעמערקונגען פֿון ש. ווײַסבלאַט.

	ווײַס	שוואַרץ
	ד״ר קוליק	ש. ווייסבלאַט (בלינא)
1.	e2—e4	e7—e5

2.	L f1×c4	L f8—c5
3.	S g1—f3	S b8—c6
4.	c2—c3	D d8—e7

אַ גוטער צוג, כּדי נישט צולאָזען ווײַס שפּילען d2—d4.

5.	b2—b4	L c5—b6
6.	a2—a4	a7—a6
7.	a4—a5	L b6—a7
8.	d2—d3	d7—d6
9.	L c1—g5	S g8—f6

דער בעסטער ענטפער.

10.	h2—h3	h7—h6
11.	L g5×f6	D e7×f6
12.	0—0	g7—g5!

זעהר אַ גוטער צוג, כּדי שפּעטער צו שפּילען g5—g4 אום צו עפענען די g-ליניע.

13.	L c4—d5?	T h8—g8

בעסער וואָלט געווען באַלד שפּילען g5—g4.

14.	S f3—h2	g5—g4

שוואַרץ אָפּפּערט דעם בויער אום צו קריגען אָפען דעם טורם אויף דער g-ליניע צו אַ שנעלען אָנגריף.

15.	S h2×g4	L c8×g4
16.	h3×g4	h6—h5!

דער בעסטער צוג אין דער פּאָזיציע.

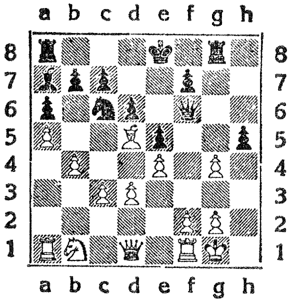

דיאַגראַמע 39

די פּאָזיציע נאָכ׳ן 16-טען צוג פון שוואַרץ.

ווײַס איז געצוווּנגען צו שלאָגען דעם בויער h5. ווען ער אַל נישט שלאָגען, שלאָגט דאַמאָלס שוואַרץ.

פאַלס:

17. b4—b5

קומט פאַר

17.	. . .	h5×g4
18.	b5×c6	g4—g3
19.	c6×b7	g3×f2†

און אין נאָהענטסטען צוג מאַט.

און ווען

17. b4—b5

קומט פאַר

17.	. . .	h5×g4
18.	b5×c6	g4—g3
19.	Dd1—f3	g3×f2†

דאַמען-פערלוסט און שנעלער מאַט.

17.	g4×h5	Ke8—e7
18.	Sb1—d2	Df6—h4

אַ גוטער צוג.

19.	Sd2—f3?	

שוואַרץ זאָגט פאַר מאַט אויפֿן פֿיערטען צוג.

19.	...	Tg8×g2†
20.	Kg1×g2	Ta8—g8†
21.	Sf3—g5	Tg8×g5†
22.	Kg2—f3	Dh4—g4 ‡

זעהר אַ שענע ענדשפּיעל.

ענדשפיעל-סטודיען.

זעלטען קומט פאר א זיעג צו ערגרייכען אין מיטען שפיעל; אממיינכטען ביים ענדשפיעל. אין מיטען שפיעלען קומט פאר א זיעג דורך א מעהרגעוויכט, ד. ה. ווען איינער פון די צוויי שפיעלער האט א גרעסערע צאהל פיגורען (אדער ביי אן׳אויסערגעוועהנליכע פאזיציע). דערום מוזען מיר בענוצען א פאר ווערטער צו כאראק-טעריזירען דאס שליעסען א פארטיע. די ענדשפיעל-טעאריע איז במעט אזוי וויכטיג ווי די ערעפנונג-טעאריע. מיר וועלען דא נור בעשפרעכען די הויפטזעכליכע און איינפאכסטע ענדשפיעלען.

דאמע געגען קעניג

קאן מען אמשפעטסטענס ערגרייכען דעם זיעג אין 9 צוגען.

מען טרייבט דעם קעניג אויף דעם ראנד (עקפעלד); מען מוז זיך אבער היטען איהם נישט אין פאט צו שטעלען.

אין דער דיאגראמע 40 קומט פאר:

1.	D a6—e2	K f4—g5 צום בעסטען.
2.	D e2—f3	K g5—h6
3.	K e6—f6	K h6—h7
4.	D f3—g4	

ענדשפּיעל־סטודיע

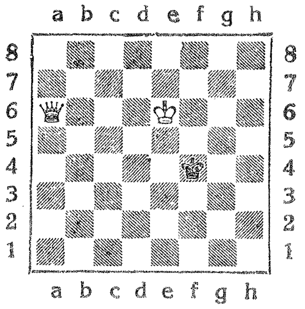

דיאגראמע 40

I.

4. . . .	K h7—h6
5. D g4—g6 ≠	

II.

4. . . .	K h7—h8
5. D g4—g7 ≠	

טורם געגען קעניג

דעם מאַט איז אַמשפּעטסטענס צו ערגרײכען אין 15 צוגען.

אַלס בײַשפּיעל בענוצען מיר די דיאַגראַמע 40, אין וועלכער מען דאַרף פאַרשטעלען אַ טורם אַנשטאַט אַ דאַמע.

ווײַס	שוואַרץ
1. T a6—d6	K f4—e4

2.	T d6—d5	K e4—f4
3.	T d5—e5	K f4—f3
4.	K e6—f5	K f3—g3
5.	T e5—e3†	K g3—f2
6.	K f5—f4	K f2—g2
7.	T e3—f3	K g2—g1
8.	K f4—g3	K g1—h1
9.	T f3—f1 ≠	

ביידע לויפער׳ס געגען קעניג

דעם מאט קאן מען שטענדיג ערגרייכען.

אלס ביישפיעל דינט פאלגענדע שטעלונג, וועלכע מען דארף שטודירען ביים שאך-ברעט.

ענדשפיעל-סטודיע

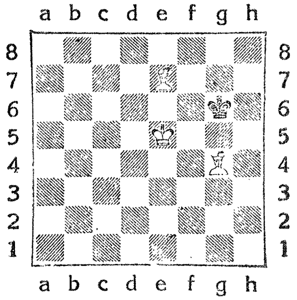

דיאגראמע 41

אום מאַט צו געבען מוז מען אַזוי שפּילען:

	ווײַס	שוואַרץ
1.	L g4—d7	K g6—f7
2.	K e5—d6	K f7—g6
3.	K d6—e6	K g6—h5
4.	K e6—f5	K h5—h6
5.	L e7—f6	K h6—h7
6.	L d7—e6	K h7—h6
7.	L e6—f7	K h6—h7
8.	L f6—e5	K h7—h6
9.	K f5—f6	K h6—h7
10.	L e5—f4	K h7—h8
11.	L f4—h6	K h8—h7
12.	L h6—f8	K h7—h8
13.	K f6—e7	K h8—h7
14.	L f7—h5	K h7—h8
15.	K e7—f7	K h8—h7
16.	L h5—g6†	K h7—h8
17.	L f8—g7 ǂ	

לויפער און שפּרינגער נעגען קעניג

אין דעם פאַל קאָן מען אויך ערדייכען אַ מאַט, נור אויף דעם עק-פעלד פון דער פאַרב, וואָס דער לויפער איז.

אלס ביישפּיעל דינט פאָלגענדע פּאָזיציע:

ענדשפּיעל־סטודיע

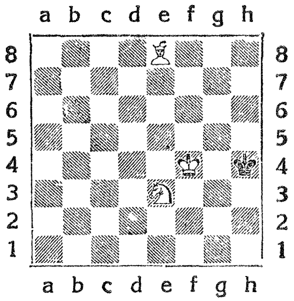

דיאַגראַמע 42

	ווייס	שוואַרץ
1.	Se3—g2†	Kh4—h3
2.	Kf4—f3	Kh3—h2
3.	Kf3—f2	Kh2—h3
4.	Le8—d7†	Kh3—h2
5.	Ld7—e6	Kh2—h1
6.	Sg2—e3	Kh1—h2
7.	Se3—f1†	Kh2—h1
8.	Le6—d5 ‡	

שפּרינגער געגען קעניג

ביידע שפּרינגער קאָנען געגען דעם קעניג נישט געווינען, ווען דער לעצטער שפּילט ריכטיג. מען דאַרף אָבער צו געדענקען, אַז אַ שפּרינגער קאָן געבען מאַט, ווען דער פֿיינדליכער קעניג האָט אַ עק־בויער, צ. ב.

ענדשפּיעל-סטודיע

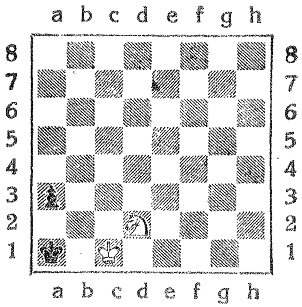

דיאגראמע 43

	ווייס	שוואַרץ
1.	S d2—b3†	K a1—a2
2.	S b3—c5	K a2—a1
3.	K c1—c2	K a1—a2
4.	S c5—d3	K a2—a1
5.	S d3—c1	a3—a2
6.	S c1—b3ǂ	

דאמע געגען צוויי פיגורען

כמעט שטענדיג געווינט א דאמע געגען א טורם, זאָגאַר געגען א טורם מיט א בויער. א שווערען קאמף האט א דאמע געגען א טורם מיט א לייכטע פיגור; און נישט אלעמאל איז איהר מעגליך צו געווינען. צוויי טורמען געגען א דאמע מאַכען כמעט שטענדיג

„רעמי״, אָבער קאָנען נישט געווינען. נישט אין אַלע פֿאַלען געלונגט דער דאַמע, געגען צוויי לייכטע פֿיגורען, צו ערגרייכען אַ מאַט.

בעזונדער וויכטיג איז נאָך דאָס ענדשפּיעל:

קעניג און בויער געגען קעניג

ביים ענדשפּיעל ווען עס איז דאָ נור איין בויער, קאָן מען זי געווינען, ווען דער שפּיעלער קאָן פֿערשאַפֿען זיין קעניג די אָפּאָזיציע, ד. ה. ווען ביידע קעניגען שטעהען אַזוי איינער אַנטקעגען דעם אַנדערען, אַז צווישען זיי איז דאָ איין פֿעלד לעדיג.

אין דער דיאַגראַמע 44 געווינט ווייס (ווען ער בעדאַרף צו ציהען) מיט'ן פֿאָלגענדען מיטעל.

ענדשפּיעל-סטודיע

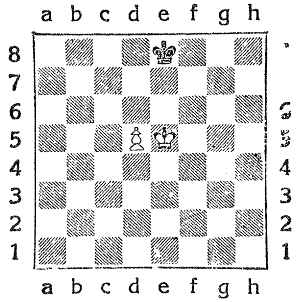

דיאַגראַמע 44

1. Ke5—e6

מיט דעם צוג גיט ווייס די אָפּאָזיציע און ער מוז געווינען.

1. ... Ke8—d8

אַם בעסטען.

2. K e6—d6

מיט דעם צוג גיט ווייס נאָכאַמאָל די אָפּאָזיציע. ווען דער שוואַרצער קעניג געהט לינקס, ציהט דער ווייסער קעניג רעכטס.

I.

2.	...	K d8—c8
3.	K d6—c7	K c8—c7
4.	d5—d6†	K c7—c8
5.	d6—d7†	K c8—c7
6.	d7—d8 D†	

און געווינט.

II.

2.	...	K d8—e8
3.	K d6—c7	K e8—e7
4.	d6—d7†	

א. א. וו. ווי ביי דעם ערשטען וואַריאַנט.

עס וואָלט אָבער געווען פאַלש, ווען מען וואָלט לויט דער דיאַגראַמע 44 געשפּיעלט אויף פאָלגענדען אַרט:

1.	d5—d6	K e8—d8
2.	K e5—e6	K d8—e8

יעצט גיט שוואַרץ די אָפּאָזיציע; ווייס קאָן נישט ערהייכען דעם זיעג.

3.	d6—d7†	K e8—d8
4.	K e6—d6	

דער שווארצער קעניג איז „פאט“, אלזא, די פארטיע איז „רעמי“.

ווען ווייס וואלט אין לעצטען צוג אנדערש געשפּיעלט, וואלט d7 געווארען פערלוירען, און דאס שפּיעל וואלט געווארען אונ-ענטשיידען, ווייל אויפ׳ן שאך-ברעט בלייבען נור צוויי קעניגען.

ווען שווארץ לויט דיאגראמע 44 ברויכט צו ציהען, מאכט ער שטענדיג רעמי, אויף פאלגענדען ארט:

1. . . .	K e8—d7
2. K e5—e4	K d7—d6
3. K e4—d4	K d6—d7
4. K d4—e5	K d7—e7

שווארץ גיט די אפּאזיציע!

5. d5—d6†	K e7—d7
6. K e5—d5	

יעצט ווענדט זיך אין דעם ארט שפּיעלען פון שווארץ. מיר וועלען דא אנאליזירען צוויי ערליי ארט שפּיעלען פון שווארץ. ביים ערשטען—דעם ריכטיגען, בעקומט שווארץ רעמי, ביים צווייטען—שלעכטען שפּיעלען, פערליערט ער די פארטיע.

I.

6. . . .	K d7—d8
7. K d5—e6	K d8—e8

שווארץ גיט נאכאמאל די אפּאזיציע (ווען ווייס וואלט געצויגען 7. K d5—c6, וואלט שווארץ געענטפערט Kd8—c8).

8. d6—d7†	K e8—d8

9. K e6—d6

שוואַרץ איז פּאַט.

II.

6. . . . K d7—e8

פֿאַלש!

7. K d5—e6

יעצט גיט ווייס די אָפּאָזיציע, ער מוז אַלזאָ געווינען.

7. . . . K e8—d8

8. d6—d7 K d8—c7

9. K e6—e7 ~···~

10. d7—d8 D

דער ווייסער בויער קומט אויף d8, ווערט ער פֿערוואַנדעלט אין אַ דאַמע און געווינט.

ביי אַזאַ מין ענדשפּיעל מוז די שטאַרקערע זייט שטענדיג אַכטונג געבען, אַז דער לעצטער בויער זאָל נישט פֿרעגען קיין שאַך, ווען ער געהט פֿאָראויס צו די לעצטע פֿעלדער.

אַ ווייסער בויער טאָר נישט, אַלזאָ, שאַך פֿרעגען, ווען ער ציהט אויף דער 7-טער רייהע; אַ שוואַרצער — טאָר נישט פֿרע-גען קיין שאַך, ווען ער ציהט אויף דער 2-טער רייהע.

עס איז כדאי צו בעמערקען, אַז אַ עק-בויער קאָן קיינמאָל נישט געווינען, ווען דער פֿיינדליכער קעניג געפֿינט זיך אויף דיזעלבע ליניע פֿונ'ם בויער, אָהן אונטערשיד וועלכער קעניג עס גיט די אָפּאָזיציע.

בויערן-שטעלונג.

די דאָזיגע דיאַגראַמע ווייזט אַ וויכטיגע פּאָזיציע, וואָס קאָן זיך טרעפֿען אין אַ פּאַרטיע.

ענדשפּיעל-סטודיע

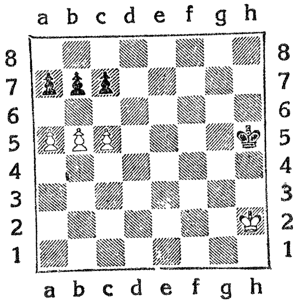

דיאַגראַמע 45

ווייס געווינט.

	ווייס	שוואַרץ
1.	b5—b6	c7×b6

פאַלס:

1.	...	a7×b6

געווינט:

2.	c5—c6	
2.	a5—a6	b7×a6
3.	c5—c6	

און געווינט

קעניג און דאַמע געגען קעניג און בויער.

דאָ געבען מיר לויד'ס אַוואונדערשענעם סטודיום:

עֶנדשפּיעל־סטודיע

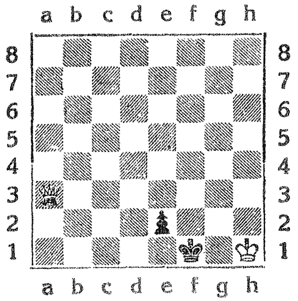

דיאַגראַמע 46

ווייס ציהט און גיט אין 5־טען צוג מאַט.

1.	**D** a3—f8†	Kf1—e1
2.	D f8—d6	~…~
3.	D d6—f4†	K —e1
4.	D f4—d4	Ke1—**f1**
5.	D d4—g1 ≠	

פערשיעדענע ענדשפּיעל־סטודיען.

ענדשפּיעל־סטודיע

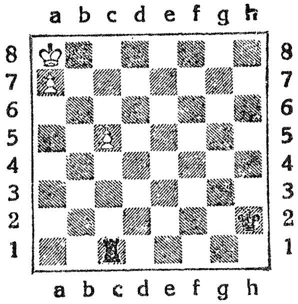

דיאגראמע 47

ווײַס ציִהט און געווינט.

ווען ווײַס ציִהט:

1.	Ka8—b7	Tc1—b1†
2.	Kb7—c6	Tb1—a1
3.	Kc6—b6	Ta1—b1†

א. א. וו.

קאן ער מיט אזא ארט שפּיעלען גאָרנישט ערגרייכען.

דער געווינ קומט נור פאַר דורך:

1. c5—c6!

פאַלס:

1. . . . **Tc1×c6**

איז:

2. Ka8—b7

און ווײַס געווינט.

אָדער

1.	. .	Tc1—c2
2.	Ka8—b7	Tc2—b2†
3.	Kb7—a6	Tb2—a2†
4.	Ka6—b6	Ta2—b2†
5.	Kb6—c5	Tb2—a2
6.	c6—c7	

און ווײַס געווינט.

ענדשפּיעל־סטודיע

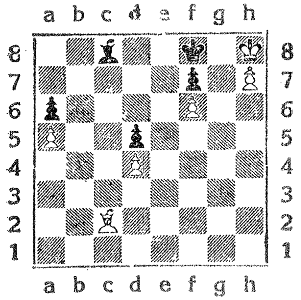

דיאַגראַמע 48

ווײַס ציהט און געווינט.

די דאָזיגע סטודיע איז נישט שווער אָבער לעהררייך

1.	Lc2—d3	Lc8—b7

צום בעסטען.

יועָן

1.	. . .	Lc8—d7

געשעהט:

2. L d3×a6	L d7—c6
3. L a6—c8	L c6—a8
4. a5—a6	L a8—c6
5. L c8—b7	

און ווייס געווינט.

2. L d3—f5	L b7—c6

אויף

2. . . .	L b7—a8

געשעהט:

3. L f5—c8

3. L f5—c8	L c6—b5
4. L c8—b7	L b5—c4
5. L b7—c6	L c4—b3
6. L c6—b5!	L b3—c4

ווען שווארץ שלאָגט דעם לויפער, גערט דער a-בויער פריי
פאראויס אום זיך צו פערוואנדלען אין א דאמע.

7. L b5×c4	d5×c4
8. d4—d5	c4—c3
9. d5—d6	K f8—e8
10. K h8—g7	

און ווייס געווינט.

ענדשפּיעל-סטודיע

צ. בעהטינג (ריגא).

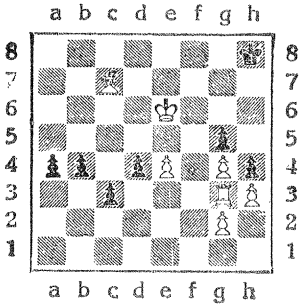

דיאגראמע 49

ווײַס ציהט און געווינט.

די לעזונג איז פאָלגענדע:

1. K e6—f7 c3—c2

פאַלס:

1. ... a3—a2

אָדער:

1. ... b3—b2

קומט פאָר

2. Tg3—f3

און ווײַס געווינט.

2. L c7—f4!

אַ וואונדערשענע קאָמבינאַציע.

2. ... g5×f4

I.

:אויף

2. . . . h4×g3

:געווינט ווײַס מיט'ן פאָלגענדען וואונדערליכען מיטעל

3. Lf4×g5 a4—a3

4. Lg5—h6 a3—a2

5. Lh6—g7† Kh8—h7

6. g4—g5

נאָכהער g5—g6 און מאַט.

3. Tg3—c3! **d4×c3**

4. g4—g5 **c2—c1D**

5. g5—g6

און יעצט שטעהט די שוואַרצע דאַמע אונטער'ן געפאַהר־ g6—g7 און באַלד מאַט אין צווײ צוגען, זי קאָן זיך אָבער גאָר־ נישט העלפען.

II.

:אין פאַלס

1. . . . h4×g3

2. Lc7—f4 a4—a3

אויף 2. ... g5×f4 פאָלגט g4—g5.

3. h3—h4 a3—a2

4. h4×g5 a2—a1D

5. Lf4—e5† Kh8—h7

6. g5—g6† Kh7—h6

7. Le5—f4 ≠

פארטיע־שטעלונג.

וו. באַוער אין קאַסעל (שוואַרץ).

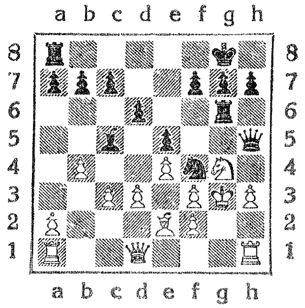

נ. ר. (ווייס).

דיאגראמע 50

אויף שוואַרץ איז דער צוג.

פראָפעסאָר וו. באַוער האָט געגעבען מאַט אין דער דאָזיגער שענער פּאָזיציע אין 8 צוגען.

1. . . . D h5—h4†!

2. K g3×h4

ווייס מוז נעהמען די דאַמע, ווייל אויף:

2. K g3—h2

קומט פאָר

2. . . . D h4×h3†

און מאַט אין נאָהענטסטען צוג.

2. . . . L c5×f2†!

3. S g4×f2 T g6—g2

4. S f2—g4

נור אויף אַזאַ אַרט שפּיעלען קאָן מען אָבהיטען דעם מאַט, וועלכער דראָהט דורך g7—g5.

4. . . . h7—h6

5. S g4×h6† K g8—h7

6. S h6×f7

אויף:

Sh6—g4

פאָלגט:

6. . . . Kh7—g6

און דעם מאַט דורך Ta8—h8 איז נישט צו פערהיטען.

6. . . . Ta8—h8!

7. S f7—g5† Kh7—g8†

8. Sg5—h7 g7—g5 ≠

ענדשפּיעל-סטודיע

ה. רינק אין באַרצעלאָנאַ (שפּאַניען).

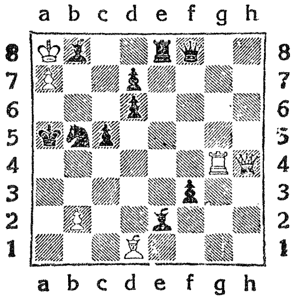

דיאגראַמע 51

ה. רינק'ס סטודיום האָט אין זיך אַ טיפֿע פּאַט-קאָמבינאַציע.

1. K a8—b7

יעצט דראָהט:

2. Tg4—a4 ‡

דאַדורך קאָן שוואַרץ נישט שפּילען:

1. ... Sb5—d4

אויך צוליעב:

2. a7—a8D

אויף

1. ... Le2—c4

געווינט ווייס דורך:

2. Tg4×c4

צוליעב די דערמאָהנטע אומשטענדען האָט שוואַרץ נישט קיין אַנדערן צוג, ווי:

1.	...	Le2×d1
2.	Tg4—a4†	Ld1×a4
3.	b2—b4†	c5×b4
4.	Dh4—d8†	Te8×d8
5.	a7—a8L!	

דער בויער ווערט פערוואַנדעלט אין אַ לויפער, און שוואַרץ האָט נישט קיין שום מעגליכקייט זיך אַרויסצורוקען פון דער פּאַט-שטעלונג.

ענדשפּיעל־שטעלונג.

ד״ר טאַראַש (שוואַרץ)

ענדשפּיעל־סטודיע

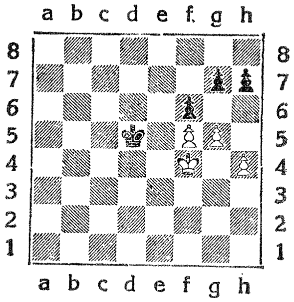

טשיגאָרין (ווייס).

דיאַגראַמע 52

אזאַ מין שטעלונג איז פאָרגעקומען ביי אַ שלום־פּאַרטיע אין אָסטענדער מייסטער־טורניע אין יאָהר 1905.

טשיגאָרין האָט געשפּיעלט:

1. g5×f6

דער צוג איז אַ לעהרהאַפטער פעהלער.

טשיגאָרין האָט אויסגערעכענט פאָלגענדע פאָרטזעצונג אויף רעמי:

1.	...	g7×f6
2.	Kf4—g4	Kd5—e5
3.	Kg4—h5	Ke5×f5
4.	Kh5—h6	Kf5—g4
5.	Kh6×h7	f6—f5!

6. Kh7—g6

א. א. וו.

די דערמאָהנטע קאָמבינאַציע איז נישט קיין זעהר זיכערע. שוואַרץ שפּיעלט נישט:

4.	...	Kf5—g4

נור:

4.	...	Kf5—e6!

דער ווייטערער רעזולטאַט איז:

5.	Kh6×h7	f6—f5
6.	Kh7—g6	f5—f4
7.	h4—h5	f4—f3
8.	h5—h6	f3—f2
9.	h6—h7	f2—f1D
10.	h7—h8D	Df1—g2†
11.	Kg6—h6	Dg2—h3†
12.	Kh6—g7	Dh3—g4†
13.	Kg7—h6	Dg4—h4†
14.	Kh6—g7	Dh4—g5†
15.	Kg7—h7	Ke6—f7

און שוואַרץ קריגט מאַט.

אויפ'ן טורניר איז אַזוי געשפּיעלט געוואָרען:

1.	...	g7×f6
2.	Kf4—g4	Kd5—e5
3.	Kg4—h3	

אויף:

3.	...	Ke5—f4

האָט ווייס אויפגעגעבען די פּאַרטיע.

עס איז אָבער זעהר אינטערעסאַנט צו וויסען, אַז דער פערשפּיעלטער האָט געהאַט ביים סוף אַ רעמי-מעגליכקייט.

ווי עס פאָלגט:

1.	K f4—g4!	Kd5—e5
2.	g5—g6	h7—h6

דער צוג:

2. . .	h7×g5

פיהרט אוין' לייבט צו רעמי.

3. K g4—h5

און ווען שווארץ שלאָגט דעם בויער, איז ווייס פּאַט:

אויפגאבען.

דאס שאכמאט שפיעל, ווי מיר האבען געזאגט, ענטהאלט אין זיך אנ'אונערשעפליכע צאהל וואונדערליכע קאמבינאציעס, וועלכע אינטערעסירען נישט נור דעם שאך-מבין נור אויך דעם אמאטאר; געוועהנליך, דער ערשטער בעגרייפט צו שעפען פון די אויפגאבען מעהר פערוויילונגען ווי דער צווייטער. פון אזעלכע קאמבינאציעס, סיי געוועהנליכע און לייכטע, סיי קאמפליצירטע און בעהאלטענע בעשטעהט אגאנצע שאך-פארטיע. דיזעלבע קאמבינאציעס זענען אויך אפונדאמענט צו בויען שאך-אויפגאבען אדער פראבלעמען. ביים ערשטען פעריאד פון שאך-ענטוויקלונג זענען אויפגאבען בעשטאנען נור פון פראקטישע שפיעלען: פיעל פאזיציעס פון פארטיען, וועלכע מען האט אדורכגעפיהרט מיט וואונדערשענע קאמבינאציעס האבען פער-אינטערעסירט די שטארקערע שאכמייסטערם צו ערפינדען, וואס אמאל מעהר נייע בעהאלטענע שטעלונגען, וואס קאנען ענטשיידען ווערען אדאנק דער איבערלעגונגס-קראפט פון מענש. מיט איין ווארט, שאך-אויפגאבען האבען מיט פיעל יאהרען צוריק געהאט א טעארעטישען כאראקטער, אלס סטודיום ביים שלוס פון א פארטיע. נור מיט עטליכע צעהנדליג יאהר צוריק האט אנ'אויפגאבע אנגענומען א זעלבשטענדיגען כאראקטער; ווען מען האט אלזא בעמערקט, אז די אידעע פון פראקטישען שפיעלען גיט וועניג מאטעריאל צו

ערפֿינדען נייע קאָמבינאַציעס, אַז אַ פּראָבלעם דאַרף נישט דווקא צו זיין אַ רעזולטאַט פֿון אַ קאַמף אויפֿ'ן שאָך-ברעט.

דער ציעל, אַלזאָ, פֿון די מאָדערנע (שאַך-) קאָמפּאָניסטען*) איז יעצט: פֿאָרצושטעלען אַנ'אויפֿגאַבע אַלס אַ אינטערעסאַנטע קאָמבינאַציע, וואָס איז בעדעקט מיט אַ שענער אויסערליכער, אָדער אַזוי גערופֿענער, עסטעטישער פֿאָרמע.

מיר ווּעלען זיך דאָ בעגניגען מיט'ן קורצען בעשרייבען, אַז דער ניימאָדישער אויפֿגאַבען-סיסטעם ווערט איינגעטיילט אין:

1) דירעקטער-מאַט (מיט'ן קורצסטען וועג מאַט צו געבען);

2) בעדינגונגס-מאַט (נור אויף געוויסע בעדינגונגען);

3) זעלבסט-מאַט (צו צווינגען דעם געגנער ער זאָל איהם מאַט געבען).

דער זעלבער סיסטעם האָט אויפֿגאַבען-רעגעלן, וועלכע דיקטירען אונז פֿאָלגענדעס:

א) ווי אַם שנעלסטען מאַט צו געבען (פֿון 2 ביז 5 צוגען) כדי צו פֿערמיידען איבעריגע נישט-געברויכענע צוגען.

ב) ווייס מוז דער ערשטער ציהען.

ג) אַ שטענדיגע בעדינגונג אַז ווייס געווינט**).

ד) ביים ערשטען צוג טאָר מען נישט שאַך-פֿרעגען און נישט שלאָגען קיין פֿיינדליכע פֿיגור.

---

*) דייטשלאַנד און פֿראַנקרייך האָבען אַ רייכע צאָהל אויפֿגאַבען-דיכטער.

**) מיר קענען זיך פֿאָרשטעלען, אין גענענטייל, אַז שוואַרץ געווינט.

מאט אין צוויי צוגען.

די ענטשיידונגען פון די אויפגאבען געפונען זיך ביים שלוס פון לעהרבוך.

אויפגאבע № 1

י. יערגענס.

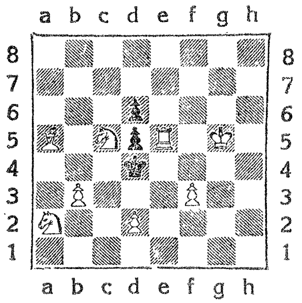

דיאגראמע 53

ווייס ציהט און גיט אין 2-טען צוג מאט.

אויפגאבע № 2

ס. לויד.

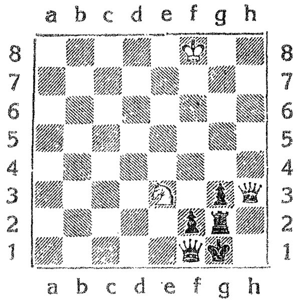

דיאגראמע 54

ווייס ציהט און גיט אין 2-טען צוג מאט.

אויפגאבע № 3

פ. מארפי.

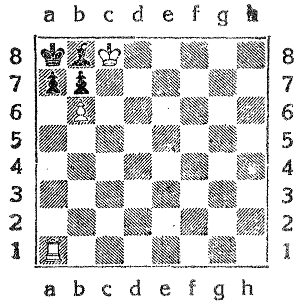

דיאגראמע 55

ווייס ציהט און גיט אין 2-טען צוג מאט.

אויפגאבע № 4

אל. ענדרעוועלט.

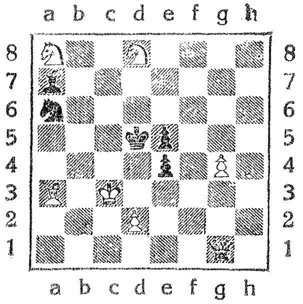

דיאגראמע 56

ווייס ציהט און גיט אין 2-טען צוג מאט.

אויפגאבע № 5

מ. דאוויד, (פאריז).

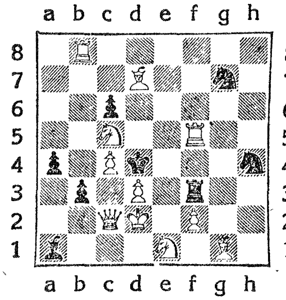

דיאגראמע 57

ווייס ציהט און גיט אין 2-טען צוג מאט.

אויפגאבע № 6

* * *

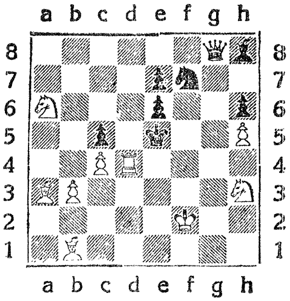

דיאגראמע 58

ווייס ציהט און גיט אין 2-טען צוג מאט

מאט אין דריי צוגען.

אויפגאבע № 7

וו. שינקמאן.

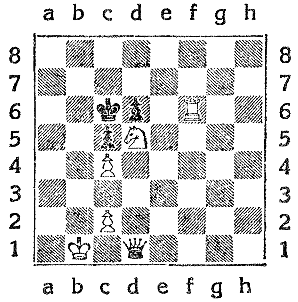

דיאגראמע 59

ווייס ציהט און גיט אין 3-טען צוג מאט.

אויפגאבע № 8

ד״ר ג. קיסלינג.

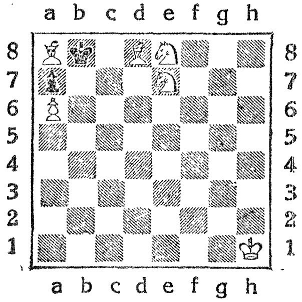

דיאגראמע 60

ווייס ציהט און גיט אין 3-טען צוג מאט.

№ 9 אויפגאבע

ס. לויד.

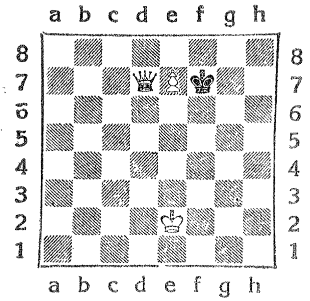

דיאגראמע 61

ווייס ציהט און גיט אין 3-טען צוג מאט.

№ 10 אויפגאבע

ש. ווייסבלאט.

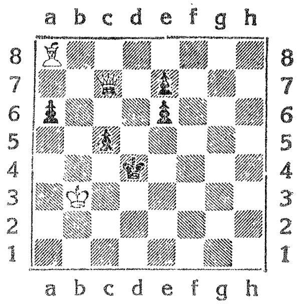

דיאגראמע 62

ווייס ציהט און גיט אין 3-טען צוג מאט.

№ 11 אויפגאבע

ע. וו.

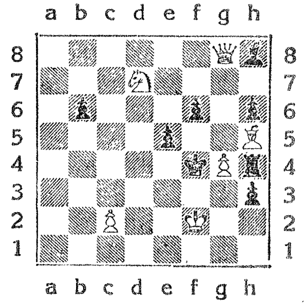

דיאגראמע 63

ווייס ציהט און גיט אין 3-טען צוג מאט.

№ 12 אויפגאבע

י. פאָספּיסיל.

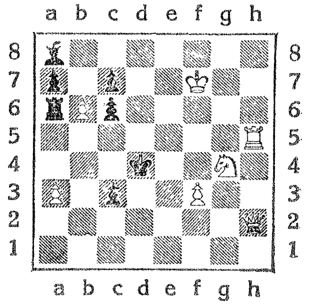

דיאגראמע 64

ווייס ציהט און גיט אין 3-טען צוג מאט.

מאַט אין פיער צוגען.

№ 13 אויפגאַבע

קאָנראַד בײַער.

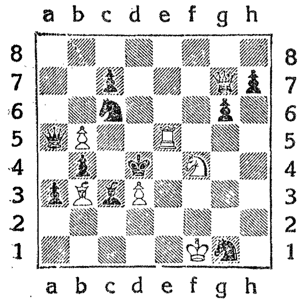

דיאַגראַמע 65

ווײַס ציהט און גיט אין 4-טען צוג מאַט.

№ 14 אויפגאַבע

ג. נ. טשעני.

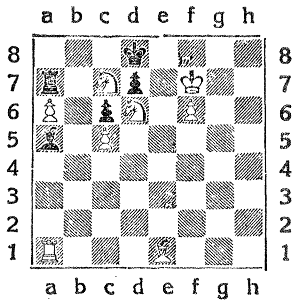

דיאַגראַמע 66

ווײַס ציהט און גיט אין 4-טען צוג מאַט.

№ 15 אויפגאַבע

בעקעי.

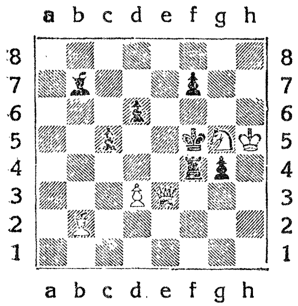

דיאַגראַמע 67

ווײַס ציהט און גיט אין 4-טען צוג מאַט.

№ 16 אויפגאַבע

קאַנדערס (וויען).

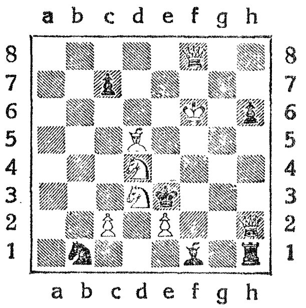

דיאַגראַמע 68

ווײַס ציהט און גיט אין 4-טען צוג מאַט.

בעדינגונגס-מאט.

די דאזיגע אויפגאבען דארפען ווערען ענטשיידען מיט בע-
שטימטע בעדינגונגען, וועלכע מיר ווייזען ביי יעדער דיאגראמע.

דאס שפיל פון מארשאל פאן זאקסען.

№ 17 אויפגאבע

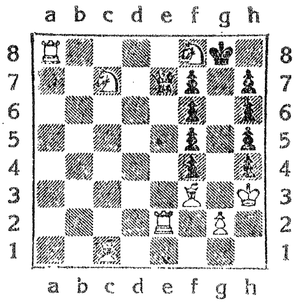

דיאגראמע 69

ווייס דארף מאט-געבען מיט'ן בויער g2 און טאר נישט קיין בויער שלאגען.

הערלין.

№ 18 אויפגאבע

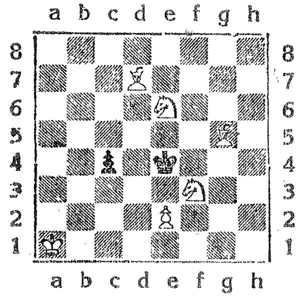

דיאגראמע 70

ווייס דארף געבען מאט מיט'ן בויער אין 4-טען צוג.

זעלבסט־מאט.

אונטער'ן דאזיגען נאמען פערשטעהט מען: ווייס צווינגט דעם געגנער, אז ער זאל איהם מאט־געבען נאך א געוויסע צאהל צוגען.

ט. מ. בראון.

№ 19 אויפגאבע

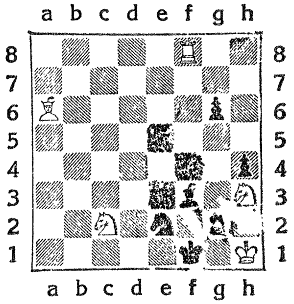

דיאגראמע 71

זעלבסט־מאט אין 2 צוגען.

ש. וויסבלאט.

№ 20 אויפגאבע

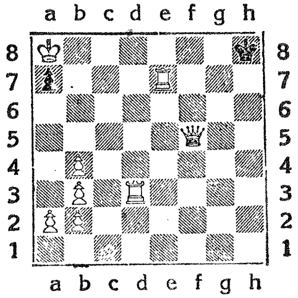

דיאגראמע 72

זעלבסט־מאט אין 25 צוגען.

אויפגאבען-ענטשיידונגען.

№ 1 אויפגאבע

	װײס	שװאַרץ
1.	S a2—b4	K d4 × e5
2.	S b4—c6 און מאַט.	
1.	...	K d4 × c5
2.	T e5 × d5	
1.	...	d6 × e5
2.	S c5—e6 און מאַט.	
1.	...	d6 × c5
2.	T e6 × d5 און מאַט.	

№ 2 אויפגאבע

1.	K f8—e7	T g2—h2
2.	D h3 × f1 און מאַט.	

1. . . . D ⊶

2. D h3×g2

און מאַט.

אויפגאַבע № 3

1. T a1—a6 b7×a6

2. b6—b7

און מאַט.

1. . . . L ⊶

2. T a6—a7

אויפגאַבע № 4

1. D g1—b6 L a7×b6

2. S a8×b6

און מאַט.

1. . . . S a6—c5

2. S a8—c7

און מאַט.

אויפגאַבע № 5

1. T b8—b5 T f3 ⊶ (A)

2. f2—f4

און מאַט.

אָדער:

2. f2—f3

און מאַט.

ווי אויך:

2. f2×e3

און מאַט.

A.

1. . . . בעליעביג אנדערש.

2. D, T

אונ מאַט.

אָדער

2. S

אונ מאַט.

אויפגאַבע № 6

1. Sa6—b8 Ke5×d4

אָדער

Ke5—f6 (A, B)

2. La3—b2

אונ מאַט.

אָדער

2. Sb8—d7

אונ מאַט.

A.

1. . . . Sf7 ~~

2. Dg8×h8

אונ מאַט.

B.

1. . . . c5×d4

אָדער

Sh8—f6

2. Sb8—c6

אונ מאַט.

אויפגאבע № 7

1. D d1—d4	c5×d4
2. T f6—f7	K ~
3. T f7—c7	
און מאַט.	

1. . . .	K c6—b7
2. T f6—f7†	K b7—a6
3. D d4—a1	
ש, מאַט.	

2. . .	K b7—c6
	אָדער
	K b7—a8
3. D d4—h8	
און מאַט	

אויפגאבע № 8

1. L d8—b6	a7×b6
2. L a8—b7	c ~
3. S e7—c6	
און מאַט.	

1. . . .	K b8×a8
2. S e7—c6	a7×b6
3. S e8—c7	
און מאַט.	

אױפֿגאַבע № 9

1.	D d7—d6	K f7—e8 (A)
2.	D d6—e5	K e8—d7
		אָדער
		K e8—f7
3.	e7—e8 D	
	און מאַט.	

A

1.	. . .	K f7—g7
2.	e7—e8 D	K g7—h7
3.	D d6—g6	
	און מאַט.	

אױפֿגאַבע № 10

1.	K b3—c2	K d4—e3
2.	D c7—h7	K e3—d4
3.	D h2—f4	
	און מאַט.	

1.	. . .	K d4—c4
2.	D c7—a5	K c4—d4
3.	D a5—c3	
	און מאַט.	

1.	. . .	e6—e5
2.	D c7—a5	

3. D a5—c3
און מאַט.
אָדער
D a5—d2
און מאַט.

1.	...	c5—c4
2.	D c7—a5	…
3.	D a5—b6	

אויפגאַבע № 11

1.	S d7—f8	e5—e4 (A)
2.	D g8—g5†	K e4×g5 אָדער f6×g5 ווי אויך h6×g5
3.	S f8—e7 און מאַט. אָדער S f8—g6 און מאַט.	

A.

1.	...	T h4×h5
2.	S f8×e6†	K f4—e4
3.	D g8—a8 און מאַט.	

אויפגאבע № 12

1. S g4—e5 K d4—c5
2. D h2—f4 K c5—b6
3. D f4—b4
און מאַט.

2. . . . K c5—d6
3. D f4—d4
און מאַט.

2. . . . K c5—d5
3. S e5—c4
און מאַט.

1. . . . c3—c2
2. D h2—f4† K d4—c5
3. S e5—d7
און מאַט.

2. . . . K d4—c3
3. D f4—b4
און מאַט.

1. . . . K d4—d5
2. D h2—h4 K d5—d6
3. D h4—d4
און מאַט.

2. . . . K d5—c5
3. S e5—c4
און מאַט.

1.	. . .	K d4—e3
2.	D h2—g1†	K e3—d2
3.	T h5—h2	
	און מאַט.	
2.	. . .	K e3—f4
3.	D g1—g5	
	און מאַט.	

אויפגאבע № 13

1.	D g7—f8	K d4×e5 (A)
2.	S f4—d5	K e5—e6 (B)
3.	S d5×b4†	K e6—d7
		אָדער
		K e6—e5
4.	b5×c6	
	און מאַט.	
	אָדער	
	S b4×c6	
	און מאַט.	

A.

1.	. . .	S c6×e5
2.	S f4—e6†	K d4×d3
3.	S e6—c5†	K d3—d4
		אָדער
		K d3—d2

4. D f8—f2
אוּן מאַט.
אָדער
D f8—f4
אוּן מאַט.

B.

2. . . . K e5—d4
3. D f8—f2† ⁓
4. D
אוּן מאַט.

№ 14 אויפגאַבע

1. T a1—b1 L a5×c7 (A)
2. S e1—a5 T a7—a8
3. T b1—b6 ⁓
4. T
אָדער
S
ווי אויך
L

} געבען מאַט.

אויף:

2. . . . Ta7—b7
קומט פאַר
3. a6×b7
דערנאָך
4. b7—b8D
אוּן מאַט.

A.

1.	...	L a5—b4
2.	T b1×b4	K d8×c7
3.	K f7—e7	~
4.	T b4—b7	

און מאַט.

אויפגאבע № 15

1.	S g5—e6	f7×e6!
2.	S b2—e5	d6×e5!
3.	D e3×c5	~
4.	D c5—f8	

און מאַט.

אויפגאבע № 16

1.	K f6—e7	K e3×d4
2.	K e7—e8	K d4×d5

פֿאַלס:

2.	...	K d4—c3

קומט פֿאָר:

3.	D f8—b4†	K c3×c2
4.	L d5—b3	

און מאַט.

אָדער

3.	D f8—f4†	K d4—e3
4.	L d5—f3	

און מאַט.

3.	D f8—c5†	K d5—e6
		אָדער
		K d5—e4
4.	D c5—e5	
	און מאַט	

A.

1.	. . .	K e3—d2
2.	D f8—f4†	K d2—c3
3.	S d4—b5†	K c3 × c2
4.	D f4—c1	
	און מאַט.	

B.

1.	. . .	T h1—h4
2.	D f8—f2†	K e3—d2
3.	D f2—e1†	K d2—e3
4.	S d4—f5	
	און מאַט.	

№ 17 אויפגאַבע

1.	S f8—d7†	K g8—g7
2.	T a8—f8	K g7—g6
3.	S c7—e6	f7 × e6
4.	D e7—f7†	K g6—g5
5.	S d7—e5	f6 × e5

6.	L f3—e4	f5×e4
7.	L c1—e3	f4×e3
8.	D f7—e7†	K g5—g6
9.	K h3—h2	h4—h3
10.	g2—g3	h5—h4
11.	g3—g4	h6—h5
12.	g4—g5	h7—h6
13.	D e7—f6†	K g6—h7
14.	g5—g6	

און מאַט.

אויפגאַבע № 18

1.	S e6—c5†	K e4—d5
2.	L g5—e7	c4—c3
3.	L d7—b5	c3—c2
4.	e2—e4	

און פּאַט.

אויפגאַבע № 19

1.	K h1—h2	g6—g5
2.	g2—g4	h4×g3

און מאַט.

אויפגאבע № 20

1.	D f5—g6	a7—a5
2.	b4—b5	a5—a4
3.	b3—b4	a4—a3
4.	D g6—h5†	K h8—g8
5.	T e7—e8†	„ g8—g7
6.	b2—b3	„ g7—f6
7.	K a8—b7	„ f6—g7
8.	„ b7—c6	„ g7×f7
9.	„ c6—c5	„ f6—g7
10.	„ c5—c4	„ g7—f6
11.	„ c4—c3	„ f6—g7
12.	„ c3—c2	„ g7—f6
13.	„ c2—b1	„ f6—g7
14.	„ b1—a1	„ g7—f6
15.	T e8—g8	„ f6—e7
16.	D h5—e8†	„ e7—f6
17.	T g8—g6†	„ f6—f5
18.	D e8—e6†	„ f5—f4
19.	T d3—d4†	„ f4—f3
20.	D e6—e4†	„ f3—f2

21.	D e4—f4†	K ~
22.	T d4—e4†	K —d1
23.	T g6—d6†	K d1—c2
24.	D f4—e5	K c2—c1
25.	D e5—b2†	a3×b2
		און מאט.

בעמערקטע פעהלערן:

זייטע 10 שורה 22 פעהלט: די דאמע קאן אויך קומען אויף e1.

〃 43 〃 18 אנשטאט: c2—e4 דארף שטעהן: e2—e4.

〃 45 〃 6 〃 a8 〃 〃 h8.

〃 51 〃 7 〃 Sc6×b7 〃 〃 Sc6×b4.

〃 54 〃 19 〃 e7—c5 〃 〃 e7—e5.

〃 59 〃 14 〃 Sg8—f6 3. Lf8—e7 דארף שטעהן:
3. Sg1—f3 Lf8—e7

〃 64 〃 6 אנשטאט: ... 2. דארף שטעהן: 2. c2—c4

〃 101 〃 4 〃 ווייס 〃 〃 שווארץ.